

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2001

Julkaistu Helsingissä 1 päivänä maaliskuuta 2001

N:o 175—176

SISÄLLYS

N:o		Sivu
175	Valtioneuvoston asetus porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoitustuesta	465
175	Valtioneuvoston asetus porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoitustuesta (Saamenkielinen käännös)	490
176	Maa- ja metsätalousministeriön asetus porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoitustuen kohdentamisesta	514
176	Maa- ja metsätalousministeriön asetus porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoitustuen kohdentamisesta (Saamenkielinen käännös).....	521

N:o 175

Valtioneuvoston asetus

porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoitustuesta

Annettu Helsingissä 22 päivänä helmikuuta 2001

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty maa- ja metsätalousministeriön esittelystä, säädetään 21 päivänä tammikuuta 2000 annetun porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain (45/2000) nojalla:

1 luku

2 §

Yleiset säännökset

Tuen saaja

1 §

Sovelletamisala

Tätä asetusta sovelletaan porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain (45/2000) mukaiseen rahoitukseen sekä porotaloutta ja luontaiselinkeinoja koskeviin suunnitelmiin, ohjelmiin, toimenpiteisiin ja hankkeisiin, lukuun ottamatta porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain 6 ja 11 luvun mukaisia toimenpiteitä, joihin sovelletaan eräiden porotalouden ja luontaiselinkeinojen velkojen järjestelyistä annettua asetusta (769/2000).

Tätä asetusta ei sovelleta porotaloutta ja luontaiselinkeinoja koskeviin kehittämiss-hankkeisiin siinä tapauksessa, että kehittämiss-hanke koskee osittain maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999) mukaista toimintaa harjoittavaa yritystä.

Tukea voidaan myöntää porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain mukaista elinkeinotoimintaa harjoittavalle:

1) yhdelle tai useammalle luonnolliselle henkilölle;

2) paliskunnalle;

3) avoimelle yhtiölle;

4) kommandiittiyhtiölle;

5) osakeyhtiölle; ja

6) osuuskunnalle.

Tuen myöntämisen edellytyksenä yhteisölle on, että:

1) avoimen yhtiön tai kommandiittiyhtiön määräysvalta on yhtiösopimuksen mukaan yhdellä tai useammalla sellaisella yhtiömiehellä, joka harjoittaa tuettavaa toimintaa ja täyttää elinkeinonharjoittajalle asetetut tuen myöntämisedellytykset;

2) osakeyhtiön määräysvalta on yhden tai useamman sellaisen osakkaan hallussa, joka

harjoittaa tuettavaa toimintaa ja täyttää elinkeinonharjoittajalle asetetut tuen myöntämisen edellytykset; ja

3) osuuskunnan jäsenistä vähintään puolet harjoittaa tuettavaa toimintaa ja täyttää elinkeinonharjoittajalle asetetut tuen myöntämisen edellytykset.

Osakeyhtiön määräysvallalla tarkoitetaan tässä asetuksessa osakeomistuosuutta, joka tuottaa joko suoraan tai elinkeinonharjoittajan hallitsemien yhtiöiden kautta yli puolet yhtiön kaikkien osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä.

Puolisoiia koskevia säännöksiä sovelletaan myös avioliitonomaisissa olosuhteissa yhteisessä taloudessa jatkuvasti eläviin henkilöihin, jotka ovat aikaisemmin olleet keskenään avioliitossa tai joilla on yhteinen lapsi.

3 §

Ammattitaito

Edellytyksenä etuuden saamiselle on, että elinkeinonharjoittajalla on tuettavaa elinkeinoja varten hankittu riittävä ammattitaito.

Riittävänä pidetään kyseiseltä alalta hankittua toisen asteen ammatillista luonnonvaralan koulutusta, ammattitutkinnon suorittamista tai muuta vastaavaa sen elinkeinotoiminnan harjoittamisen kannalta tarkoituksenmukaista koulutusta, johon tukihakemus liittyy. Tukea voidaan myöntää myös elinkeinonharjoittajalle, jolla on vähintään kolmen vuoden työkokemus kyseiseltä alalta sekä sen kannalta tarkoituksenmukainen vähintään kymmenen opintoviikon koulutus, elinkeinotoimintaa käynnistettäessä kuitenkin vähintään kahdenkymmenen opintoviikon koulutus, josta vähintään kymmenen opintoviikkoa käsittää taloudellista koulutusta.

Jos tuotantosuunta ei tuettavan hankkeen tai muun toimenpiteen kuin elinkeinonharjoittamisen aloittamisen johdosta muutu, pidetään 2 momentin säännösten estämättä kolmen vuoden työkokemusta riittävänä.

Jos puoliset yhdessä hakevat 8 luvussa tarkoitettua nuorten elinkeinonharjoittajien aloitustukea, ainakin toisen heistä tulee täyttää 1 ja 2 momentissa säädetty edellytykset.

4 §

Toimeentulon pääasiallisuus

Elinkeinonharjoittajan voidaan katsoa saavan pääasiallisen toimeentulonsa:

1) porotaloudesta, jos elinkeinonharjoittaja omistaa tai, jos kysymys on tuen myöntämisestä lisäporojen hankintaan, hankinnan jälkeen omistaa vähintään 80 eloporoa ja elinkeinonharjoittaja itse osallistuu työllään elinkeinotoimintaan;

2) luontaiselinkeinosta, jos hän on saanut vähintään 50 prosenttia kokonaistuloistaan kysymyksessä olevasta toiminnasta ja saatastä riittävän toimeentulonsa.

Riittävänä toimeentulona voidaan 1 momentin 2 kohtaa sovellettaessa pitää vähintään 8 300 euron kokonaistuloa vuodessa. Kokonaistuloihin luetaan sekä veronalaiset tulot että muut tulot lukuun ottamatta toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukaista toimeentulotukea, työttömyyspäivärahaa, työmarkkinatukea sekä lapsilisää. Sellaisen elinkeinonharjoittajan osalta, joka ei ole ryhtynyt harjoittamaan luontaiselinkeinoja tai joka laajentaa yritystoimintaansa merkittävästi, edellä tarkoitettu toiminnasta saadun tulon osuus kokonaistulosta lasketaan asiantuntijan laatiman talousarvion perusteella.

5 §

Ikärajoitukset

Tukea ei saa myöntää 65 vuotta täyttäneelle henkilölle. Asuntorahoitusta asuinrakennuksen peruskorjausta varten sekä vesihuolto- ja sähköistämistukea saa kuitenkin myöntää 65 vuotta täyttäneelle henkilölle.

Maanosto- tai sisarusuustukea ei saa myöntää tilan hankkimista varten sellaiselle elinkeinon harjoittajalle, joka itse tai jonka aviopuoliso on täyttänyt 60 vuotta hakemuksen vireilletuloajankohtana.

Alle 18-vuotias elinkeinonharjoittaja voi päästä osalliseksi tämän lain mukaisista toimenpiteistä, jos hän on solminut avioliiton tai jos hän omistaa porotalous- tai luontaiselinkeinoalan yhdessä vanhempiensa tai jomankumman vanhempansa kanssa taikka jos muita erityisiä syitä on olemassa.

6 §

Ulkopuoliset enimmäistulot

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain mukaisia rahoitustukia ei saa myöntää henkilölle, jonka muusta kuin porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslaissa tarkoitetun elinkeinon harjoittamisesta saamat kokonaistulot yhteensä ylittävät 26 000 euroa vuodessa.

Maa- ja metsätalousministeriö tarkistaa 1 momentissa mainitut tulorajat vuosittain palkansaajien yleisen ansiotasoindeksin muutosta vastaavasti.

Asumisen tukemiseen sovelletaan 21 §:ssä mainittuja tulorajoja.

7 §

Kokonaistulo

Tämän asetuksen 6 ja 21 §:ssä kokonaistuloilla tarkoitetaan asian vireilletuloajankohdtaa edeltävässä viimeksi toimitetussa verotuksessa todettuja valtion verotuksessa veronalaisia tuloja vähennettynä tulon hankkimisesta johtuneilla kustannuksilla. Kokonaistuloissa otetaan huomioon kuitenkin todettavissa olevat tai arvioidut muutokset. Tuloina ei kuitenkaan pidetä lapsilisää, lasten kotihoidontuen perusosaa ja sisarkorotusta, asumistukea, sotilasavustusta, sotilasvammalain (404/1948) mukaista elinkorkoa ja täydennyskorkoa, rintamasotilaseläkelain (119/1977) mukaista rintamasotilaseläkettä, perhe-eläkelain (38/1969) mukaista lisäosaa, toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukaista toimeentulotukea eikä työttömyyspäivärahaa, työmarkkinatukea, vian, vamman tai haitan perusteella maksettavaa erityistä kustannusten korvausta, paliskunnalta saatua palkkatuloa eikä sellaisia tuloja, jotka voidaan katsoa selvästi satunnaisluonteisiksi.

Ammatinharjoittamisen osalta tuloksi katsotaan se tuloslaskelmaan perustuva toiminan tulos, joka viimeksi toimitetussa verotuksessa on katsottu asianomaisen tulolähteen tuloksi lisättynä tehdyillä poistoilla, maksetuilla koroilla ja välittömällä veroilla. Liikkeenharjoittamisen osalta tuloksi katsotaan

vastaava tuloslaskelman mukaiseen käyttökatteeseen perustuva tulos edellä mainituin lisäyksin.

Jos elinkeinoa harjoittaa useampi 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu henkilö, otetaan huomioon eniten ansaitsevan 1 momentissa tarkoitetut tulot.

Tämän asetuksen 2 §:n 1 momentissa tarkoitettujen yhteisöjen muusta kuin porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain mukaisesta yritystoiminnasta saamien valtionverotuksessa veronalaisten tulojen määränä otetaan huomioon yhteisön sen osakkaan tai jäsenen ja hänen perheenjäsenensä tulot, jolla ne ovat suurimmat.

Perheenjäsenellä tarkoitetaan osakkaan puolisoa sekä osakkaan tai hänen puolisonsa lasta ja osakkaan ja hänen puolisonsa vanhempia.

8 §

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen harjoittamiseen soveltuva kokonaisuus

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain 3 §:n 1 momentissa tarkoitettulla elinkeinon harjoittamiseen soveltuvalla kokonaisuudella tarkoitetaan yhden tai useamman kiinteistön tai sen osan muodostamaa elinkeinon harjoittamiseen tarkoitettua yksikköä, jota hallitaan yhtenä kokonaisuutena omistuksen tai kirjallisen vuokrasopimuksen perusteella. Elinkeinojen harjoittamiseen soveltuvaan kokonaisuuteen katsotaan kuitenkin kuuluvan vain sellaiset tuotantoon käytettävissä olevat alueet, joiden vuokra-aikaa on hakemuksen vireille tullessa jäljellä vähintään viisi vuotta.

Jollei jäljempänä toisin säädetä, se, mitä tässä asetuksessa säädetään omistuksesta ja omistajasta, koskee myös vuokrasopimusta samoin kuin vuokraajaa.

9 §

Yhteisomistus

Tuki tilaa varten myönnetään sen omistajalle, jollei jäljempänä toisin säädetä. Hakimessaan tukea elinkeinonharjoittaja voi lukea

hyväkseen myös muiden yhteisomistajien omistamat osuudet tilasta, edellyttäen että nämä ovat antaneet siihen suostumuksensa.

Milloin yhteisomistajat yhdessä hakevat tukea ainakin yhden heistä tulee täyttää tässä asetuksessa ja porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslaissa säädetty elinkeinonharjoittajaa koskevat tuen myöntämisen edellytykset.

10 §

Taloudellinen elinkelpoisuus

Arvioitaessa porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua taloudellista elinkelpoisuutta tulee erityisesti kiinnittää huomiota tuettavan toiminnan jatkuvuuteen, sen taloudelliseen asemaan ja maksuvalmiuteen sekä tuotteiden ja palvelujen markkinointimahdollisuuksiin.

Elinkelpoisuuden arvioimiseksi on tuen hakijan esitettävä selvitys 1 momentissa tarkoitetuista seikoista. Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain 11 §:n mukaisen asuinympäristön parantamista ja 13 §:n mukaisen asuntorakentamista koskevan tuen osalta riittää kuitenkin selvitys elinkeinon harjoittajan maksuvalmiudesta.

11 §

Yhteistä maatalouspolitiikkaa koskevat edellytykset

Tukea ei saa myöntää sellaiselle yritykselle tai sellaiseen toimintaan, joka ei täytä asianomaista markkinajärjestelyä koskevia EY:n lainsäädännön ja sen toimeenpanoa koskevien kansallisten säännösten mukaisia ehtoja.

Tukea ei saa myöntää, jos hakemuksen tietojen perusteella voidaan päätellä tai muuten on ilmeistä, että sanottuja vaatimuksia ei noudateta. Hakijalle on tällöin varattava tilaisuus osoittaa, miten sanotut edellytykset täyttyvät viimeistään tukea myönnettäessä.

Tukea ei saa myöntää muissakaan tapauksissa, jos sille tuotteelle, jota tukihakemus koskee, ei ole tavanomaisia markkinoita. Tavanomaisia markkinoita tarkastellaan tällöin sekä yhteisön alueella, kansallisesti että

alueellisesti. Tukea yksinomaan alueellisen markkinatilanteen perusteella voidaan myöntää vain, jos hakija osoittaa tai muutoin voidaan todeta, ettei alueellista tai paikallista kysyntää voida kohtuudella tyydyttää muualla kuin kyseisellä alueella tuotetuilla tuotteilla.

Sen lisäksi, mitä komission tai neuvoston oikeudesta keskeyttää investointitukien myöntäminen yhteisön alueella säädetään, on maa- ja metsätalousministeriöllä oikeus keskeyttää investointitukien myöntäminen määräjäksi tai toistaiseksi, jos siihen olemassa oleva tuotantokapasiteetti ja markkinatilanne huomioiden on aiheutta. Ennen keskeytystä asiasta on neuvoteltava asianomaisten tuottajajärjestöjen kanssa. Keskeytyksestä on tiedotettava asianmukaisesti ja ilmoitus siitä on julkaistava Virallisessa lehdessä.

12 §

Eläinten hyvinvointi, hygienia ja ympäristö

Elinkeinojen harjoittamisessa tulee noudattaa, mitä eläinten hyvinvoinnista, hygieniasta ja ympäristöstä säädetään EY:n lainsäädännössä. Lisäksi tuen saajan on noudatettava, mitä kansallisesti edellä mainituista seikoista säädetään. Maa- ja metsätalousministeriön on pidettävä tuen hakijoiden saatavilla luetteloa niistä säädöksistä, joiden noudattamista tässä edellytetään.

Tukea ei saa myöntää, jos hakemuksen tietojen perusteella voidaan päätellä tai muuten on ilmeistä, että sanottuja vaatimuksia ei noudateta. Hakijalle on tällöin ennen hakemuksen ratkaisemista varattava tilaisuus osoittaa, miten sanotut edellytykset aiotaan täyttää enintään kahden kokonaisen kalenterivuoden kuluessa tuen myöntämisestä. Jos kysymys on kuitenkin eläinsuojelulain (247/1996) tai sen nojalla annettujen säännösten noudattamisesta, määräjajan saa asettaa ainoastaan näiden säännösten mukaisesti.

13 §

Tuettavat investoinnit

Investoinnin kustannuksia ja niiden määrää hyväksyttäessä samaan investointiin katso-

taan kuuluvaksi ne toimenpiteet, jotka yhdessä muodostavat tuotantotoiminnassa tarpeellisen toiminnallisen kokonaisuuden. Toimenpiteiden eriaikainen toteuttaminen ei tee niistä erillisiä investointeja, jos ne tuotannon kannalta kuuluvat olennaisesti yhteen.

Tukea myönnettäessä otetaan tuen enimmäismäärässä vähentävänä huomioon samaan investointiin kohdistuva aikaisemmin myönnetty porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain tai sitä vastaavan aikaisemman lainsäädännön nojalla myönnetty tuki ja muun viranomaisen myöntämä tuki.

Jos investointia varten on myönnetty muuta rahoitusta kuin tässä asetuksessa tarkoitettua julkista rahoitusta tai korkotukilainaa, ei tämän asetuksen nojalla myönnetty tuettu rahoitus yhdessä muun julkisen rahoituksen ja korkotukilainan kanssa saa ylittää investoinnin hyväksyttyjä kokonaiskustannuksia.

Tukea voidaan myöntää ainoastaan sellaisiin investointeihin, joita voidaan pitää tuettavan elinkeinon kannalta välttämättöminä. EU-osarahoitteista investointitukea voidaan myöntää vain sellaiselle elinkeinonharjoittajalle, joka hallitsee 8 §:ssä tarkoitettua elinkeinon harjoittamiseen soveltuvaa tilaa.

Tukea käytettyjen koneiden ja laitteiden hankintaan voidaan myöntää vain, jos:

1) tuen saaja esittää myyjän antaman todistuksen koneen tai laitteen alkuperästä ja siitä, ettei sitä varten ole jo myönnetty tukea;

2) kyseisen koneen hankkimisesta saatava hyöty on erityisen suuri ohjelman, hankkeen tai investoinnin toteuttamisessa;

3) käytetyn koneen tai laitteen hankinta uuden vastaavan koneen tai laitteen sijasta on perustelua koneen tai laitteen jäljellä olevana tarkoituksenmukaisena käyttöaikana saavutettavan kustannussäästön johdosta; ja

4) hankittava kone tai laite täyttää teknisiltä ja teknologisilta ominaisuuksiltaan investoinnin vaatimukset.

Käytetyn koneen tai laitteen hyväksyttävät kustannukset eivät saa ylittää koneen tai laitteen käypää arvoa.

Samanlaisen koneen, laitteen tai kaluston hankintaan voidaan myöntää tukea vain yhden kerran viidessä vuodessa. Samalle tuensaajalle lukuun ottamatta paliskuntia voidaan myöntää tukea ainoastaan yhden moottorikelkan hankintaan.

EU-osarahoitteista tukea voidaan myöntää sellaisiin porotalous- ja luontaiselinkeinotilojen tuotantoa, työsuojelua ja ympäristönsuojelua palveleviin investointeihin, joiden avulla pyritään johonkin Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tuesta maaseudun kehittämiseen ja tiettyjen asetusten muuttamisesta ja kumoamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1257/1999, jäljempänä EY:n maaseudun kehittämisasetus, 4 artiklan tavoitteista.

2 luku

Tavoite 1 -ohjelma

14 §

Tavoite 1 -ohjelman toteuttaminen

Tavoite 1 -ohjelmalla tarkoitetaan rakennerahastoja koskevista yleisistä säännöksistä annetun neuvoston asetuksen, jäljempänä rakennerahastojen yleisasetus (EY) N:o 1260/1999 mukaista ohjelma-asiakirjaa.

Ellei rakennerahastojen kansallisesta hallinnoinnista annetun lain (1353/1999) 21 §:stä muuta johdu, on maakuntien yhteistyöryhmän ilmoitettava maa- ja metsätalousministeriölle viimeistään varainhoitovuotta edeltävän vuoden marraskuun 15 päivänä seuraavat tiedot:

1) arvio tuettavien investointien lukumäärästä ja kokonaistukimäärästä; ja

2) arvio tuettavien tilanpidon aloittamisten lukumäärästä ja kokonaistukimäärästä.

Maa- ja metsätalousministeriö osoittaa porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain 7 §:n mukaisesti varainhoitovuotta varten tarvittavat varat ottaen huomioon asianomaisten maakuntien yhteistyöryhmien arviot tuettavista toimenpiteistä ja niihin tarvittavista tukivaroista siten, että varoilla edistetään parhaalla mahdollisella tavalla asianomaisten tavoite 1 -ohjelman toteuttamista. Varoja osoitettaessa on huolehdittava siitä, että ne ovat työvoima- ja elinkeinokeskusten käytettävissä viimeistään varainhoitovuoden tammi-kuun 15 päivänä.

15 §

Ohjelman toteuttaminen tukea myönnettäessä

Tukea myönnettäessä on 13 §:ssä tarkoitettujen ohjelmien lisäksi otettava huomioon myös maakunnallisessa yhteistyöryhmässä sovitut periaatteet sen mukaan, kuin ohjelmassa on edellytetty.

3 luku

Investointien tukeminen

16 §

Investointituen enimmäismäärä

Tukea tilakohtaiseen investointiin voidaan myöntää enintään 50 prosenttia hyväksyttävien kustannusten määrästä. Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain 2 §:ssä tarkoitettulla luontaiselinkeinoalueella voidaan investointitukea kuitenkin myöntää enintään 60 prosenttia hyväksyttävien kustannusten määrästä sisävesikalastukseen.

Sellaista yritystä varten, joka täyttää EY:n maaseudun kehittämisasetuksen 8 artiklassa ja jäljempänä 26—29 §:ssä asetetut edellytykset, voidaan tukea myöntää enintään 55 prosenttia hyväksyttävien kustannusten määrästä, jos tilanpidon aloittamisesta ei ole kulunut viittä vuotta.

Tukea EY:n maaseudun kehittämisasetuksen 4 artiklassa tarkoitettuihin investointeihin EU:n osarahoittamana voidaan myöntää yksittäiseen investointiin, jonka hyväksyttävät kustannukset ovat yhteensä enintään 300 000 euroa.

17 §

Vähämerkityksinen tuki

Sen estämättä, mitä 16 §:ssä säädetään, tukea voidaan kuitenkin myöntää enintään 60 prosenttia hyväksyttävien kustannusten määrästä ja enintään 100 000 euroa kolmen vuoden aikana, jos investointi liittyy yrityksen harjoittamaan:

1) porotalouden tai luontaiselinkeinotuotteiden toisen asteen jalostukseen eli muuhun kuin perustamissopimuksen liitteessä I tarkoitettuun jalostukseen taikka edellä tarkoitettujen tuotteiden markkinointiin;

2) matkailuun liittyvään elinkeinoon;

3) palvelu- tai tuotantotoimintaan porotalouden tai luontaiselinkeinoon yhteydessä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun enimmäismäärään on laskettava mukaan yritykselle tuen myöntämistä edeltäneenä kolmena vuotena myönnetty muu sellainen tuki, johon sovelletaan komission tiedonantoa vähämerkityksellisestä tuesta (96/C 68/06).

18 §

Avustuksen ja lainan enimmäismäärät

Investointeihin myönnettävien lainojen ja avustusten yhteismäärä saa olla enintään 80 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

Investointeihin myönnettävien lainojen enimmäismäärät saavat olla tukikohteittain enintään seuraavat:

1) talousrakennuksen rakentamiseen, laajentamiseen ja perusparantamiseen 60 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista;

2) tie- ja vesihuoltohankkeisiin 60 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista;

3) sähköistämishankkeisiin 75 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista ja

4) muihin irtaimistohankintoihin 60 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

4 luku

Maanostorahoitus

19 §

Maan hankintaan liittyvä rahoitustuki

Maanostolainaa peltolisäalueen tai metsälisäalueen hankkimista varten ei saa myöntää, jos pelto tai metsä on yli 50 kilometrin etäisyydellä ostajan tilan talouskeskuksesta kulkukelpoista tietä pitkin mitattuna. Erityisistä syistä etäisyys voi olla edellä sanottua jonkin verran pitempi.

Maanostorahoitusta voidaan myöntää tulevalle tilanpidonjatkajalle sellaisen tilan tai

lisäalueen hankkimista varten, joka soveltuu lisäalueeksi hakijan vanhempien tai toisen heistä omistamaan tilaan. Maanostorahoitusta voidaan myöntää tulevalle tilanpidon jatkajalle myös perintökaaren (40/1965) 25 luvun 1 b §:n mukaisissa tilanteissa silloin, kun hankittu alue soveltuu lisäalueeksi hakijan yhdessä eloon jääneen vanhemman kanssa omistamaan tilaan.

Rahoitustuen myöntämisen edellytyksenä tulevalle tilanpidon jatkajalle on, että sen tilan omistaja, jonka lisäalueeksi tila tai alue hankitaan, antaa sitoumuksensa siitä, ettei hän luovuta tilaa muulle kuin tuen saajalle.

Maanostoon liittyvän tuen määrä voi olla enintään 50 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

Sellaisen kaupan rahoittamiseen, jossa hankittavan omaisuuden luovutushinta ilmeisesti ylittää paikkakunnan käyvän hinnan, ei maanostorahoitusta saa myöntää. Lisäalueen hankintaan myönnettävää rahoitusta lukuun ottamatta maanostorahoitusta voidaan myöntää vain rakennetun tilan hankkimista varten.

Maanostoon liittyvää tukea voidaan myöntää ainoastaan kansallisista varoista.

5 luku

Asuntorahoitus

20 §

Asumiseen liittyvä rahoitustuki

Asuntorahoitusta voidaan myöntää sijainniltaan, pohjaratkaisuiltaan, teknisiltä rakenteiltaan ja varusteiltaan tarkoituksenmukaisen sekä asumiskustannuksiltaan kohtuullisten asuntojen aikaansaamiseksi. Rahoitustukea myönnettäessä on kiinnitettävä huomiota siihen, että asianomaisilla toimenpiteillä edistetään ympäristön laatua. Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija hallitsee 8 §:ssä tarkoitettua elinkeinon harjoittamiseen soveltuvaa tilaa.

Asuntolainan avulla rakennettavassa ja laajennettavassa rakennuksessa olevan asunnon huoneistoala saa olla enintään 160 neliömetriä

ja kahden samassa rakennuksessa olevan asunnon huoneistoala yhteensä enintään 200 neliömetriä. Erityisestä syystä voi huoneistoala laajennuksessa olla edellä sanottua suurempikin. Peruskorjattavan asuinrakennuksen huoneistoala voi olla edellä sanottua suurempikin, mutta lainoitettavana huoneistoalana otetaan kuitenkin lukuun enintään 250 neliömetriä.

Asuntolainaan liittyvän tuen määrä voi olla enintään 50 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua tukea koskeva hakemus asuin- ja talousrakennuksen rakentamista varten voidaan hylätä, jos hakijalla on mahdollisuus saada harjoittamansa luontaiselinkeinoon kannalta sopiva maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999) tai sitä edeltäneen lainsäädännön, porotilalain (590/1969), luontaiselinkeinolain (610/1984), porotalouslain (161/1990), vuoden 1984 kolttalain (611/1984), vuoden 1995 kolttalain (253/1995) tai porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain mukaisella rahoituksella jo rakennettu tila omistukseensa.

Asumista koskevaa tukea voidaan myöntää ainoastaan kansallisista varoista.

21 §

Ulkopuoliset enimmäistulot

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain 13 §:n mukaista rahoitustukea asuntorahoitukseen ei saa myöntää henkilölle, jonka muusta kuin porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslaissa tarkoitetun elinkeinon harjoittamisesta saamat kokonaistulot ylittävät yhteensä 27 300 euroa vuodessa. Aviopuolisoiden vastaavat kokonaistulot, milloin molemmat puoliset ovat lain soveltamisalaan kuuluvan elinkeinon harjoittajia, eivät saa ylittää 34 700 euroa vuodessa. Kokonaistulo määritellään siten, kuin 7 §:ssä säädetään.

Maa- ja metsätalousministeriö tarkistaa 1 momentissa mainitut tulorajat vuosittain palkansaajien yleisen ansiotasoindeksin muutosta vastaavasti.

6 luku

Yritysten kehittämistuki

22 §

Tuettavat edistämishankkeet

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain 18 §:ssä tarkoitettua kehittämistukea voidaan myöntää yrityksen esittämän suunnitelman mukaisesti rajattuun kehittämishankkeeseen. Kehittämishankkeen on muiden kuin koulutuspalvelujen osalta oltava yrityksen toiminnan laajuus huomioon ottaen merkittävä. Tuen edellytyksenä ei ole laajennus- tai muun investointihankkeen toteutuminen.

Kehittämishankkeeseen liittyvään yksittäisen yrityksen kehittämiseen voidaan myöntää tukea sellaista suunnittelu- ja selvitystyötä, koulutusta sekä asiantuntija-apua varten, jonka avulla kehitetään yrityksen johtamista tai yrityksen tuotteita, tuotantomenetelmiä sekä markkinointia taikka selvitetään aloittavan tai suunnitteilla olevan yrityksen toimintaedellytyksiä.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakijalla katsotaan olevan riittävät edellytykset tuettavan kehittämishankkeen toteuttamiseen.

Myönnettäessä tukea yksinomaan kansallisista varoista on lisäksi otettava huomioon, mitä asianomaisissa valtiontukea koskevissa yhteisöjen komission suuntaviivoissa määrätään tai vastaavissa säädöksissä säädetään tuen myöntämisestä.

23 §

Kehittämistuen hyväksyttävät kustannukset

Tukea voidaan myöntää:

1) enintään 90 prosenttia yritysneuvonnan hankkimisesta yrityksen toimintaedellytysten selvittämiseksi tai yrityksen käynnistämiseksi, enintään 1 000 euron määräisen hankkeen kustannuksista;

2) enintään 35 prosenttia sellaisista tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittämisen hyväksyttävistä kustannuksista, jotka johtuvat asiantuntijoiden ja muiden ulkopuolisten pal-

veluiden käytöstä, kehittämishankkeen toteuttamiseen kohdistuvien muiden kuin tuotantolliseen toimintaan tarvittavien koneiden tai laitteiden hankinnoista enintään 24 kuukauden ajalta, raaka-aine- ja puolivalmistehankinnoista, käyttö- tai valmistusoikeusmaksuista ja paikka- ja matkakustannuksista siten kuin tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävälle valtioneutelle annetuissa yhteisön puitteissa (96/C 45/06) määrätään;

3) enintään 50 prosenttia liikkeenjohto- tai markkinointitaitojen kehittämisen hyväksyttävistä kustannuksista, jotka johtuvat ulkopuolisten asiantuntijoiden tai muiden ulkopuolisten palveluiden käytöstä sekä vähämerkityksisenä tukena enintään 50 prosenttia yritykseen vastaavaan tarkoitukseen palkattavan uuden avainhenkilön palkka- ja matkakustannuksista;

4) enintään 50 prosenttia yrityksen menekinedistämisen hyväksyttävistä kustannuksista, jotka johtuvat ensimmäisestä osallistumisesta ulkomailla pidettäviin messuihin, näyttelyyn tai vastaavaan markkinointitilaisuuteen;

5) enintään 50 prosenttia perustamis- tai toimintaedellytysten selvittämisen hyväksyttävistä kustannuksista, jotka johtuvat ulkopuolisten asiantuntijoiden tai muiden ulkopuolisten palveluiden ja asiantuntijoiden käytöstä sekä vähämerkityksisenä tukena enintään 50 prosenttia yritykseen vastaavaan tarkoitukseen palkattavan uuden avainhenkilön palkka- ja matkakustannuksista.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuiksi hyväksyttäviksi kustannuksiksi ulkopuolisten asiantuntijoiden tai muiden käytöstä katsotaan asiantuntijan kohtuulliset palkka- ja palkkiokustannukset. Edellä 1 momentin 2, 3 ja 5 kohdassa tarkoitettuihin ulkopuolisiin palveluihin voivat sisältyä yrityksen henkilökunnan tai yrittäjän koulutukseen osallistumisesta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset. Kehittämishankkeen hyväksyttäviin kustannuksiin ei voi sisältyä rakennusten tai kiinteistön hankkimisesta johtuvia kustannuksia.

Jos kehittämissuunnitelma koskee muita kuin perustamissopimuksen liitteessä I tarkoitettuja tuotteita, tuki myönnetään vähämerkityksisenä tukena noudattaen, mitä 17 §:ssä säädetään. Tällöin tukea voidaan 1 momentin prosentuaalisten enimmäismäärien

estämättä myöntää enintään 75 prosenttia kehittämissuunnitelman mukaisista hyväksyttävistä kustannuksista.

Yhden tai useamman yrityksen toteuttamaan tai yrityksiä hyödyntävään laajaan porotaloutta tai luontaiselinkeinoja koskevaan kehittämishankkeeseen voidaan myöntää tukea enintään 90 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista. Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että tuen saaja ja tuettava toimenpide täyttävät tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävälle valtiontuella annettujen yhteisön puitteiden, sellaisina kuin ne ovat yhteisön tiedonannon (98/C 48/02) kohdassa 5.14, tarkoitetut edellytykset.

7 luku

Yritystoiminnan käynnistystuki

24 §

Käynnistystuki

Muun yritystoiminnan kuin porotalouden tai luontaiselinkeinojen aloittamisen tai laajentamisen aiheuttamiin palkka- tai muihin työvoimakustannuksiin voidaan myöntää käynnistystukea 17 §:n mukaisena vähämerkityksisenä tukena enintään 45 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista. Tukea myönnetään enintään kahdelle tai erityisestä syystä enintään kolmelle 12 kalenterikuukauden pituiselle käynnistysvuodelle.

25 §

Käynnistystuen määrä

Elinkeinonharjoittajan itsensä osalta käynnistystukea voidaan myöntää vain aloitettavaa tai sellaiseen verrattavaa yritystoimintaa varten. Tuki määrätään kokoaikaisesti työllistetyt henkilön laskennallisen enintään 11 800 euron suuruisen vuositulon perusteella. Tukimäärää laskettaessa otetaan huomioon elinkeinonharjoittajan työpanos. Tukimäärä lasketaan saman prosentin mukaan kuin työntekijän palkkaukseen myönnettävä tuki. Maa- ja metsätalousministeriö tarkistaa mainitun vuositulon vuosittain palkansaajien yleisen ansiotasoindeksiin muutosta vastaavasti.

8 luku

Nuorten elinkeinonharjoittajien aloitustuki

26 §

Nuorten elinkeinonharjoittajien aloitustuki

EY:n maaseudun kehittämisasetuksen 8 artiklassa tarkoitettua aloitustukea voidaan myöntää yrittäjälle, joka alle 40-vuotiaana on ryhtynyt tai ryhtyy omaan lukuunsa harjoittamaan porotaloutta tai luontaiselinkeinoja 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuun tavoin.

Aloitustukea voidaan myöntää yrittäjälle, joka on:

- 1) saanut omistukseensa porotalous- tai luontaiselinkeinoalan tai osan siitä ja aloittaa tilanpidon ensimmäistä kertaa; ja
- 2) ryhtynyt tilanpidosta vastaavaksi yrittäjäksi.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että yrityksestä tulee taloudellisesti elin-kelpoinen.

Jos on kyseessä sukupolvenvaihdostilanne, tila on tuotantovälineineen luovutettava kokonaisuutena samalle tilanpidon jatkajalle, lukuun ottamatta tilanteita, joissa jollakin tilan osan jättämisellä luovutuksen ulkopuolelle ei ole olennaista merkitystä elinkeinojen harjoittamisen jatkamiselle.

Aloitustukea voidaan myöntää myös yrittäjälle, joka hallitsee tilaa vuokrasopimuksen nojalla, edellyttäen että tilan vuokrasopimus täyttää 31 §:ssä säädetty edellytykset.

27 §

Tilanpidon aloittaminen

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija viimeistään puolen vuoden kuluessa porotalous- tai luontaiselinkeinoalan tai sen osan hallinnan siirtämisestä on ryhtynyt harjoittamaan omaan lukuunsa tilalla porotaloutta tai luontaiselinkeinoja. Hallinnan siirtämisessä vaiheittain katsotaan tilanpito aloitetuksi sinä ajankohtana, jona pääosa tilasta on siirtynyt hallintaan.

Aloitustukea porotalouden perusteella voidaan myöntää vain sellaiselle henkilölle, joka

ennen tilanpidon aloittamista omistaa vähemmän kuin 80 eloporoa ja aloittamisen jälkeen vähintään 80 eloporoa. Aloitustuen myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että tilanpidon aloittamista seuraavan vuoden aikana poromäärän tulee vähintään kaksinkertaistua siihen nähden mitä määrä on ollut ennen tilanpidon aloittamista.

Aloitustukea muun luontaiselinkeinon kuin porotalouden harjoittamisen perusteella voidaan myöntää, jos elinkeinonharjoittajan luontaiselinkeinosta saadut tulot ovat ennen aloittamista olleet alle 5 900 euroa. Aloitustuen myöntämisen jälkeisinä kolmena seuraavana kalenterivuonna tuen maksamisen edellytyksenä ovat vähintään 8 300 euron suuruiset 4 §:ssä tarkoitetut kokonaistulot. Aloitustukea ei lasketa mukaan edellä mainittuihin tuloihin.

Tukea ei myönnetä henkilölle, jolle on jo aikaisemmin myönnetty vastaavaa tukea tilanpidon aloittamiseen.

28 §

Työpanosta koskevat vaatimukset

Jos hallintaan saadulla tilalla harjoitettu toiminta ei tilanpidon aloittamista koskevana ajankohtana edellytä vähintään puolen henkilötyövuoden työpanosta, tilalle on laadittava kehittämissuunnitelma, jossa on osoitettava, miten puolen henkilötyövuoden vaatimus täytetään enintään kahden vuoden kuluessa sanotusta ajankohdasta lukien.

Jos työpanosvaatimus on tarkoitus kehittämissuunnitelman mukaan täyttää siten, että yrittäjä hankkii hallintaansa loppuosan siitä tilasta, jolla tilanpito on aloitettu, hakemuksessa on esitettävä alueen haltijan antama sitoumus siitä, että hän luovuttaa alueen hallintaoikeuden tuen hakijalle.

Tuensaajan on esitettävä työvoima- ja elinkeinokeskukselle selvitys 1 momentissa tarkoitetun vaatimuksen täyttymisestä viimeistään kolmen kuukauden kuluessa määräajan päättymisestä.

Yrityksen tulee täyttää 1 momentissa säädetty työpanosta koskevat vaatimukset niin monenkertaisena kuin samalla tilalla on aloittamistuen saajia. Puolisot katsotaan kuitenkin yhdeksi tuen saajaksi.

29 §

Elinkeinonharjoittajaksi ryhtyminen yhteisön osakkaana

Henkilölle, joka saatuaan porotalous- tai luontaiselinkeinotilan tai sen osan hallintaansa 26 ja 27 §:ssä säädetyllä tavalla liittyy samaan aikaan sellaisen avoimen yhtiön, kommandiittiyhtiön tai osakeyhtiön osakkaaksi tai osuuskunnan jäseneksi, jonka pääasiallisena tarkoituksena on harjoittaa porotaloutta tai luontaiselinkeinoja yhteisön yhden tai useamman osakkaan tai jäsenen tilalla tai tiloilla, voidaan myöntää aloittamistukea, jos:

1) yhteisön jäsenten tilat sijaitsevat sellaisella etäisyydellä toisistaan, että elinkeinon harjoittaminen yhteisesti on tarkoituksenmukaista;

2) yhteisön osakkaat tai jäsenet ovat myös henkilökohtaisessa vastuussa yhteisön sitoumuksista ja velvoitteista;

3) yhteisön jäsenet vastaavat kukin itsenäisesti sellaisesta tuotantoon tai taloudenpitoon liittyvästä olennaisesta toiminnasta tai toimenpiteestä, että sen perusteella jäsentä voidaan pitää yrittäjänä; ja

4) yhteisöön kuuluvien osakkaiden tai jäsenten tilojen katsotaan täyttävän taloudellisesti elinkelpoisen porotalous- tai luontaiselinkeinotilan edellytykset.

30 §

Metsätalousmaan pidätys

Aloitustuen myöntämisen esteenä ei ole tilan metsätalousmaan jättäminen luovutuksen tai hallinnan luovutuksen ulkopuolelle. Tukea ei kuitenkaan myönnetä, jos on todennäköistä, että metsätalousmaan pidätys haittaa olennaisesti tilan kehittämistä tilanpidon aloittamisen jälkeen.

31 §

Vuokrausta koskevat erityisedellytykset

Jos tilaa hallitaan vuokrasopimuksen perusteella, on vuokraoikeuden pysyvyys vahvistettava maakaaren (540/1995) 10 luvun 2

§:n mukaisella kirjaamisella tai muulla riittävaksi katsottavalla tavalla.

Jos vuokrasopimus koskee rakennuksia tai sellaisia alueita, joilla hakija kehittämissuunnitelmassa on ilmoittanut suorittavansa investointeja, eikä investointeja voida pitää vähäisinä, tuen myöntämisen edellytyksenä on, että vuokrasopimuksen ehtojen mukaan tuen saajalla on oikeus korvaukseen siltä osin, kuin investointi on korottanut vuokratun alueen arvoa ja että korvausperusteista on sovittu.

32 §

Aloitustuen enimmäismäärä

Avustuksena myönnettävän aloitustuen enimmäismäärä on 25 000 euroa.

Lainaa tilan tai irtaimiston tai niiden molempien hankintaan voidaan myöntää enintään 100 000 euroa. Valtionlainan korkoetuuden, korkovapauden ja vapaavuosien lyhennysten tai korkotukilainan korkotuen määrä voi olla enintään 25 000 euroa.

Tilan hankintaan tai yrityksen kehittämiseen liittyviin investointeihin tulee käyttää vähintään 50 prosenttia avustuksena myönnettävästä aloitustuesta.

Tukea ei myönnetä tai se voidaan myöntää alennettuna, jos tuen myöntäminen tai sen myöntäminen täysimääräisenä ei ole tarkoituksenmukaista.

Tuen määrässä otetaan vähennyksenä huomioon samaan tilan tai irtaimiston hankintaan myönnetty tai saatu muu tuki. Aloitustukea voidaan kuitenkin myöntää enintään 2 momentissa säädetty määrä, jos aloitustuki yhdessä muun tuen kanssa ei ylitä 55 prosenttia tilanpidon aloittamisen hyväksyttävistä kustannuksista. Tilanpidon aloittamiseen myönnettävän lainan perusteella saatavan varainsiirtoverovapauden arvo otetaan ensisijaisesti huomioon lainan korkoon liittyvässä tuessa.

33 §

Tilanpidon aloittamisen kustannukset

Lainaa voidaan myöntää:

1) tilan tai sen osan sekä irtaimiston hankintahinnan maksamiseen; tai

2) aloitettaessa tilanpito vuokratulla tilalla, uuden irtaimiston hankintaan tai sellaisen käytetyn irtaimiston hankintaan, jota varten myyjälle ei ole myönnetty tukea ja jonka hankkiminen käytettynä on huomattavasti tarkoituksenmukaisempaa kuin vastaavan uuden irtaimiston hankinta.

9 luku

Paliskuntien tukeminen

34 §

Investointituki ja sen enimmäismäärä

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain 15 §:n 1 ja 2 momentin mukaisiin investointeihin voidaan myöntää tukea enintään 75 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista. Lain 16 §:n 1 momentin mukaisiin investointeihin tukea voidaan myöntää enintään 45 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

35 §

Rakentamissuunnitelmat

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslaissa tarkoitettujen poronhoidon kannalta tarpeellisten aitojen rakentamissuunnitelmat laatii kustannusarvioineen Paliskuntain yhdistys. Teurastamojen rakentamissuunnitelmat kustannusarvioineen laatii maa- ja metsätalousministeriön hyväksymä ammattitaitoinen henkilö.

Muiden rakennusten kuin poroteurastamoiden rakennussuunnitelmat samoin kuin sähköistyksen, vesihuollon ja teiden rakentamisen rakennussuunnitelmat sekä poronhoidollisesti tarpeellisten aitojen rakentamissuunnitelmat tarkastaa ja hyväksyy Lapin työvoima- ja elinkeinokeskus. Poroteurastamoiden rakentamissuunnitelmat muilta kuin elintarvikehygieenisiltä osiltaan hyväksyy myös Lapin työvoima- ja elinkeinokeskus. Teurastamojen elintarvikehygieniasta on voimassa, mitä eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikehygieniasta annetuissa laissa (1195/1996) ja sen nojalla säädetään.

Tientekohankkeiden, vedenhankinta- ja

viemäröintilaitteiden sekä sähköistämishankkeiden suunnitelmien laatimisessa ja tarkastamisessa noudatetaan maa- ja metsätalousministeriön tarvittaessa asetuksella antamia säännöksiä.

36 §

Tuen hakeminen

Hakemus on toimitettava Paliskuntain yhdistykselle, jonka tulee toimittaa hakemus ja lausuntonsa siitä Lapin työvoima- ja elinkeinokeskuksen maaseutuosastolle.

Jos avustusta haetaan paliskuntien yhteiseen hankkeeseen, paliskuntien tulee jättää yhteinen avustushakemus. Avustuksen suuruus paliskuntaa kohti määrätään paliskunta-kohtaisten suurimpien sallittujen eloporolukujen mukaisessa suhteessa.

37 §

Tuen maksatus

Paliskuntia koskevien tukien maksatuksessa noudatetaan tämän asetuksen 13 luvun säännöksiä.

Paliskunnille aitojen rakentamisesta ja perusparantamisesta aiheutuviin kustannuksiin myönnettyjen tukien sekä paliskunnille myönnettyjen tienteen liittyvien tukien maksatustarkastukset suorittaa kunnan maatalousviranomaisen. Viimeinen maksatuserä maksetaan sen jälkeen, kun työvoima- ja elinkeinokeskuksen maaseutuosasto on todennut työn tulleen hyväksyttävällä tavalla loppuun suoritetuksi. Viljelysten suoja-aitojen lopputarkastukset suorittaa kuitenkin kunnan maatalousviranomaisen.

10 luku

Tuki kehittämishankkeisiin

38 §

Kehittämishanke

Tukea voidaan myöntää porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain 14 §:ssä ja

18 §:n 1 momentissa tarkoitetun kehittämishankkeen suunnittelu- ja selvitystyöhön sekä asiantuntija-apuun, koulutukseen, investointeihin ja muuhun sen toteuttamiseen liittyvään työhön. Tuettavat investoinnit on sisällytettävä kehittämishanketta koskevaan suunnitelmaan.

Yritystoiminnan kehittämishankkeissa tulee hyödyn hankkeen toteuttamisesta kohdistua usealle yritykselle.

Kehittämishankkeeseen osallistuvalla yrittäjällä tai yrityksellä voidaan yritysکوhtaiseen toimenpiteeseen myöntää tukea siten, kuin edellä säädetään.

39 §

Tuen saajat

Tukea voidaan myöntää luonnolliselle henkilölle, useammalle luonnolliselle henkilölle yhdessä taikka yksityis- tai julkisoikeudelliselle yhteisölle tai säätiölle.

Tukea voidaan myöntää kehittämishankkeen toteuttamiseen 1 momentissa tarkoitetulle yksityis- tai julkisoikeudelliselle yhteisölle tai säätiölle, jos:

1) tuettava kehittämistoiminta liittyy olennaisesti tuen saajan tehtäviin tai toiminta-ajatukseen; ja

2) yhteisöllä katsotaan olevan riittävät edellytykset tuettavan kehittämishankkeen toteuttamiseen.

40 §

Tuettavat kehittämistoimenpiteet

Kehittämishankkeen on toteutettava vähintään yhtä EY:n maaseudun kehittämisasetuksen 33 artiklan tavoitteista.

Kehittämishankkeen toteuttamisen on kokonaisuutena edistettävä yritystoimintaa alueella tai parannettava kehittämishankkeeseen osallistuvien yrittäjien ja yritysten toimintaedellytyksiä, vaikka yksittäinen tuensaaja toimituskin voittoa tuottamatta, taikka porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain 18 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa parannettava paikkakunnan tai alueen toimeentulo- ja elinolosuhteita.

Kehittämishankkeella tulee olla vastuullinen toteuttaja.

Tukea ei saa myöntää toimintatukena.

41 §

Vakuusvelvollisuus

Muun tuen saajan kuin julkisoikeudellisen yhteisön tulee tarvittaessa antaa riittävä vakuus siltä varalta, että tuen saajalta takaisin perittävä tuki voidaan palauttaa EY:lle hankkeen toteuttamatta jäämisen, virheellisen toteuttamisen tai porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain 43 ja 44 §:ssä tarkoitettun muun syyn vuoksi. Vakuus tulee antaa tuen myöntäneen viranomaisen haltuun.

42 §

Kehittämishankkeen hyväksyttävät kustannukset

Kehittämishankkeeseen tukikelpoisiksi kustannuksiksi voidaan hyväksyä:

- 1) selvitys- ja suunnittelutyötä varten palkatun työntekijän tai asiantuntijan kohtuulliset palkka- tai palkkiokustannukset;
- 2) sellaiset ylimääräiset toimintamenot, jotka ovat aiheutuneet yhteisön käyttö- tai vaihto-omaisuuden käyttämisestä selvitys- ja suunnittelutyön tekemiseen tai kehittämishankkeen toteuttamiseen;
- 3) koulutuksen järjestämisestä ja kehittämishankkeen toteuttamisesta aiheutuneet materiaalikustannukset sekä tilavuokrat;
- 4) koulutuksen järjestäjän kohtuulliset palkka- tai palkkiokustannukset;
- 5) asiantuntijan kohtuulliset palkka- tai palkkiokustannukset; sekä
- 6) kehittämishankkeen toteuttamista varten palkatun henkilöstön kohtuulliset palkka- tai palkkiokustannukset.

43 §

Tuen enimmäismäärä

Tukea kehittämishankkeeseen voidaan myöntää enintään 90 prosenttia kehittämis-

hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista, kuitenkin enintään määrä, joka on sovittu asianomaisessa ohjelmassa tai ohjelman ulkopuolella toteutettavaan kehittämishankkeeseen enintään määrä, jonka yhteisöjen komissio on hyväksynyt tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävälle valtion tuelle annetuissa yhteisön puitteissa (96/C 45 06) tai asianomaiseen tarkoitukseen myönnettävää valtiontukea koskevissa muissa suuntaviivoissa.

Kehittämishankkeeseen liittyviä esiselvityksiä toteutettaessa sekä tavoite 1 -ohjelmaa, alueellista maaseutuohjelmaa ja maaseudun yhteisöaloiteohjelmaa toteutettaessa teknisenä apuna voidaan tukea myöntää enintään 100 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

44 §

Kehittämishankkeeseen sisältyvien investointien hyväksyttävät kustannukset

Tukea voidaan myöntää sellaisiin kehittämishankkeeseen liittyviin ja sen toteuttamiseksi tarpeellisiin käyttöömaisuushankintoihin ja niiden muutos- ja parannustöihin, jotka eivät liity yritystoimintaan, seuraavasti:

- 1) rakennusten rakentaminen, laajentaminen ja perusparantaminen; sekä
- 2) laitteiden ja koneiden hankinta sekä niiden korjaustyöt.

Tukea ei myönnetä maan hankintaan.

Tukea kiinteistön tai sen osan hankintaan voidaan kuitenkin myöntää, jos hankitulla alueella oleva rakennus muodostaa valtaosan kiinteistön arvosta ja on tarpeen tämän asetuksen mukaisen kehittämishankkeen toteuttamiseksi ja tuen saaja esittää siihen erityisen päteviä perusteita.

45 §

Kehittämishankkeen investointituen enimmäismäärä

Edellä 44 §:ssä tarkoitettuihin investointeihin voidaan tukea myöntää enintään 75 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

46 §

Tuen myöntämisen edellytykset

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) kehittämishanke toteutetaan asetetussa määräajassa hyväksyttyä suunnitelmaa noudattaen;

2) tuen saaja harjoittaa tuettavaa toimintaa ilman olennaista supistamista tukipäätöksessä asetettavan vähimmäisajan;

3) tuen saaja ei luovuta tuen kohteena ollutta käyttöomaisuutta viiteen vuoteen ilman työvoima- ja elinkeinokeskuksen suostumusta.

11 luku

Lainan myöntäminen ja lainaehdot

47 §

Lainan myöntäminen

Luottolaitos myöntää sekä valtionlainan että lainan, josta valtio maksaa luottolaitokselle korkotukea. Lainan saa myöntää vasta sen jälkeen, kun työvoima- ja elinkeinokeskus on antanut tukihakemukseen päätöksen.

Työvoima- ja elinkeinokeskuksen päätös on liitettävä velkakirjaan ja sen ehtoja on velkakirjaehtoina noudatettava.

48 §

Muutoksenhaun vaikutus lainaan

Jos tuen määrä tai tukiehdot päätöksestä tehdyn valituksen johdosta muuttuvat, on lainan määrää ja ehtoja muutettava vastamaan valitukseen annetun päätöksen ehtoja. Luottolaitos ei kuitenkaan ole velvollinen muuttamaan lainamäärää suuremmaksi kuin mitä se on tukea haettaessa puoltanut.

Korkotukilainan ehtoja ei saa tehdyn valituksen johdosta muuttaa vastoin luottolaitoksen suostumusta.

49 §

Lainavarojen nostaminen

Lainan saa nostaa sen jälkeen kun tuen

myöntäneen viranomaisen päätös on annettu ja luottolaitos on myöntänyt lainan. Lainansaajan on annettava lainan nostamista varten maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetty selvitykset.

Maanostoon myönnetty laina on nostettava kahden vuoden kuluessa tukipäätöksen tekemisestä. Laina saadaan nostaa enintään kahdessa erässä. Lainavarat on välittömästi käytettävä kauppakirjassa sovitun kauppahinnan, poismaksettavien luottojen ja kaupan rahoitukseen saadun luottolaitoksen luoton maksamiseen.

Investointilaina, asuntolaina ja tuki nuorten elinkeinonharjoittajien tilanpidon aloittamiseen saadaan nostaa yhdessä tai useammassa erässä maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetyllä tavalla. Lainan viimeinen erä on nostettava viimeistään puolen vuoden kuluessa työn suorittamisajaksi määrätyn ajan päättymisestä tai irtaimiston hankkimisesta. Jos hanke on valmistunut tai irtaimisto hankittu ennen tukipäätöksen antamista, lainan viimeinen erä on nostettava puolen vuoden kuluessa tukipäätöksen antamisesta.

50 §

Valtionlainan erääntyminen ja koron suorittaminen

Lainansaajan tulee suorittaa valtionlaina takaisin yhtä suurin lyhennyserin puolivuosittein.

Valtionlainan korot ja lyhennykset erääntyvät maksettaviksi kunkin vuoden huhti- ja lokakuun viimeisenä päivänä. Lainan ensimmäinen lyhennysmaksu erääntyy maksettavaksi viimeistään sinä eräpäivänä, joka vuoden kuluttua ensiksi seuraa lainan tai sen ensimmäisen erän nostamisesta. Asuntolainan ja rakennustyöhön myönnetyn investointilainan ensimmäinen lyhennysmaksu erääntyy maksettavaksi viimeistään sinä eräpäivänä, joka kahden vuoden kuluttua ensiksi seuraa lainan tai sen ensimmäisen erän nostamisesta.

Lainan korko on suoritettava kunkin lainaerän nostopäivästä lukien, jollei 55 ja 68 §:stä muuta johdu.

Laina on 55 §:ssä tarkoitetut maksuhelpotukset mukaan lukien maksettava takaisin

valtiolle porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain 27 §:ssä säädettyssä ajassa, jollei yrityksen saneerauksesta annetun lain (47/1993) tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/1993) mukaisesta tuomioistuimen päätöksestä tai vapaaehtoisesta velkajärjestelystä muuta johdu.

Laina tai valtion saaminen on kokonaisuudessaan maksettava yhdellä kertaa lähinnä seuraavana eräpäivänä, jos erääntymätön pääoma on enintään 850 euroa.

51 §

Korkotukilainan erääntyminen ja korkojakso

Lainansaajan tulee suorittaa korkotukilainan takaisin yhtä suurin lyhennyserin puolivuosittein tai neljännesvuosittein.

Korkotukilainan ensimmäinen lyhennysmaksu erääntyy maksettavaksi viimeistään sinä eräpäivänä, joka vuoden kuluttua ensiksi seuraa lainan tai sen ensimmäisen erän nostamisesta. Asuntolainan tai rakennustyöhön myönnetyn investointilainan ensimmäinen lyhennysmaksu erääntyy kuitenkin maksettavaksi viimeistään sinä eräpäivänä, joka kahden vuoden kuluttua ensiksi seuraa lainan tai sen ensimmäisen erän nostamisesta. Maa- ja metsätalousministeriö voi hyväksyä valuutamääräisen lainan korkotukilainaksi myös silloin, kun lainan pääoma erääntyy yhdessä tai muutoin edellä mainittua harvemmissa erissä takaisin maksettavaksi.

Korko on suoritettava 1 momentissa määrättyin jaksoin kunkin lainaerän nostopäivästä lukien.

52 §

Velkajärjestelyjen vaikutukset valtionlainan takaisinmaksuehtoihin

Jollei yrityksen saneerauksesta annetun lain tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain mukaisesta tuomioistuimen päätöksestä muuta johdu, mainitussa menettelyssä sovitujen helpotusten lakattua valtionlaina erääntyy 50 §:ssä säädetyn tavoin.

53 §

Korkotukilainojen ehtojen muuttaminen

Luottolaitos ja lainansaaja eivät saa sopia korkotukilainan ehtojen muuttamisesta ilman työvoima- ja elinkeinokeskuksen suostumusta, jos on todennäköistä, että muutoksen johdosta valtion korkotukimenot lisääntyvät jäljellä olevana laina-aikana. Edellä sanotun estämättä korkotukilainan ehtoja saa muuttaa sen jälkeen, kun lainalle ei enää makseta korkohyvitystä eikä se ole muidenkaan tukitoimien kohteena.

54 §

Laina-ajan lyhentäminen ja ylimääräinen lyhennys

Lainansaaja ja luottolaitos voivat sopia laina-ajan lyhentämisestä ja ylimääräisen lyhennyksen maksamisesta sekä niiden vaikutuksesta erääntyviin lyhennyksiin. Ylimääräisestä lyhentämisestä huolimatta on maksamattomalle pääomalle lasketut korkoerät suoritettava lyhentämistä seuraavina eräpäivinä.

55 §

Maksuhelpotukset

Lainansaajan tilapäisten taloudellisten vaikeuksien lieventämiseksi voidaan korkotukilainojen ja valtionlainojen lyhennysmaksuille myöntää lykkäystä sekä valtionlainoille korkovapautta enintään kolme vuotta kerrallaan, yhteensä kuitenkin enintään viisi vuotta. Milloin siihen katsotaan olevan syytä, voidaan lykkäys ja korkovapaus myöntää määrättyillä ehdoilla ja myönnetty helpotus peruuttaa.

Lyhennysten lykkäys voidaan myöntää siten, että laina-aikaa pidennetään lykkäysvuosien määrällä ja lykätty lyhennyserät peritään yhtä monessa erässä alkuperäisen laina-ajan päätyttyä. Laina on kuitenkin maksettava takaisin porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain 27 §:n 1 momentissa

säädetyt enimmäislaina-ajan kuluessa. Lyhennysten lykkäys voidaan myöntää myös siten, että lykkäysvuosien jälkeen maksettavia lyhennysmaksuja tarkistetaan laina-aikaa muuttamatta.

Lykkäyksen ja korkovapauden myöntää hakemuksesta luottolaitos. Jos lykkäystä tulee aikaisemmat lykkäykset mukaan lukien myönnettäväksi enemmän kuin kaksi vuotta tai jos kysymyksessä on korkovapauden myöntäminen, hakemus on alistettava asianomaisen luottolaitoksen keskusrahallaitoksen ratkaistavaksi. Ennen ratkaisemista maa- ja metsätalousministeriön edustajien on tarkastettava hakemus ja hyväksyttävä maksuhelpotusehdotus. Jos lainan vakuudeksi on myönnetty valtiontakaus, tarkastusta ei suoriteta, vaan lykkäyksen myöntämisen edellytyksenä on työvoima- ja elinkeinokeskuksen suostumus. Jos lykkäyksen johdosta takauspäätöksen ehtoja olisi muutettava lainan takaisinmaksuajan ja suoritusten erääntymistä koskevien ehtojen lisäksi muiltakin osin, on työvoima- ja elinkeinokeskuksen alistettava asia maa- ja metsätalousministeriön ratkaistavaksi.

Maksuhelpotuksen peruuttamisesta päättää työvoima- ja elinkeinokeskus.

56 §

Lainan siirtäminen toiselle velalliselle ja vastuusta vapauttaminen

Luottolaitos voi hakemuksesta siirtää edellä mainitut lainat uuden omistajan vastattaviksi, jos uutta porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain mukaista maanostolainaa ei myönnetä tai myönnetty laina on pieni suhteessa kokonaiskauppahintaan. Muuta yritystoimintaa kuin porotaloutta tai luontaiselinkeinoja varten myönnetyn lainan voi luottolaitos siirtää yrityksen uudelle omistajalle, jos tämä on porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain mukaan tukemiskelpoinen.

Tilan osan luovuttanut velallinen voidaan hakemuksesta vapauttaa vastaamasta lainasta tai myyntihintasaamisesta edellyttäen, että luovutuksensaaja on jo ennestään ollut yhteisvastuussa lainasta tai saamisesta eikä vastuusta vapauttaminen vaaranna lainan tai saamisen takaisinmaksua.

Ennen lainan siirtoa tai vastuusta vapauttamista luottolaitoksen on pyydettävä asiasta työvoima- ja elinkeinokeskuksen lausunto.

57 §

Lainan siirtäminen luottolaitoksesta toiseen

Laina voidaan siirtää luottolaitoksesta toiseen, jos siirto ja valtionlainoissa lisäksi tarvittavat valtion ja luottolaitoksen väliset velkakirjajärjestelyt toteutetaan maa- ja metsätalousministeriön hyväksymällä tavalla. Lainaa, jonka laina-aikaa on jäljellä yhtä vuotta vähemmän tai jonka jäljellä oleva määrä on 1 700 euroa pienempi, ei kuitenkaan voida siirtää.

Ilman lainansaajan suostumusta laina voidaan siirtää vain, jos ministeriö erikseen katsoo, että siihen on luottolaitoksen toiminnan muutoksen vuoksi erityisen painavia syitä.

58 §

Luottolaitoksen kulujen korvaaminen

Luottolaitoksille suoritetaan vuosittain porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain nojalla myönnettyistä valtionlainoista lainanhoito- ja muiden kulujen korvausta 0,75 prosenttia maksamatta olevan lainapääoman määrästä.

Porotalouslain ja luontaiselinkeinolain ja ennen niiden voimaantuloa voimassa olevan lainsäädännön nojalla myönnettyjen valtionlainojen hoitamisesta maksetaan vastaavaa korvausta 0,60 prosenttia, jos luotto on myönnetty ennen 1 päivää tammikuuta 1992. Tämän jälkeen myönnettyistä luotoista vastaavaa korvausta maksetaan 0,75 prosenttia.

59 §

Valtionlainojen kulukorvauksen sekä korkotuen maksatus

Luottolaitosten on haettava valtionlainoista maksettavaa porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain 29 §:n mukaista korvausta

keskusrahallaitoksen välityksin maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskukselta kultakin kalenterivuosi- ja neljännekseltä erikseen.

Luottolaitosten on haettava porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain 26 §:ssä tarkoitettua korkotukea keskusrahallaitoksen välityksin maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskukselta kultakin korkojaksolta erikseen. Korkotukea saadaan hakea enintään kerran kuukaudessa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua korvausta ja 2 momentissa tarkoitettua korkotukea ei makseta erääntyneen lainapääoman osalta, ellei kysymys ole yrityksen saneerausta tai yksityishenkilön velkajärjestelyä koskevan menettelyn vireilläolosta.

60 §

Maksukyvyttömyyden ja lopullisen menetyksen toteaminen

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain 23 §:ssä tarkoitettu lainansaajan maksukyvyttömyys on todettava ulosmittauksessa. Jos vakuutena oleva omaisuus myydään työvoima- ja elinkeinokeskuksen hyväksymän tavoin muutoin kuin pakkohuutokaupalla, lopullinen menetys todetaan omistusoikeuden siirtymisen ja kauppahinnan maksamisen jälkeen. Muuten lopullinen menetys todetaan pakkohuutokaupassa lainalle maksetun jako-osuuden perusteella. Jos yrityssaneerauksessa tai yksityishenkilön velkajärjestelyssä on päätetty taikka vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä tai sitä vastaavassa muussa menettelyssä on sovittu, ettei vakuutta käytetä vakuusvelan maksuun, lopullisena menetyksenä pidetään lainan jäljellä olevan määrän ja erääntyneiden korkojen sekä saneerausohjelmassa, maksuohjelmassa tai niitä vastaavassa sopimuksessa velalliselle asetetun maksuvelvollisuuden erotusta. Hyvitystä ei makseta sellaisesta erääntymättömästä osasta lainaa, jonka lainansaaja edellä mainittujen järjestelyjen jälkeen on velvollinen suorittamaan vahvistetun tai sovitun ohjelman mukaisesti niin kauan kuin lainaa hoidetaan sen mukaisesti.

Valtionvastuulle jäävä osuus porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain 21 §:ssä

tarkoitettujen lainojen menetyksistä lasketaan 1 momentin mukaisesti todetun menetyksen perusteella.

61 §

Hyvityksen maksuajankohta

Yrityssaneeraukseen tai yksityishenkilön velkajärjestelyyn perustuvan porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain 23 §:ssä tarkoitettun lainsäädännön mukaisen hyvityksen saa maksaa luottolaitokselle alioikeuden vahvistaman saneeraus- tai maksuohjelman perusteella taikka porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain 30 §:ssä tarkoitettua vapaaehtoisen velkajärjestelyn tultua voimaan. Jos saneeraus- tai maksuohjelma muutoksenhaun johdosta muuttuu, puuttuva hyvitys maksetaan lainvoimaisen saneeraus- ja maksuohjelman perusteella. Liikaa maksettu hyvitys tilitetään maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskukselle sitä mukaa kuin lainansaaja suorittaa ohjelman mukaan lainaansa luottolaitokselle. Vastaavasti menettellään, jos porotalouden- ja luontaiselinkeinojen rahoituslain 30 §:ssä tarkoitettu vapaaehtoinen velkajärjestely raukeaa.

62 §

Hyvityksen maksaminen ja takaisinperiminen

Luottolaitoksen on erikseen haettava porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain 23 §:n nojalla maksettavaa hyvitystä maa- ja metsätalousministeriöltä. Hakemukseen on liitettävä maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetyt selvitykset valtionvastuulle jäävän lainamäärän toteamiseksi ja valtionvastuun voimassaolon selvittämiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriö huolehtii luottolaitokselle maksettujen hyvitysten perimisestä takaisin valtiolle silloin, kun hyvitykset peritään takaisin lainansaajalta.

63 §

Vakuudet

Luottolaitos on velvollinen luovuttamaan

valtiolle tai säilyttämään valtion lukuun sellaisten luottojen vakuudet, joiden jäljellä olleen määrän valtio on maksanut luottolaitokselle tai jota koskeva saatava on kuitattu ja jotka eivät ole lakanneet olemasta voimassa pakkotäytäntöönpanossa.

64 §

Velkakirjajärjestely

Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus kuittaa valtion ja luottolaitoksen välisiin velkakirjoihin lopullisen menetyksen sen suuruisena kuin saneeraus- tai maksuohjelmassa, vapaaehtoisen velkajärjestelyn perusteena olleessa sopimuksessa tai muussa vastaavassa järjestelyssä määritellyt maksuvapautukset ovat toteutuneet.

Jos saneeraus- tai maksuohjelma tai vapaaehtoinen velkajärjestely raukeaa, palautuu valtion ja luottolaitoksen välinen velka tältä osin sen suuruiseksi kuin raukeamispäätöksessä luottolaitoksen ja velallisen välisestä luotosta on päätetty.

65 §

Laina-aika ja luottoehdot

Laina-aika on vähintään kolme vuotta ja enintään 30 vuotta.

Lainan luottoehtoja määrättäessä on otettava huomioon asianomaisen henkilön varallisuus, tulot ja perhesuhteet, lähiajan investoinnit ja muut hänen taloudelliseen kanto-kykyynsä vaikuttavat seikat.

66 §

Valtionlainan kokonaiskorko

Valtionlainan viitekorko voi olla 6 tai 12 kuukauden euribor-korko. Viitekorkoon lisätään kahden prosenttiyksikön kiinteä osuus. Valtionlainan kokonaiskorko vaihtuu laina-aikana viitekoron vaihtelun mukaisesti.

Ehto, joka koskee koron vaihtumista 1 momentissa säädetyllä tavalla, on mainittava työvoima- ja elinkeinokeskuksen päätöksessä.

67 §

Valtionlainasta maksettava korko

Lainansaajan on maksettava valtionlainasta korkoetuuden määrällä alennettua korkoa. Sen jälkeen, kun lainan korkoetus on käytetty loppuun, on lainasta maksettava sen kokonaiskoron mukaista korkoa.

Korkoetuudella tarkoitetaan 66 §:ssä säädetyn ja lainansaajan maksaman koron erotusta.

68 §

Korkovapaus

Tuotantorakennuksen ja asuinrakennuksen rakentamiseen, peruskorjaukseen ja laajentamiseen sekä maanostoon myönnetty valtionlainat ovat kaksi ensimmäistä lainavuotta korottomia. Korkovapautena myönnettävä tuki lasketaan 66 §:ssä tarkoitetun kokonaiskoron perusteella.

69 §

Vapaavuodet

Päätettäessä valtionlainaa koskevasta tuesta voidaan päättää, ettei yhden, kahden tai kolmen vuoden lyhennyksiä peritä, vaan ne kuitataan maksetuiksi ennen sitä eräpäivää, jona ensimmäinen lyhennys olisi muutoin tullut maksaa. Perimättä jäävä lyhennys lasketaan mukaan tukeen lainaan liittyvää kokonaistukea laskettaessa. Vapaavuosien lyhennyserät otetaan tukea laskettaessa huomioon myönnetyn kokonaislainamäärän mukaan laskettuna.

70 §

Vakuudettomuuteen sisältyvän tuen määrä

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain 20 §:n mukaisesti laina voidaan myöntää ilman vakuutta. Vakuudettomuuteen sisältyvän tuen määrä on 0,45 prosenttia lainan määrästä. Jos laina hyväksytään myön-

nettäväksi kokonaan ilman vakuutta, tuen arvo on kuitenkin 1,0 prosenttia lainan määrästä.

71 §

Korkotukilainan korko ja korkotuki

Mitä 67 §:ssä säädetään valtionlainasta maksettavasta korosta ja korkoetuudesta, noudatetaan soveltuvin osin korkotukilainasta maksettavaan korkoon ja korkotukeen.

72 §

Lainoihin sisältyvän tuen määrä

Työvoima- ja elinkeinokeskus päättää siitä rahamäärästä, joka laina-aikana voidaan enintään käyttää valtionlainan korkoetuutena, lyhennysten vapaavuosina, korkovapautena ja vakuudettomuuteen liittyvänä tukena tai korkotukilainan korkotukena.

Korkoetuutena myönnettävän tuen enimmäismäärä on viiden prosentin enimmäiskorkoetuuden ja korkotuki neljän prosentin enimmäiskorkotuen perusteella puolen vuoden korkojaksoilta laskettujen nimellisarvoisten tukierien yhteenlaskettu määrä.

Valtionlainaan liittyvä korkovapaus lasketaan kokonaiskoron perusteella noudattaen soveltuvin osin 2 momentin säännöksiä.

Valtionlainan vapaavuodet lasketaan mukaan hyväksytyn kokonaislainamäärän mukaisina lyhennyksinä.

73 §

Lainamuotoisen tuen tukitaso

Myönnettäessä tuki lainaan liittyvänä tukena tarkoitetaan tukitasolla valtionlainan korkoetuuden, korkovapauden, lyhennysten vapaavuosien ja vakuudettomuuden arvon sekä korkotukilainan korkotuen kokonaismäärän osuutta investoinnin hyväksyttävistä kustannuksista.

Tukitasoa laskettaessa diskonttataan puoli-vuosittain maksettava korkoetus, korkovapaus ja vapaavuosien lyhennykset sekä kor-

kotuki tuen myöntämivuoden arvoon. Diskonttauskorkona käytetään viite- ja diskonttokorkojen vahvistamismenetelmästä annetussa komission tiedonannossa (97/C 273/03) tarkoitettua viitekorkoa.

74 §

Muut lainaehdot

Valtionlainojen ja korkotukilainojen vapaaehtoisesta velkajärjestelystä sekä määräajan voimassa olevista tuista säädetään eräiden porotalouden ja luontaiselinkeinojen velkojen järjestelyistä annetussa valtioneuvoston asetuksessa (769/2000).

12 luku

Tuen hakeminen ja myöntäminen

75 §

Tuen hakeminen

Muuta kuin 36 §:n mukaista tukea koskeva hakemus toimitetaan sille työvoima- ja elinkeinokeskukselle, jonka alueella yritys sijaitsee. Maksuhelpotuksia koskeva hakemus jätetään kuitenkin asianomaiselle luottolaitokselle. Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa hakemuslomakkeen ja määrää sen liitteistä ja hakemismenettelystä.

Tukea on haettava ennen työn tai hankkeen aloittamista tai toimenpiteeseen ryhtymistä. Työn suorittamista koskevan hankkeen saa aloittaa sen jälkeen, kun hakemus on tullut vireille. Tukea myönnettäessä aloitettua ja aloittamatonta hanketta käsitellään samoin perustein.

Tukea voidaan hakea myös kauppakirja- ja vuokrasopimusluonnoksen perusteella taikka tarjouksen perusteella.

Laina ja avustushakemuksesta on hankittava myös Paliskuntain yhdistyksen lausunto, jos hakemus perustuu osittain tai kokonaan porotalouden harjoittamiseen.

76 §

Lainaa koskeva tukihakemus

Sen lisäksi mitä 75 §:ssä säädetään, val-

tionlainaa tai korkotukea koskevaan tukihakemukseen on liitettävä ennen hakemuksen jättämistä luottolaitoksen luottolupaus.

Tukihakemuksessa tarkoitettua lainaa ei saa myöntää ennen kuin työvoima- ja elinkeinokeskus on antanut päätöksen hakemukseen.

77 §

Tuen myöntäminen

Työvoima- ja elinkeinokeskus myöntää tuen, jollei maa- ja metsätalousministeriö päättä, että tuen myöntää kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen. Jos hankkeen kustannukset kuitenkin ylittävät maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetyn enimmäismäärän, tuen saa myöntää vain maa- ja metsätalousministeriön suostumuksella.

Tuen myöntäjän on ennen tuen myöntämistä pyydettävä tukihakemuksesta saamelaiskäräjien lausunto, jos tuen myöntämistä koskevalla päätöksellä arvioidaan olevan olennainen merkitys saamelaisten perinteisten elinkeinojen harjoittamismahdollisuuksiin.

Tuen myöntämistä koskevassa päätöksessä on mainittava ainakin tuen enimmäismäärä sekä erikseen mahdollinen Euroopan yhteisön osuus ja kansallinen osuus sekä prosentteina että euroina ja vuoden 2001 loppuun asti myös markkoina, hyväksyttävät kustannukset, tarvittaessa niiden jakautuminen, tuen myöntämisen ehdot, maksatuksen ajoittuminen, ehdot ja menettely sekä tuen takaisinperimistä koskevat ehdot. Päätös on perusteltava ja siihen on liitettävä muutoksenhakusoitus.

Päätös, jolla tuki on myönnetty, lakkaa olemasta voimassa vuoden kuluttua päätöksen antopäivästä, jollei tuen ensimmäistä erää ole sanotussa ajassa maksettu tai sen maksamista tai lainan nostamista haettu. Tutkimusvaroja koskeva määräaika päättyy kuitenkin päätöksen antovuoden lokakuun viimeisenä päivänä. Määräaikoja voidaan pidentää ennen niiden umpeen kulumista tehdystä hakemuksesta, jos pidentämiseen on erityisen painavia syitä.

13 luku

Tuen maksaminen

78 §

Avustuksen maksaminen

Avustuksen myöntänyt viranomainen maksaa avustuksen hakemuksesta irtaimiston hankinnasta, hankkeen kustannuksista taikka työn tai toimenpiteen suorittamisesta esitetyn hyväksyttävän selvityksen perusteella.

Yritystoiminnan investointeihin liittyvän tuen maksamisen edellytyksenä on lisäksi, että investointi on toteutettu myös muiden viranomaisten kuin tuen myöntäjän asettamien rajoitusten ja lupaehtojen mukaisesti ja niiden täyttymisestä on annettu selvitys.

79 §

Maksatuksen haku aika

Avustuksen maksamista on haettava tukipäätöksessä asetetussa määräajassa.

Kehittämishankkeeseen myönnetyn avustuksen maksamista on pyydettävä viimeistään neljän kuukauden kuluessa kehittämishankkeen toteuttamiselle asetun ajan päättymisestä. Avustusta voidaan maksaa enintään kaksi vuotta ohjelman voimassaoloajan päättymisestä.

Mitä edellä säädetään kehittämishankkeeseen myönnetystä avustuksesta, koskee myös avustusta, joka kehittämishankkeen toteuttamiseksi on myönnetty yritystoimintaan.

80 §

Irtaimiston hankintaan myönnetyn avustuksen maksaminen

Irtaimisto katsotaan hankituksi, kun koko kauppahinta on maksettu ja omistusoikeus on siirtynyt. Avustusta ei makseta osamaksukaupalla tai muulla vastaavalla tavalla rahoitettuun hankintaan. Avustus voidaan maksaa yhdessä tai useammassa erässä siten kuin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään.

81 §

Nuorten elinkeinonharjoittajien aloitustuen maksaminen

Nuorten elinkeinonharjoittajien aloitustuen avustusosuus maksetaan viran puolesta kolmena eränä, joista ensimmäinen on 40 prosenttia ja kaksi seuraavaa 30 prosenttia myönnetystä avustuksesta. Avustuksen ensimmäinen erä maksetaan tuen myöntämistä seuraavan maaliskuun tai lokakuun viimeisenä päivänä, edellyttäen että tuen myöntämisen ja maksamisen edellytykset ovat koulutusvaatimusta ja työpanosvaatimusta lukuun ottamatta täyttyneet. Avustuksen viimeisen osan maksamisen edellytyksenä on, että myös kyseiset edellytykset sekä edellytykset tilan hankinnan ja yrityksen kehittämiseen liittyvien investointien osalta ovat täyttyneet. Toinen erä maksetaan vuoden kuluttua ensimmäisen erän maksamisesta ja kolmas erä vuoden kuluttua toisen erän maksamisesta.

82 §

Rakentamisavustuksen maksaminen

Rakennusinvestointiin myönnetty tuki maksetaan enintään neljässä erässä. Avustuserän maksamisen edellytyksenä on, että rakennuksen valmiusaste vastaa maksettavan erän ja aikaisemmin maksettujen erien osuutta avustuksesta. Viimeisen erän suuruus on kuitenkin vähintään 20 prosenttia avustuksesta ja se maksetaan vasta rakennuksen valmistuttua kokonaan. Valmiusasteesta on esitettävä todistus. Todistuksen antaa työvoima- ja elinkeinokeskuksen tukipäätöksessä edellyttämä viranomainen.

Avustuksen maksamista haettaessa on lisäksi esitettävä maksettavan avustuserän määrästä tositteita rakentamisen kustannuksista.

83 §

Kehittämishankkeeseen myönnetyn tuen maksatus

Kehittämishankkeeseen myönnetty tuki maksetaan osoitettujen kustannusten mukaan

vuosittain enintään kolmessa erässä mahdollinen ennakko mukaan lukien. Ennakkona voidaan maksaa enintään 50 prosenttia avustuksesta. Toinen erä voidaan maksaa vasta, kun ensimmäistä erää vastaava osuus hankkeesta on toteutettu ja selonteko varojen käytöstä on toimitettu työvoima- ja elinkeinokeskukselle. Viimeinen erä maksetaan tuen saajan toimitettua toiminnastaan ja varojen käytöstä selvityksen tukipäätöksen ehtojen mukaisesti.

84 §

Kehittämishankkeeseen sisältyvän rakentamisavustuksen maksaminen

Rakennusinvestointiin myönnetty avustus maksetaan mahdollinen ennakko mukaan lukien enintään neljässä erässä. Ennakkona voidaan maksaa enintään 20 prosenttia avustuksesta. Toisen ja kolmannen erän maksamisen edellytyksenä on, että rakennuksen valmiusaste vastaa maksettavan erän ja aikaisemmin maksettujen erien osuutta avustuksesta. Viimeinen erä maksetaan kuitenkin vasta rakennuksen valmistuttua kokonaan. Valmiusasteesta on esitettävä todistus. Todistuksen antaa työvoima- ja elinkeinokeskuksen tukipäätöksessä edellyttämä viranomainen.

Tukea ei saa maksaa siten, että ohjelmassa kyseiseen toimintalinjaan ohjattavaksi sovittu EY:n tukiosuus ylittyy ohjelmakaudella.

14 luku

Tuen irtisanominen ja takaisinperiminen

85 §

Takaisinmaksettavat laina- ja avustuserät

Lainaa ja avustusta irtisanottaessa ja tukea takaisinperittäessä on samalla päätettävä, onko maksettavaksi määrätty pääoma suoritettava yhdessä vai useammassa erässä. Samalla on myös määrättävä takaisinmaksuajankohta, joka ei saa olla avustuksen osalta yhtä vuotta ja valtionlainan osalta kahta vuotta pitempi.

Kun laina, valtion myyntihintasaaminen, avustus tai tuki määrätään kokonaisuudessaan tai osaksi takaisin maksettavaksi, on samalla

määrättävä, onko maksettava määrä suoritettava yhtenä vai useampana eränä. Lainaa ei kuitenkaan saa määrätä maksettavaksi takaisin yli kolmen vuoden maksuajalla.

86 §

Takaisin maksettava korkotuki

Jos korkotuen maksaminen lakkautetaan lainoitettun omaisuuden omistusoikeuden siirtymisen taikka toiminnan lakkaamisen tai olennaisen supistamisen perusteella, maksetaan korkotuki omistusoikeuden siirtymispäivään taikka toiminnan lakkaamisen tai olennaisen supistumisen ajankohtaan saakka. Mainitun ajankohdan jälkeiseltä ajalta maksetut korkohyvitykset peritään takaisin lainansaajalta. Muissa tapauksissa korkotuki maksetaan lakkauttamista koskevan päätöksen antamispäivään saakka.

15 luku

Erinäiset säännökset

87 §

Työn suorittamisaika ja sen pidentäminen

Työ, jota varten on myönnetty porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslaissa tarkoitettua lainaa tai avustusta, on tehtävä loppuun kolmen vuoden kuluessa lainan tai avustuksen myöntämisestä, jollei työn suorittamisaikaan ole myönnetty pidennystä. Jos työtä varten on myönnetty sekä avustusta että lainaa, lasketaan edellä mainitut määräajat lainan myöntämisestä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua pidennystä on haettava ennen määräajan päättymistä. Pidennystä voidaan myöntää enintään yksi vuosi.

Työn suorittamisajan pidennystä koskeva hakemus on toimitettava työvoima- ja elinkeinokeskukselle, joka tekee päätöksen työn suorittamisajan pidentämisestä.

88 §

Tutkimusvarat

Maatilatalouden kehittämisrahaston vuosit-

tain porotalouden ja luontaiselinkeinojen kehittämistoimintaa koskeviin tutkimuksiin ja selvityksiin osoitetuista varoista voidaan myöntää tukea kyseisiä elinkeinoja koskevien taloudellisten, sosiaalisten, teknisten, ympäristöllisten, hallinnollisten ja oikeudellisten kysymysten tutkimukseen ja selvittelyyn. Tukea saadaan myöntää myös tarpeelliseen kilpailu- ja koerakennustoimintaan.

Tutkimusvarojen myöntämisen edellytyksenä on se, että tutkimustulokset julkaistaan maa- ja metsätalousministeriön hyväksymällä tavalla siten kuin tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävää valtiontukea koskevien yhteisön puitteiden (96/C 45/06), sellaisena kuin se on tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävää valtiontukea koskevien yhteisön puitteiden muuttamisesta annetussa komission tiedonannossa (98/C 48/02), 5.14 kohdan 1 alakohdan 2 luetelmakohdassa edellytetään ja että tutkimus muutenkin täyttää sanotun tiedonannon 5.14 kohdassa tarkoitetut edellytykset.

Tutkimushankkeen tukikelpoisiksi kustannuksiksi voidaan hyväksyä sellaiset kohtuulliset kustannukset, jotka johtuvat tutkimusta varten palkatun henkilöstön palkoista, palkkioista ja matkoista, ostopalveluista, tarvikehankinnoista sekä sellaisista ylimääräisistä toimintamenoista, jotka ovat aiheutuneet tutkimukseen tarvittun yhteisön käyttö- ja vaihtomaisuuden käyttämisestä. Tutkimukseen myönnettyä tukea ei saa käyttää perusinvestointeihin eikä tavanomaisiin kone- ja laitehankintoihin. Tukikelpoisiin kustannuksiin luetaan myös tutkimusten ja selvitysten julkaisemisesta ja kääntämisestä aiheutuvat hyväksyttävät kustannukset, jollei tutkimusten julkaiseminen muutoin ole mahdollista 2 momentissa mainitussa tiedonannossa tarkoitetulla tavalla.

89 §

Tutkimusvarojen myöntäminen

Tutkimusvarojen jakamista ja käyttämistä koskevissa asioissa toimii maa- ja metsätalousministeriön yhteydessä sen apuna neuvottelukunta, johon kuuluu puheenjohtajan lisäksi enintään kahdeksan maa- ja metsätalousministeriön kolmeksi vuodeksi kerrallaan

kutsumaa jäsentä, joilla tulee olla tarvittava asiantuntemus.

Maa- ja metsätalousministeriö määrää neuvottelukunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Tutkimusvarojen myöntämisestä päättää maa- ja metsätalousministeriö saatuaan asiantuntemuksen lausunnon.

90 §

Tutkimusvarojen hakeminen

Tutkimusvaroja on haettava maa- ja metsätalousministeriön vahvistamalla lomakkeella. Hakemukseen on liitettävä lomakkeen mukaiset liitteet.

Tutkimushanketta koskeva hakemus on toimitettava maa- ja metsätalousministeriölle rahoitusvuotta edeltävän lokakuun loppuun mennessä. Erityisestä syystä hakemuksen saa toimittaa mainitun määräajan jälkeen, mutta kuitenkin ennen tutkimuksen aloittamista.

91 §

Tutkimukseen myönnetyn tuen maksaminen

Tutkimukseen myönnettyä tukea koskevat maa- ja metsätalousministeriön varat on pidettävä tehtävän suorittajan käytettävissä olevalla valtion maksuliiketilillä, josta varoja saadaan nostaa työn edistymisen mukaan.

Tutkimukseen myönnetty tuki suoritetaan maksettujen kustannusten mukaan enintään kolmessa erässä mahdollinen ennakko mukaan lukien. Ennakkona voidaan maksaa enintään 50 prosenttia avustuksesta. Jollei erityisistä syistä muuta johdu, ennakkona maksetaan enintään puolen vuoden tarvetta vastaava määrä. Seuraava ennakkona maksettava erä voidaan maksaa vasta, kun edellistä erää vastaava osuus tutkimuksesta on toteutettu ja selvitys varojen käytöstä ja työn edistymisestä on toimitettu maa- ja metsätalousministeriölle. Selvityksen tulee sisältää tilitys, johon on liitettävä jäljennökset tili-ositteista.

Viimeisen erän maksamisen edellytyksenä on kuitenkin, että tuen saaja toimittaa määrääjässä selvityksen toiminnastaan ja varojen

käytöstä sekä siitä, että tutkimus on toteutettu tukipäätöksen ehtojen mukaisesti. Viimeinen erä on vähintään 15 prosenttia tuesta.

92 §

Ohjausryhmä

Tutkimuksen ohjausta ja seuranta varten voidaan valita ohjausryhmä, jonka maa- ja metsätalousministeriö hyväksyy ja johon kuuluu maa- ja metsätalousministeriön edustajan lisäksi tutkimuksen muiden rahoittajien edustajia sekä hankkeen laajuus huomioon ottaen riittävä määrä asiantuntijoita. Ohjausryhmä jätetään kuitenkin pääsääntöisesti valitsematta, jos tutkimuksen kustannukset ovat enintään 17 000 euroa.

Ohjausryhmästä huolimatta hakija vastaa hankkeen asianmukaisesta toteuttamisesta ja tukivarojen käytöstä säädösten mukaisesti. Maa- ja metsätalousministeriön edustaja ei voi ohjausryhmässä antaa lupaa sellaisiin tutkimuksen sisältöä, toteuttamista tai rahoitusta koskeviin muutoksiin, joista päättäminen säädösten tai tukipäätöksen mukaan kuuluu maa- ja metsätalousministeriölle.

Kustannukset, jotka aiheutuvat ohjausryhmään kuuluvien viranomaisten osallistumisesta ryhmän toimintaan, eivät ole tutkimuksen kustannuksia, jos osallistuminen liittyy viranhoitoon.

93 §

Valvonnan suorittaminen

Maa- ja metsätalousministeriö valitsee vuosittain keskitetysti ne tuensaajat, joiden luona valvonta suoritetaan. Valinta tehdään pääsääntöisesti riskianalyysiin perustuvalla satunnaisotannalla.

Maa- ja metsätalousministeriö voi tarvittaessa muun syyn perusteella suorittaa tai määrätä suoritettavaksi lisätarkastuksia. Työvoima- ja elinkeinokeskus voi myös omasta aloitteestaan tarvittaessa suorittaa tarkastuksia lisävalvontana. Lisäksi suoritetaan ne lisätarkastukset, joiden tekemistä yhteisöjen toimielimet edellyttävät.

94 §

Valvonnan suorittaja

Valvontaa ei saa suorittaa henkilö, joka on päättänyt tuen myöntämisestä tai hyväksynyt maksamisen tai muuten olennaisella tavalla vaikuttanut tarkastettavien kustannusten hyväksymiseen.

Valvontaa suorittavalla henkilöllä tulee olla joko maa- ja metsätalousministeriön antama valtuutuksen sisältävä valvontapassi tai porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain 40 §:n 1 momentissa tarkoitetun viranomaisen tai toimielimen antama valtakirja. Valvontapassi tai valtakirja on pyydettyäessä esitettävä tuen saajalle tai tämän edustajalle ennen tarkastuksen aloittamista.

Valvonnessa voidaan tarvittaessa käyttää apuna asiantuntijoita. Asiantuntijalla tulee olla valtuutus 2 momentissa tarkoitettua viranomaiselta tai toimielimeltä.

95 §

Tarkastuksesta ilmoittaminen

Kansallisesti rahoitettuja tukia valvontatöiden perusteella valvottaessa tarkastuksen ajankohdasta on ilmoitettava kohtuullisessa ajassa tuen saajalle. Lisävalvonta voidaan suorittaa siitä etukäteen ilmoittamatta.

Osarahoitettavia tukia valvottaessa noudatetaan, mitä 1 momentissa säädetään, ellei yhteisön lainsäädännöstä muuta johdu.

96 §

Tarkastuksen suorittaminen

Tarkastus tulee pääsääntöisesti toteuttaa siten, että tuen saajalle tai hänen edustajalleen varataan tilaisuus olla läsnä tarkastusta suoritettaessa.

Tarkastus on suoritettava sillä tavoin, että tarkastuksen perusteella voidaan todeta, ovatko tuen myöntämisen ja maksamisen edellytykset olleet olemassa sekä onko tukipäätöksen ehtoja noudatettu.

Tarkastuksen tulee lisäksi käsittää sekä tuen saajan kirjanpidon, muiden asiakirjojen

että tarvittaessa tuensaajan tietojärjestelmien tarkastuksen sillä tavoin ja siinä laajuudessa, kuin tuen asianmukaisen käytön varmistaminen edellyttää.

Osarahoitettua tukea valvottaessa on tarkastettava ne seikat, jotka yhteisön lainsäädännössä ja valvontaa koskevissa määräyksissä edellytetään yhteisön tuen osalta tarkastettavaksi. Kansallista tukea valvottaessa on noudatettava soveltuvin osin samoja periaatteita.

97 §

Valvontapöytäkirja

Tarkastuksen suorittamisesta on laadittava viipymättä pöytäkirja.

Valvontapöytäkirjassa tulee riittävästi yksilöidä tarkastus, tarkastetut kohteet, tarkastustapa ja tarkastuksen keskeiset havainnot.

Tarkastuksen suorittajan on allekirjoitettava valvontapöytäkirja. Tuen saajalle tai hänen edustajalleen on varattava mahdollisuus lausua käsityksensä tarkastuksesta ja saada se merkityksi pöytäkirjaan tai liitettäväksi siihen. Tuen saajalle on annettava jäljennös pöytäkirjasta, jonka saa lähettää postitse tavallisena kirjeenä.

98 §

Toimenpiteet valvonnan johdosta

Valvontapöytäkirja on viipymättä toimitettava tukijärjestelmästä vastaavalle viranomaiselle sekä asianomaisen tuen myöntämisestä ja maksamisesta vastanneelle viranomaiselle tai toimielimelle.

Asianomaisen viranomaisen tai toimielimen on tarkastettava, antavatko valvontapöytäkirjassa esitetyt havainnot aihetta jatkotoimenpiteisiin, ja tarvittaessa ryhdyttävä asian edellyttämiin toimenpiteisiin.

99 §

Siirtymäsäännökset

Ennen asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

16 luku

Voimaantulo

100 §

Voimaantulo

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa annettujen luottojen ja avustusten sekä syntyneiden oikeussuhteiden osalta noudatetaan muiden kuin menettelytapojen osalta tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleita asetuksen säännöksiä ja sopimuksen ehtoja.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2001.

Helsingissä 22 päivänä helmikuuta 2001

Maa- ja metsätalousministeri *Kalevi Hemilä*

Hallitusneuvos Timo Tolvi

Nr 175

Ráđđehusa ása hus

boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadandoarjagis

Addojuvvon Helssegis guovvamánu 22. beaivve 2001

Ráđđehusa mearrádusa mielde, mii lea dahkkojuvvon lea Eana- ja meahccedoalloministeriija árvalusa vuodul, mearriduvvo ođđajagimánu 21. beaivve 2000 addojuvvon boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága (45/2000) vuodul:

1 lohku

2 §

Almmolaš njuolggadusat

Doarjaga oažžu

1 §

Guoskadansuorgi

Dát ása hus guoskaduvvo boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága (45/2000) mielas ruhtadeapmái ja boazodollui ja luondduealáhusaide guoski plánaide, prográmmaide, doaibmabijuide ja fitnuide, earret boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága 6 ja 11 loguid mielas doaibmabijuid, maidda guoskaduvvo boazodoalu ja luondduealáhusaid dihto velggiid ordnemiid birra addojuvvon ása hus (769/2000).

Dát ása hus ii guoskaduvvo boazodollui ja luondduealáhusaide guoski ovddidanfitnuide dakko bokte, go ovddidanfidnu guoská muhtumassii fitnodahkii, mii bargá dálanguovloaláhusaid ruhtadanlága (329/1999) mielas doaimmain.

Doarjaga sáhtta juolludit boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága mielas ealahusdoaimmain bargi:

- 1) ovttá dahje eanet lunddolaš persovnaide;
- 2) bálgosii;
- 3) rabas fitnodatsearvái;
- 4) kommandihttasearvái;
- 5) oasusearvái; ja
- 6) ossodatgoddái.

Doarjaga juolludaneaktun servošii lea ahte:

1) rabas fitnodatsearvvi dahje kommandihttasearvvi mearridanváldi lea fitnodatsearvesoahpamuša mielde ovttá dahje eanet dakkár fitnodatsearveolbmui, geat barget doarjunvuloš doaimmain ja devdet ealahusbargái ása huvvon doarjaga juolludaneavttuid;

2) oasusearvvi mearridanváldi lea ovttá dahje eanet dakkár osolaččaid hálddus, geat barget doarjunvuloš doaimmain ja devdet ealahusbargái ása huvvon doarjaga juolludaneavttuid; ja

3) ossodatgotti lahtuin uhcimustá bealli barget doarjunvuloš doaimmain ja devdet ealáhusbargái ášahuvvon doarjaga juolludaneavttuid.

Oasusearvvi mearridanválddiin oaivvildit dán ášahusas oasusoamastanossodaga, mii buktá njuolggá dahje fitnodatbargi hálddašan fitnodatserviidd bokte badjel beali fitnodatsearvvi buot osolaččaid oktiirehkenastojuvvon jietnemearis.

Guimmežiidda guoski njuolggadusat guoskaduvvojit maiddá olbmuid, geat ealliba bissovaččat náittosdillilágan dilis oktasaš dállođalus ja leaba leamaš ovdal náittosis dahje geain lea oktasaš máná.

3 §

Ámmátdáidu

Ovddu oažžuneaktun lea ahte ealáhusbargis galgá leat doarjunvuloš ealáhusa várás háhkkojuvvon doarvái buorre ámmátdáidu.

Doarvái buorrin ámmátdáidun adnojuvvo guoskevaš suorggis háhkkojuvvon nuppi dási ámmátlaš luondduriggodatsuorggi skuvlen, ámmádtukosa čadaheapmi dahje eará dansullasaš dan ealáhusdoaimmain bargama dáfus vuogas skuvlen, masa doarjjaohcan guoská. Doarjaga sáhtá juolludit maiddá ealáhusbargái, geas lea uhcimustá golmma jagi bargohárjánupmi guoskevaš suorggis ja dan dáfus vuogas uhcimustá logi oahppovahku skuvlen, ealáhusdoaimma álggahettiin goittot uhcimustá guovttelot oahppovahku skuvlen, mas uhcimustá logi oahppovahku galget sisdoallat ekonomalaš skuvlema.

Jos buvttadansuorgi ii doarjunvuloš fitnu dahje eará doaibmabiju go ealáhusain bargama álggaheami geažil nuppástuva, de adnojuvvo golmma jagi bargohárjánupmi doarvái buorrin ámmátdáidun, almmá ahte dat mii daddjojuvvo 2 momeanttas dan hehte.

Jos guimmežat ovtas ohcaba 8 logus oaivvilduvvon nuorra ealáhusbargiid dállođalu álggahan-doarjaga, de goittot nubbi sudnos galgá deavdit 1 ja 2 momeanttas mearriduvvon eavttuid.

4 §

Áigáiboađu oaiveáššálašvuohta

Ealáhusbargi sáhtá geahččat oažžut váldooasi áigáiboatustis:

1) boazodoalus, jos ealáhusbargi oamasta dahje, jos jearaldat lea doarjaga juolludeamis lassebohccuid háhkamii, háhkama maŋŋá oamasta uhcimustá 80 heakka ja ealáhusbargi ieš lea bargguinis mielde ealáhusdoaimmas;

2) luondduealáhusas, jos son lea ožžon uhcimustá 50 proseantta ollesdietnasiinnis guoskevaš doaimmas ja oažžu dás doarvái buori áigáiboađu.

Doarvái buorrin áigáiboahtun sáhtá 1 momeantta 2 čuoggá guoskadettiin atnit uhcimustá 8 300 euro ollesdietnasiid jagis. Ollesdietnasiidda lohkojuvvojit sihke vearuvuloš dietnasat ja eará dietnasat earret áigáiboahtindoarjaga birra addojuvvon lága (1412/1997) mieldásaš áigáiboahtindoarjaga, bargguhisvuodabeaiveruđa, bargomárkandoarjaga ja mánáidruđa. Dakkár ealáhusbargi hárrái, gii ii leat bargagoahtán luondduealáhusain dahje gii viiddida iežas fitnodatdoaimma mearkkašahtti láhkai, ovdalis oaivvilduvvon doaimmas fidnejuvvon dietnasiid ossodat ollesdietnasiin rehkenastojuvvo áššedovdi dahkan bušeahta vuodul.

5 §

Ahkeráddjehusat

Doarjaga ii oaččo juolludit 65 jagi deavdán olbmui. Visteruhtadeami ássanvistti ordnema várás ja čáhcefuolahus- ja elerávdnjedoarjaga oažžu goittot juolludit 65 jagi deavdán olbmui.

Eanaoastin- dahje oappáiidossodatdoarjaga ii oaččo juolludit dálle háhkama várás dakkár ealáhusbargái, gii ieš dahje gean náittosguoibmi lea deavdán 60 jagi ohcama guorahallojuvvomii šadama áigge.

Vuollel 18-jahkásaš ealáhusbargi sáhtá beassat oasálašžan dan lága mieldásaš doaibmabijuin, jos son lea náitalan dahje jos son oamasta boazodálu dahje luondduealáhusdálu ovtas vanhemiiddisguin dahje juoppáingoappáin sudnuin dahje jos gávdnojit eará erenoamáš sivat dasa.

6 §

Olggobealde fidnejuvvon alimusdietnasat

Boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága mieldásaš ruhtadandoarjaga ii oaččo juolludit olbmui, gean eará go boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlágas oaivvilduvvon ealáhusain bar-

gamis oazžun ollesdietnasat mannet oktiibuot badjel 26 000 euro jagis.

Eana- ja meahccedoalloministeriija dárkkista 1 momeanttas máinnašuvvon dienasrájiid jahkásaččat vástidit bálkáoazžuid almmolaš dienasdásseindeavssa.

Ássama doarjumii guoskaduvvojit 21 §:s máinnašuvvon dienasrájit.

7 §

Ollesdietnasat

Dán áhahusa 6 ja 21 §:s ollesdietnasiiguin oaiivildit stáhta vearuhusas gávnnahuvvon vearuhuloš dietnasiid mañimuš doaimmahuvvon vearuhusas ovdal ášši guorahallojuvvomii šaddama, nu ahte dain geahpeduvvojit dietnasiid háhkamis boahhti golut. Ollesdietnasiin válđojuvvot goittot vuhtii gávnnahahtti dahje árvoštallojuvvon nupástusat. Dienasin ii goittot adnojuvvo mánáidruhta, mánáid ruoktodikšuma doarjaga vuodđooassi ja oarbinašbajádus, ássandoarjja, soalddáha ruhtaveahkki, soalddátváddolága (404/1984) mieldásaš eallinreantu ja dievasmahttinreantu, soahtesoalddátealáhatlága (119/1977) mieldásaš soahtesoalddátealáhat, bearašealáhatlága (38/1969) mieldásaš lasseoassi, áigái boahhtindoarjaga birra addojuvvon lága (1412/1997) mieldásaš áigái boahhtindoarjja iige bargguhisvuodabeaiveruhta ja bargomárkandoarjja. Dienasin ii lohkkujuvvo maiddá sierra goluidbuhtadus, mii máksojuvvo váttu dahje hehttehusa vuodul, bálgosis fidnejuvvon bálkádietnasat eaige dakkár dietnasat, maid sáhtta geahččat čielgasit deivvolaš dienasin.

Ámmáhiin bargama hárrái dienasin gehččujuvvo dat boadusárvoštallamii vuodđuduvvi doaimma boadus, mii mañimuš doaimmahuvvon vearuhusas lea gehččujuvvon guoskevaš dienasgáldu dienasin, nu ahte dasa leat lasihuvvon dahkkojuvvon árvogeahpádusat, máksojuvvon reanttut ja njuolggo vearut. Fitnodatbarggu hárrái dienasin gehččujuvvo vástideaddji boadusárvoštallama mieldásaš ekonomalaš boadus ovdalis máinnašuvvon lasáhusaiguin.

Jos ealáhusain bargá eanet go okta 2 §:a 1 momeantta 1 čuoggás oaiivilduvvon olmmoš, de válđojuvvot vuhtii dan olbmo 1 momeanttas oaiivilduvvon dietnasat, geas dat leat stuorámusat.

Dán áhahusa 2 §:a 1 momeanttas oaiivilduvvon servošiid eará go boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága mieldásaš fitnodatdoaimmas fidnen

dietnasiid, mat vearuhuvvojit stáhtavearuhusas, mearrin válđojuvvot vuhtii dan servoša osolačča dahje lahtu ja su bearašlahtu dietnasat, geas dat leat stuorámusat.

Bearašlahtuin oaiivildit osolačča guoimmi dahje osolačča dahje su guoimmi máná ja osolačča ja su guoimmi vanhemiid.

8 §

Boazodoaluin ja luondduealáhusain bargamii heivvolaš ollisvuolta

Boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága 3 §:a 1 momeanttas oaiivilduvvon ealáhusain bargamii heivvolaš ollisvuodain oaiivildit ovttahje eanet gittaopmodagaid dahje dan oasi hábmen ovttadaga, mii lea oaiivilduvvon ealáhusain bargama várás ja mii hálddašuvvo oktan ollisvuoltan oamasteami dahje čálalaš láigosoahpamuša vuodul. Ealáhusain bargamii heivvolaš ollisvuhtii gehččujuvvot goittot gullat dušše dakkár buvttadussii anihahhti eanabihtát, main lea ohcama guorahallojuvvomii šaddama áigge ain láigogoáigi uhcimustá vihtta jagi.

Jos mañnelis ii nuppeláhkai mearriduvvo, de dat mii dán áhahusas mearriduvvo oamasteamis ja oamasteaddjis, guoská sihke láigosoahpamuššii ja láigoheaddjái.

9 §

Ovttasoamastus

Doarjja dálle várás juolluduvvo dan oamasteaddjái, jos ii mañnelis nuppeláhkai mearriduvvo. Go ealáhusbargi ohcá doarjaga, de sáhtta lohkat iežas buorrin maiddá eará ovttasoamasteaddjiid oamastan ossodagaid dálus, dainna eavttuin ahte dat leat miehtan dasa.

Dalle go ovttasoamasteaddjit ovttas ohcet doarjaga, de goittot okta sis galgá deavdit dán áhahusas ja boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlágas mearriduvvon ealáhusbargái guoski doarjaga juolludaneavttuid.

10 §

Ekonomalaš eallindohkálašvuolta

Go árvoštallá boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága 5 §:a 2 momeanttas oaiivildu-

vvon ekonomalaš eallindohkálašvuoda, de galgá erenoamážit giddet fuopmášumi doarjunvuloš doaimma jotkkolašvuhtii, doarjjaohcci ekonomalaš sajádahkii ja máksinnávccaide ja buktagiid ja bálvalusaid márkanastinvejolašvuodaide.

Eallindohkálašvuoda árvvoštallama várás galgá doarjjaohcci ovdanbuktii čilgehusa 1 momeanttas oavvilduvvon áššiin. Boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága 11 §:a mielássaš ássanbirrasa buorideapmái ja 13 §:a mielássaš vistehuksemii guoski doarjaga hárrái lea goittot doarvái čilgehus ealáhusbargi máksinnávccain.

11 §

Oktasaš eanadoallopolitihkkii guoski eavttut

Doarjaga ii oáččo juolludit dakkár fitnodahkii dahje dakkár doibmii, mii ii deavdde áššáigullevaš márkanordnemii guoski EO:a láhkamearrádusaid ja daid ollašuttimii guoski váldegottálaš njuolggadusaid eavttuid.

Doarjaga ii oáččo juolludit, jos ohcama dieđuid vuodul sáhtta árvvoštallat dahje muđui lea jáhkkiimis ahte daddjojuvvon gáibádusat eai čuvvojuvvo. Ohccái galgá dalle varret dilálašvuoda čájehit, mo daddjojuvvon gáibádusat divvet manimustá doarjaga juolludettiin.

Doarjaga ii oáččo juolludit muđui, jos dan buktagii, masa doarjjaohcan guoská, eai gávdno dábálaš gávpemárkanat. Dábálaš márkanat guorhallojuvvojat dalle sihke EO:a siste, váldegottálaččat ja guovllu dásis. Doarjaga dušše guovlluguovdasaš márkandili vuodul sáhtta juolludit dušše dalle, jos ohcci čájeha dahje muđui sáhtta gávnnaht ahte guovlluguovdasaš dahje báikkálaš jearu ii sáhte govtolaš bures duhtadit eará sajis go guoskevaš guovllus buvttaduvvon buktagiiguin.

Dasa lassin, mii kommišuvnna dahje rádi vuoigatvuoda birra gaskkalduhttit investerendoarjagiid juolludeami EO:a siste mearriduvvo, lea Eana- ja meahccedoalloministeriijas vuoigatvuodta gaskkalduhttit investerendoarjagiid juolludeami mearreáigái dahje doaistáži, jos dasa gávdnojit sivat, go váldá vuhtii buvttadankapasitehta ja márkandili. Ovdal gaskkalduhttima galgá ášši birra ságastallat áššáigullevaš buvttadanorganisašuvnnaiguin. Gaskkalduhttima birra galgá diedihit áššáigullevaš vuogi mielde ja almmuhusa das galgá almmustuhttit Virggálaš bládis.

12 §

Ealliid buorredilli, hygieniija ja biras

Ealáhusain bargamis galgá váldit vuhtii, mii ealliid buorredilli, hygieniija ja birrasa birra mearriduvvo EO:a láhkamearrádusain. Dasa lassin doarjjaohccii galgá čuovvut, mii váldegottálaččat ovdalis máinnašuvvon áššiid birra mearriduvvo. Eana- ja meahccedoalloministeriija galgá doallat doarjjaohcciid oážžunláhkai logahallama dain njuolggadusain ja mearrádusain, maid vuhtiiváldima dás gáibidit.

Doarjaga ii oáččo juolludit, jos ohcama dieđuid vuodul sáhtta árvvoštallat dahje muđui lea vuordimis, ahte daddjojuvvon gáibádusat eai váldejuvvo vuhtii. Ohccái galgá dalle ovdal ohcama čoavdimat addit dilálašvuoda čájehit, mo daddjojuvvon eavttut šaddet devdojuvvo guhkimustá guovtte olles kaleanddarjagi sisa doarjaga juolludeamis. Jos jearaldat lea goittot ealliidsuodjalanlága (247/1996) dahje dan vuodul addojuvvon njuolggadusaid vuhtiiváldimis, de mearreáiggi sáhtta mearridit dušše dáid njuolggadusaid mielde.

13 §

Doarjunvuloš investeremat

Investeremiid goluid ja daid meari dohkkehtiin gehččojuvvojat seamma investeremii gullat daid doaibmabijuid, mat ovtas hábmejat buvttandoaimmas dárbbášlaš doaibmaollisvuoda. Dat ahte doaibmabijut ollašuvvet sierra áigge, ii daga dain sierra investeremiid, jos dat buvttadusa dáfus gullet čielgasit oktii.

Doarjaga juolludettiin váldejuvvo doarjaga alimusmearis geahpedeaddjin vuhtii doarjja, mii lea ovdal juolluduvvon seamma investeremii boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága dahje dan vástideaddji ovddit láhkamearrádusaid vuodul ja eará eiseválddi juolludan doarjja.

Jos investerema várás lea juolluduvvon eará ruhtadeapmi go dán ášahusas oavvilduvvon almmolaš ruhtadeapmi dahje reantodoarjjaloatna, de dán ášahusa vuodul juolluduvvon dorjojuvvon ruhtadeapmi ovtas eará almmolaš ruhtademiin ja reantodoarjjaloanain ii oáččo mannat badjel investerema dohkkehuvvon ollesgoluid.

Doarjaga sáhtta juolludit dušše dakkár investeremiidda, maid sáhtta atnit doarjunvuloš ealáhusa dáfus vealtameahtumin. EU-oassáruhtadan in-

vesterendoarjaga sáhtta juolludit dušše dakkár ealáhusbargái, gii hálddaša 8 §:s oaivvilduvvon dálu, mii heive ealáhusain bargamii.

Doarjaga adnon mašiinnaid ja rusttegiid háhkama várás sáhtta juolludit dušše, jos:

1) doarjjaoažžu ovdanbuktá vuovdi addin duodašusa mašiinna dahje rusttega boahtimušas ja das, ahte dan várás ii leat juolluduvvon doarjja;

2) guoskevaš mašiinna háhkamis boahhti ávki lea erenoamáš stuoris prográmma, fitnu dahje investerema ollašuhttimis;

3) adnon mašiinna dahje rusttega háhkama, baicce ahte háhkkojuvvošii dan sadjái vástideaddji odđa mašiidna dahje rusttet, sáhtta ákkastallat dainna ahte ná seastá goluid, go mašiidna dahje rusttet šaddá adnojuvvot vuohkkasit lohppii; ja

4) mašiidna dahje rusttet, mii háhkkojuvvo, deavdá tehnikkalaš ja teknologalaš iešvuodaid dáfus investerema gáibádusaid.

Adnon mašiinna dahje rusttega dohkálaš golut eai oaččo mannat badjel mašiidnii dahje rusttegiid gehččojuvvon govttolaš árvvu.

Seammalágan mašiinna, rusttega dahje biergašiid háhkamii sáhtta juolludit doarjaga dušše oktii viđa jagis. Seamma doarjjaoažžui earret bálgosiid sáhtta juolludit doarjaga dušše ovtta mohtorgielkká háhkamii.

EU-oassáiruhtadan doarjaga sáhtta juolludit dakkár investeremiidda, mat bálvalit boazodáluid ja luondduealáhusdáluid buvttadusa, bargosuodjalusa ja birasgáhttema ja maiguin geahččalit juogamasa Eurohpa eanadoalu stivren- ja doarjunfoandda (suomag. EMOR) doarjagis eanadoalu ovddeapmái ja dihto ášahusaid rievdadeamis ja gomiheamis addojuvvon rádi ášahusa (EO) Nr 1257/1999 (mañnelis EO:a dálanguovllu ovdidanášahus) 4 artihkkalis daddjojuvvon ulbmiliin.

2 lohku

Ulbmil 1- prográmma

14 §

Ulbmil 1 -prográmma ollašuhttin

Ulbmil 1 -prográmmain oaivvildit struktuvrafoanddaide guoski almmolaš njuolggadusaid birra addojuvvon rádi ášahusa (mañnelis struktuvrafoanddaid oktasašášahus (EO) Nr 1260/1999) mieldásaš prográmmaáššegirji.

Jos struktuvrafoanddaid váldegottálaš hálddašeami birra addojuvvon lága (1353/1999) 21 §:s ii nuppeláhkai daddjojuvvo, de galgá eanagottiid ovtasbargojoavku almmuhit Eana- ja meahccedoalloministerijai mañimustá bušeahttabaji ovddit jagi skábmamánu 15. beaivvi rádjai čuovvovaš diehuid:

1) árvvoštallama doarjunvuloš investeremiid lohkumeriin ja olleslohkumeriin; ja

2) árvvoštallama doarjunvuloš dálodoalu algahemiid lohkumeriin ja olleslohkumeriin.

Eana- ja meahccedoalloministerijja lágida boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága 7 §:a mielde bušeahttabaji várás dárbbášlaš ruðaid nu, ahte váldá vuhtii áššáigulleaš eanagottiid ovtasbargojoavkkuid árvvoštallamiid doarjunvuloš doaimbajuin ja daidda dárbbášlaš doarjjaruðain nu, ahte ruðiguin ovddiduvvo buoremus lági mielde áššáigulleaš ulbmil 1 -prográmma ollašuhttin. Ruðaid lágideattiin galgá fuolahit das, ahte dat leat bargofápmo- ja ealáhusguovddážiid geavahusas mañimustá bušeahttabaji oddajagimánu 15. beaivvi rádjai.

15 §

Prográmma ollašuhttin doarjaga juolludettiin

Doarjaga juolludettiin galgá 13 §:s oaivvilduvvon prográmmaid lassin váldit vuhtii maiddá eanagottálaš ovtasbargojoavkkus sohppojuvvon prinsihpaid dađe mielde, go prográmmas lea gáibiduvvon.

3 lohku

Investeremiid doarjun

16 §

Investerendoarjaga alimusmearri

Doarjaga dáluguovdasaš investeremii sáhtta juolludit eanemustá 50 proseantta dohkálaš goluid mearis. Boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága 2 §:s oaivvilduvvon luondduealáhusguovllus sáhtta investerendoarjaga goittot juolludit eanemustá 60 proseantta dohkálaš goluid mearis saívačáheguolástussii.

Dakkár fitnodaga várás, mii deavdá EO:a dálonguovllu ovddidanásahusa 8 artihkkalis ja maŋnelis 26—29 §:s ásašuvvon eavttuid, sáhtá doarjaga juolludit eanemustá 55 proseantta dohkálaš goluid mearis, jos dálloalolu álggaheamis eai leat gollan vihtta jagi.

Doarjaga EO:a dálonguovllu ovddidanásahusa 4 artihkkalis oaivvilduvvon investeremiidda, nu ahte EU ruhtada dain oasi, sáhtá juolludit ovttas-kas investeremii, man dohkálaš golut leat oktii-buot eanemustá 300 000 euro.

17 §

Uhccán mearkkašeaddji doarjja

Dan hehttekeahhtá, mii 16 §:s mearriduvvo, sáhtá doarjaga goittot juolludit eanemustá 60 proseantta dohkálaš goluid mearis ja eanemustá 100 000 euro golmma jagi áigge, jos investeren guoská fitnodaga jođihan:

1) boazodoallo- dahje luondduealáhusbuktagiid nuppi dási ovddosdikšumii dahjege eará go vuodđudansoahpamuša čuvvosis I oaivvilduvvon ovddosdikšumii dahje ovdalis máinnašuvvon buktagiid márkanastimii;

2) turismaealáhussii;

3) bálvalan- dahje buvttadandoibmii boazodoallo dahje luondduealáhusa oktavuodas.

Ovdalis 1 momaentas oaivvilduvvon alimusmearrái galgá rehkenastit mielde fitnodahkii doarjaga juolludeami golmma ovddit jagi áigge juolluduvvon eará dakkár doarjaga, masa guoskaduvvo kommišuvnna diehtunaddin uhccán mearkkašeaddji doarjagis (96/C68/06).

18 §

Ruhtadoarjaga ja loana alimusmearit

Loanaid ja ruhtadoarjagiid, mat juolluduvvojit investeremiidda, ollesmearri oázžu leat eanemustá 80 proseantta dohkálaš goluin.

Loanaid, mat juolluduvvojit investeremiidda, alimusmearit ožžot leat sierra doarjagiid mielde geahčadettiin eanemustá čuovvovaččat:

1) dálloallovisttiid huksemii, viiddideapmái ja ordnemii 60 proseantta dohkálaš goluin;

2) geaidno- ja čáhcefuolahusfitnuide 60 proseantta dohkálaš goluin;

3) elerávdnjefitnuide 75 proseantta dohkálaš goluin; ja

4) eará luovosopmodatháhkamiidda 60 proseantta dohkálaš goluin.

4 lohku

Eanaoastinruhtadeapmi

19 §

Eanaháhkamii guoski ruhtadandoarjja

Eanaoastinloana bealdolasseeatnama dahje vuovdelasseeatnama háhkama várás ii oáččo juolludit, jos bealdu dahje vuovdi lea badjel 50 kilomehtera duohken oasti dálu dálloalloguovddázis, go mihtida dán gaskka geaidnoráigge, man mielde sáhtá johtit. Sierra sivaiddihte dát gaska sáhtá leat vehá guhkebuš go ovdalis daddjujuvvui.

Eanaoastinruhtadeami sáhtá juolludit olbmui, gii joatká boahhteáiggis dálloaluluin dakkár dálu dahje lasseeanabihtá háhkama várás, mii heive lasseeanan ohcci vanhemiid dahje juoppágoappá sudno oamastan dálui. Eanaoastinruhtadeami sáhtá juolludit olbmui, gii joatká boahhteáiggis dálloaluluin maiddái árbelága (40/1965) 25 logu 1 b §:a mielásaš dilálašvuodain dalle, go háhkkojuvvon eanabihtá heive lasseeanan dálui, maid ohcci oamasta ovtas eallit báhcán vanhemiinnis.

Ruhtadandoarjaga juolludaneaktun olbmui, gii joatká boahhteáiggis dálloaluluin, lea ahte dan dálu oamasteaddji, gean lasseeanan dállo dahje eanabihtá háhkkojuvvo, čatnasa dasa ahte ii luohpat dállo earái go doarjjaoažžui.

Eanaoastindoarjaga mearri sáhtá leat eanemustá 50 proseantta dohkálaš háhkanhattis.

Dakkár gávppi ruhtadeapmái, mas háhkanvuolš opmodaga luohpadanhaddi manná jáhkkimis badjel báikegottis adnojuvvon govttolazžan gehččojuvvon hatti, ii eanaoastinruhtadeami oáččo juolludit. Earret ruhtadeami, mii juolluduvvo lasseeatnama háhkamii, eanaoastinruhtadeami oázžu juolludit dušše huksejuvvon dállo háhkama várás.

Eanaoastindoarjaga sáhtá juolludit dušše váldegottálaš ruđain.

5 lohku

Visteruhtadeapmi

20 §

Ássamii guoski ruhtadandoarjja

Visteruhtadeami sáhtttá juolludit visttiid, mat leat vuogas sajis ja mat leat vuohkkasat vuoddotevnnegiid, teknihkalaš struktuvrra ja lassebiERGasiid dáfus ja leat ássangoluid dáfus govtto- laš hálbbi, áigáioažžuma várás. Ruhtadandoarja- ga juolludettiin galgá giddet fuopmášumi dasa, ahte áššáigullelaš doaibmabijuiguin ovddiduvvo birrasa kvalitehtta. Doarjaga juolludaneaktun lea ahte ohcci hálddaša 8 §:s oaivvilduvvon dálu, mii heive ealáhusain bargamii.

Vistti, mii huksejuvvo ja viiddiduvvo vistelo- anain, ássarviidodat oažžu leat eanemustá 160 njelejhasmehtera ja guovtte viesu, mat leaba seamma visttis, ássarviidodat oažžu leat eanemus- tá 200 njelejhasmehtera. Erenoamáš siva dihte sáhtttá latnjaviidodat viiddideami oktavuodas leat stuorátge go ovdalis máinnašuvvui. Ássarviitti, mii ordnejuvvo, latnjaviidodat sáhtttá leat stuorátge go ovdalis daddjojuvvui, muhto ruhtadanvuloš lat- njaviidodahkan adnojuvvo goittot eanemustá 250 njelejhasmehtera.

Visteloatnadoarjaga mearri sáhtttá leat eane- mustá 50 proseantta dohkálaš goluin.

Ovdalis 1 momeanttas oaivvilduvvon doarjagii guoski ohcama ássan- ja olgovistti huksema várás sáhtttá hilgut, jos ohccis lea vejolašvuohta oažžut iežas bargan luondduealáhusa dáfus vuogas juo huksejuvvon dálu iežas oamastussii, mii lea ruhta- duvvon dálanguovloaláhusaid ruhtadanlága (329/1999) dahje dan ovddit láhkamearrádusaid, boazodállolága (590/1969), luondduealáhuslága (610/1984), boazoekonomiijalága (161/1990), jagi 1984 nuortalašlága (611/1984), jagi 1995 nuortalašlága (253/1995) dahje boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága mielde.

Ássandoarjaga sáhtttá juolludit dušše váldegot- tálaš ruđain.

21 §

Olggobealde fidnejuvvon alimusdietnasat

Boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága 13 §:a mieldásaš ruhtadandoarjaga visteruhtadea-

mi várás ii oaččo juolludit olbmui, gean ollesdiet- nasat eará go boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlágas oaivvilduvvon ealáhusain bargamis leat oktiibuot badjel 27 300 euro jagis. Náittosguimmežiid vástideaddji ollesdietnasat, goas guktot náittosguimmežat bargaba lága guos- kadansuorgái gulli ealáhusain, eai oaččo mannat badjel 34 700 euro jagis. Ollesdietnasat meroštallojuvvojit nugo 7 §:s mearriduvvo.

Eana- ja meahccedoalloministeriija dárkkista 1 momeanttas máinnašuvvon dienasrájiid jahkásaččat vástidit bálkáoažžuid almmolaš die- nasindeavssa nuppastusa.

6 lohku

Fitnodagaid ovddidandoarjja

22 §

Doarjunvuloš ovddidanfitnut

Boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága 18 §:s oaivvilduvvon ovddidandoarjaga sáhtttá juolludit fitnodaga ovdanbuktin plána mielde ráddjejuvvon ovddidanfidnui. Ovddidanfidnu galgá leat eará go skuvlenbálvalusaid hárrái mearkašahtti, go váldá vuhtii fitnodaga doaimma viidodaga. Doarjaga eaktun ii leat viiddidan- dahje eará investerenefitnu ollašuvvan.

Ovddidanfidnui guoski ovttaskas fitnodaga ovddideapmái sáhtttá juolludit doarjaga dakkár plánen- ja čilgenbarggu, skuvlema ja áššedovdiveahki várás, mainna ovddiduvvojit fit- nodaga jodiheapmi dahje fitnodaga buktagat, buvttadanvuogit ja márkanastin dahje čilgejuvvo- jit álggahalli dahje plánejuvvomin leahkki fitno- daga doaibmavejolašvuođat.

Doarjaga juolludaneaktun lea ahte ohccis gehččojuvvojit leat doarvái buorit vejolašvuođat ollašuthtit doarjunvuloš ovddidanfitnu.

Go doarjja juolluduvvo dušše váldegottálaš ruđain, de galgá dasa lassin váldit vuhtii, mii áššáigullelaš stáhtadoarjagii guoski EU- kommišuvnna váldoprinsihpain mearriduvvo dahje vástideaddji njuolggadusain mearriduvvo doarjaga juolludeami birra.

23 §

Ovddidandoarjaga dohkálaš golut

Doarjaga sáhtta juolludit:

1) eanemustá 90 proseantta fitnodatbagadallama háhkamis fitnodaga doaibmaeavttuid čilgema dahje fitnodaga álgaheami várás, eanemustá 1 000 euro sturrosaš fitnu goluin;

2) eanemustá 35 proseantta dakkár buktagiid ja buvttadanvugiid ovddideami dohkálaš goluin, mat bohtet áššedovdiid ja eará olggobeale bálvalusaid geavaheamis, ovddidanfitnu ollašuttimii guoski eará go buvttandoibmii dárbbášlaš mašiinnaid ja rusttegiid háhkamis eanemustá 24 mánotbaji áiggis, materiála- ja beallegárvvesbuvttahákamiin, geavahan- dahje válmmaštanvuoigatvuođamávssuin ja báike- ja mátkegoluin nugo stáhtadoarjagii, mii juolluduvvo dutkan- ja ovddidanbargui, addojuvvon EO:a rámain (96/C 45/06) mearriduvvo;

3) eanemustá 50 proseantta fitnodatjodihandahje márkanastindáidduid ovddideami dohkálaš goluin, mat bohtet olggobeale áššedovdiid dahje eará olggobeale bálvalusaid geavaheamis ja uhccán mearkkašeaddji doarjjan eanemustá 50 proseantta ođđa olbmo, mii bálkáhuvvo fitnodahkii vástideaddji ulbmilii, bálká- ja mátkegoluin;

4) eanemustá 50 proseantta fitnodaga gávpejođuvddideami dohkálaš goluin, mat bohtet vuosttas oassálastimis meassuide, čájáhussii dahje vástideaddji márkanastindilálašvuhtii olgoriikkas;

5) eanemustá 50 proseantta vuodđudan- dahje doaibmaeavttuid čilgema dohkálaš goluin, mat bohtet olggobeale áššedovdiid dahje eará olggobeale bálvalusaid dahje áššedovdiid geavaheamis ja uhccán mearkkašeaddji doarjjan eanemustá 50 proseantta ođđa olbmo, mii bálkáhuvvo fitnodahkii vástideaddji ulbmilii, bálká- ja mátkegoluin.

Ovdalis 1 momeanttas oaivvilduvvon dohkálaš gollun olggobeale áššedovdiid dahje earáid geavaheamis gehččojuvvojit áššedovdiid govttoláš bálká- ja máksogolut. Ovdalis 1 momeantta 2, 3 ja 5 čuoggás oaivvilduvvon olggobeale bálvalusaide sáhttet gullat fitnodaga bargoveaga dahje fitnodatbargi skuvlemii oassálastimis bohtán govttoláš golut. Ovddidanfitnu dohkálaš goluin eai sáhte leat mielde visttiid dahje gittaopmodaga háhkan golut.

Jos ovddidanplána guoská eará go vuodđudansoahpamuša čuvvosis I oaivvilduvvon buktagiidda, de doarjja juolluduvvo uhccán mearkka-

šeaddji doarjjan dađe mielde, go 17 §:s mearriduvvo. Dalle doarjaga sáhtta, almmá ahte 1 momeanttas daddjojuvvon alimus proseantamearit dan hehttejit, juolludit eanemustá 75 proseantta ovddidanplána mieldásaš dohkálaš goluin.

Boazodollui dahje luondduealáhusaide guoski viiddis ovddidanfidnui, man okta dahje moanat fitnodagat leat ollašuttimin dahje mas dát fitnodagat ávkašuvvet, sáhtta juolludit eanemustá 90 proseantta dohkálaš goluin. Doarjaga juolludaneaktun lea ahte doarjjaoažžu ja doarjunvuloš doaibmabidju deavdiba stáhtadoarjagii, mii juolluduvvo dutkan- ja ovddidanbargui, addojuvvon EO:a rámain, dakkárin go dat leat EO:a diehtunaddima (98/C 48/02) čuoggás 5.14, oaivvilduvvon eavttuid.

7 lohku

Fitnodatdoaimma álggahandoarjja

24 §

Álggahandoarjja

Eará fitnodatdoaimma go boazodoalu dahje luondduealáhusa álgaheami dahje viiddideami dagahan bálká- dahje eará bargofápmogoluide sáhtta juolludit álggahandoarjaga 17 §:a mieldásaš uhccán mearkkašeaddji doarjjan eanemustá 45 proseantta dohkálaš goluin. Doarjja juolluduvvo guhkimustá guovtte dahje erenoamáš siva dihte guhkimustá golmma 12 kaleanddarmánotbaji guhkkosaš álggahanjagi várás.

25 §

Álggahandoarjaga mearri

Ealáhusbargi iežas hárrái álggahandoarjaga sáhtta juolludit dušše álggahit jurddašuvvon dahje dansullasaš fitnodatdoaimma várás. Doarjja juolluduvvo ollesáigásaččat bálkáhuvvon bargi eanemustá 11 800 euro sturrosaš jahkedietnasiid vuodul. Doarjjameari rehkenasttedettiin váldojuvvo vuhtii ealáhusbargi bargobijus. Doarjjameari rehkenastojuvvo seamma proseantta mielde go doarjja, mii juolluduvvo bargi bálkágoluide. Eana- ja meahcedoalloministeriija dárkkista

máinnašuvvon jahkedietnasiid jahkásaččat vástidit bálkáoažžuid almmolaš dienasdásseindeavssa nuppastusa.

8 lohku

Nuorra ealáhusbargiid álggahandoarjja

26 §

Nuorra ealáhusbargiid álggahandoarjja

EO:a dálanguovllu ovddidanášahusa 8 artiikkalis oaivvilduvvon álggahandoarjaga sáhtá juolludit fitnodatbargái, gii vuollel 40-jahkásažžan lea bargagoahtán dahje bargagoahtá alccesis boazodoaluin dahje luondduealáhusain 4 §:a 1 momeanttas oaivvilduvvon vuogi mielde.

Álggahandoarjaga sáhtá juolludit fitnodatbargái, gii lea:

1) ožžon iežas oamastussii boazodálu dahje luondduealáhusdálu dahje oasi das ja doallagoahtá dálu vuosttas geardde; ja

2) álgán dálldodoalus vástideaddji fitnodatbargin.

Doarjaga juolludaneaktun lea dasa lassin ahte fitnodat šaddá ekonomalaččat gánnáhahttin.

Jos jearaldagas lea buolvadatmolsundilli, de dálлу galgá oktan buvttadanbiERGasiiguin luohpuvuvvot ollisin dasa, gii joatká seamma dálldodoaluin, earret dalle, go dálu juoga oasi eretguodđin luohpadeami olggobeallai ii stuorábut váikkut ealáhusain bargamii boahhteáiggis.

Álggahandoarjaga sáhtá juolludit maiddái fitnodatbargái, gii hálldaša dálu láigosoahpamuša vuodul, dainna eavttuin ahte dálu láigosoahpamuš deavdá 31 §:s ášahuvvon eavttuid.

27 §

Dállodoalu álggaheapmi

Doarjaga juolludaneaktun lea ahte ohcci mañimustá jahkebeali sisa boazodálu dahje luondduealáhusdálu dahje dan oasi hálldašemi sirdimis lea bargagoahtán alccesis dálu boazodoaluin dahje luondduealáhusain. Go hálldašeapmi sirdašuvvá muttuid mielde, de gehččojuvvo dálldodoallu álggahuvvon dalle, go váldooassi dálu lea sirdašuvvan hálldašeaddjái.

Álggahandoarjaga boazodoalu vuodul sáhtá juolludit dušše dakkár olbmui, gii ovdalgo bargagoahtá dálldodoaluin oamasta uhcit go 80 heakka ja dálldodoalu álggaheami mañná uhcimustá 80 heakka. Álggahandoarjaga juolludaneaktun lea dasa lassin ahte dálldodoalu álggaheami mañit jagi áigge boazolohku galgá šaddat uhcimustá guovttegeardasažžan dan ektui go dat lei ovdal dálldodoalu álggaheami.

Álggahandoarjaga eará luondduealáhusa go boazodoalu vuodul sáhtá juolludit, jos ealáhusbargi dietnasat luondduealáhusas leat ovdal álggaheami leamaš vuollel 5 900 euro. Golmma čuovvovaš kaleanddarjagi áigge álggahandoarjaga juolludeami mañná doarjaga máksineaktun lea ahte 4 §:s oaivvilduvvon ollesdietnasat leat uhcimustá 8 300 euro. Álggahandoarjja ii lohkkovuvvo mielde ovdalis máinnašuvvon dietnasiidda.

Doarjaga ii sáhte juolludit olbmui, geasa lea juo ovdal juolluduvvon vástideaddji doarjja dálldodoalu álggaheapmái.

28 §

Bargobidjosii guoski gáibádusat

Jos hálldašanvállđi vuollai fidnejuvvon dáluš jodihuvvon doaibma ii dálldodoalu álggahettiin gáibit uhcimustá bealle olmmošbargojagi bargobidjosa, de dálu várás galgá dahkat ovddidanplána, mas galgá čájehit, mo bealle olmmošbargojagi gáibádus šaddá devdojuvuvvot guhkimustá guovtte jagi sisa dálldodoalu álggaheamis.

Jos bargobijusgáibádusa lea jurdda ovddidanplána mielde deavdit nu, ahte fitnodatbargi háhká iežas hálldašanvállđi vuollai loahppaoasi dan dáluš, mas lea bargagoahtán dálldodoaluin, de ohcamis galgá ovdanbuktít máinnašuvvon oasi hálldašeaddji addin čatnaseami das, ahte son luohpada dán oasi hálldašanvuoigatvuođa doarjaga ohccái.

Doarjjaoažžu galgá ovdanbuktít bargofápmo- ja ealáhusguovddázii čilgehusa 1 momeanttas oaiivvilduvvon gáibádusa dievvamis mañimustá golmma mánu sisa mearreáiggi nohkamis.

Fitnodat galgá deavdit 1 momeanttas mearriduvvon bargobijusgáibádusaid nu mañggageardas- aččat go seamma dáluš leat álggahandoarjaga oazžut. Guimmežat gehččojuvvoba goittot oktan doarjjaoažžun.

29 §

Ealáhusbargin álgín servoša osolažžan

Olbmui, gii das maŋŋá go lea ožžon boazodálu dahje luondduealáhusdálu dahje dan oasi iežas hálldašeapmái nugo 26 ja 27 §:s daddjojuvvo searvá seamma áigge dakkár rabas fitnodatsearvvi, kommandihttasearvvi dahje oasussearvvi osolažžan dahje ossodatgotti lahttun, man váldoulbmilin lea bargat boazodoaluin dahje luondduealáhusaiguin servoša ovttá dahje eanet osolaččaid dahje lahtuid dálus dahje dáluin, sáhtá juolludit álggahandoarjaga, jos:

1) servoša lahtuid dálut leat dakkár gaskka duohken nubbi nuppis ahte lea vuogas bargat ovtas ealáhusain;

2) servoša osolaččat dahje lahtut leat maiddái persovnnalaš ovddasvástádusas servoša čatnasemiin ja geatnegasvuodain;

3) servoša lahtut vástidit guhtege iehčanassii buvttadussii dahje dálldollui guoski dakkár mávssolaš doaimmas dahje doaibmabijus ahte dan vuodul lahtu sáhtá atnit fitnodatbargin; ja

4) servošii gulli osolaččaid dahje lahtuid dálut gehččojuvvojit deavdit ekonomalaččat eallindohkálaš boazodálu dahje luondduealáhusdálu gáibádusaid.

30 §

Vuovdedoalloeatnama olggobeallai guodđin

Álggahandoarjaga sáhtá juolludit, vaikko dálu vuovdedoalloeana guddojuvvoge luohpadeami dahje hálldašeami luohpadeami olggobeallai. Doarjja ii goittot juolluduvvo, jos lea jáhkkinis ahte vuovdedoalloeatnama olggobeallai guodđin hehte mearkkašahtti láhkai dálu ovddideami dálodoalu álggaheami maŋŋá.

31 §

Láigoheapmái guoski sierraeavttut

Jos dálлу hálldašuvvo láigosoahpamuša vuodul, de galgá láigovuoigatvuoda bissovašvuoda nannet eanalága (540/1995) 10 logu 2 §:a mieldásaš registreremiin dahje eará doarvái buorrin gehččojuvvon vuogi mielde.

Jos láigosoahpamuš guoská visttiide dahje dakkár eanabihtáide, main ohcci ovddidanpláns lea almmuhan dahkat investeremiid, iige jearaldat leat smávva investeremiin, de doarjaga juolludaneaktun lea ahte láigosoahpamuša eavttuid mielde doarjjaoažžus lea vuoigatvuohta buhtadussii dakko bokte, go investeren lea bajidan láigohuvvon eanabihtá árvvu ja ahte buhttenákkaid birra lea sohppojuvvon.

32 §

Álggahandoarjaga alimusmearri

Álggahandoarjaga, mii juolluduvvo ruhtadoarjjan, alimusmearri lea 25 000 euro.

Loana dálu dahje luovosopmodaga dahje daid guktuid háhkama várás sáhtá juolludit eanemustá 100 000 euro. Stáhtaloana reantoovddu, reantofriddjavuoda ja friddjajagiid oanedemiid dahje reantodoarjjaloanaid reantodoarjaga mearri sáhtá leat eanemustá 25 000 euro.

Dálu háhkan- dahje fitnodaga ovddidaninvesteremiidda galgá atnit uhcimustá 50 proseantta álggahandoarjagis, mii juolluduvvo ruhtadoarjjan.

Doarjja ii juolluduvvo dahje dan mearri sáhtá vuoliduvvot, jos ii leat vuogas juolludit doarjaga dahje juolludit dan ollesmearrásážžan.

Doarjaga mearis váldojuvvo geahpedeaddjin vuhtii seamma dálu dahje luovosopmodaga háhkamii juolluduvvon dahje fidnejuvvon eará doarjja. Álggahandoarjaga sáhtá goittot juolludit eanemustá 2 momeanttas mearriduvvon meari, jos álggahandoarjja ovtas eará doarjagiin ii mana badjel 55 proseantta dálldodoalu álggaheami dohkálaš goluin. Rudaissirdinvearofriddjavuoda árvu, mii fidnejuvvo dálldodoalu álggahanloana vuodul, váldojuvvo vuosttažettiin vuhtii loana rentui guoski doarjagis.

33 §

Dállodoalu álggahangolut

Loana sáhtá juolludit:

1) dálu dahje dan oasi ja dasa lassin luovosopmodaga háhkanhatti máksimii; dahje

2) álggahettiin dálldodoalu láigodálus, odđa luovosopmodaga háhkamii dahje dakkár adnon luovosopmodaga háhkamii, man várás vuovdái ii leat juolluduvvon doarjja ja man gánnáha ollu ovdal háhkat adnon hámis go vástideaddji luovosopmodaga ođasnaga.

9 lohku

Bálgosiid doarjun

34 §

Investerendoarjja ja dan alimusmearri

Boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága 15 §:a 1 ja 2 momeantta mieldásaš investeremiidda sáhtta juolludit doarjaga eanemustá 75 proseantta dohkálaš goluin. Lága 16 §:a 1 momeantta mieldásaš investeremiidda sáhtta juolludit doarjaga eanemustá 45 proseantta dohkálaš goluin.

35 §

Huksenplánat

Boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlágas oaivvilduvvon áiddiid, mat leat boazodoalu dáfus dárbbaslaččat, huksenplánaid dahká oktan golloárvvoštallamiin Bálgosiid ovtastus. Njuovahagaid huksenplánaid oktan golloárvvoštallamiin dahká Eana- ja meahccedoalloministeriija dohkkehan ámmátolmmoš.

Eará visttiid go boazonjuovahagaid huksenplánaid seammá go elerávdnjegeassima, čáhcefuolahusa ja geainnuid ráhkadeami huksenplánaid ja boazodoalu dáfus dárbbaslaš áiddiid huksenplánaid dárkkista ja dohkkeha Lappi bargofápmo- ja ealáhusguovddáš. Boazonjuovahagaid huksenplánaid earret eallindárbbasšhygienalaš osiid dohkkeha maidái Lappi bargofápmo- ja ealáhusguovddáš. Njuovahagaid eallindárbbasšhygieniijas lea fámus, mii eallindárbašiid, mat fidnejuvvojit ealliin, eallindárbbasšhygieniija birra addojuvvon lágas (1195/1996) ja dan vuodul mearriduvvo.

Geaidnoráhkadanfitnuid, čáhceháhkkan- ja duolvačáhcerusttegiid ja elerávdnjegeassinfitnuid plánaid dahkamis ja dárkkisteamis váldojuvvojit vuhtii mearrádušat, maid Eana- ja meahccedoalloministeriija addá dárbbu mielde dárkileappot ása- husain.

36 §

Doarjaga ohcan

Ohcan galgá doaimmahuvvot Bálgosiid ovtastussii, mii galgá doaimmahit ohcama ja iežas

cealkámuša das Lappi bargofápmo- ja ealáhusguovddáša dálanguovloossodahkii.

Jos ruhtadoarjja ohccojuvvo bálgosiid oktasaš fitnu várás, de bálgosat galget guoddit oktasaš doarjjaohcama. Ruhtadoarjaga sturrodát bálgosa nammii mearriduvvo bálgosguovdasaš alimus lobálaš boazologuid mielde.

37 §

Doarjaga mávssiheapmi

Bálgosiidda guoski doarjagiid mávssiheamis čuvvojuvvojit dán ása- husa 13 logu njuolggadusat.

Bálgosiidda áiddiid áidumis ja ordnemis boah- ti goluide juolluduvvon doarjagiid ja bálgosiidda juolluduvvon geaidnoráhkadan- doarjagiid mávssi- handárkkistemiid dahká gieldda eanadoalloeise- váldi. Maŋimuš mávssihane- arri máksojuvvo das maŋná, go bargofápmo- ja ealáhusguovddáša dálanguovloossodat leat gávn- nahan ahte bargu lea gergejuvvon dohkálaš vuogi mielde. šaddadaneat- namiid suodjeáiddiid loahppadárkkistemiid dah- ká goittot gieldda eanadoalloeiseváldi.

10 lohku

Doarjja ovddidanfitnuide

38 §

Ovddidanfidnu

Doarjaga sáhtta juolludit boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága 14 §:s ja 18 §:a 1 momeanttas oaivvilduvvon ovddidanfitnu plá- nen- ja čilgenbargui ja áššedovdiveahkkái, skuv- lemii, investeremiidda ja dan ollašuhttimii guoski eará bargui. Doarjunvuloš investeremat galget vál- dojuvvo mielde ovddidanfidno- pláni.

Fitnodatdoaimma ovddidanfitnuin galget ávkašuvvat fitnu ollašuhttimis moanat fitnodagat.

Ovddidanfidnui oassálasti fitnodatbargái dahje fitnodahkii sáhtta fitnodatguovdasaš doaimba- biju várás juolludit doarjaga nugo ovdalis mearri- duvvo.

39 §

Doarjjaoažžut

Doarjaga sáhtta juolludit lunddolaš persovdnii, moanaide lunddolaš persovnaide ovttaš dahje priváhta- dahje almmosvuoigatvuodalaš servošii dahje vuodđudussii.

Doarjaga sáhtta juolludit ovddidanfitnu ollašuhttimii 1 momeanttas oaivvilduvvon priváhta- dahje almmosvuoigatvuodalaš servošii dahje vuodđudussii, jos:

1) doarjunvuloš ovddidandoaibma guoská mearkkašahhti láhkai doarjjaoažžu bargguide dahje doaibmajurdagii; ja

2) servošis gehččojuvvojit leat doarvái buorit vejolašvuodát doarjunvuloš ovddidanfitnu ollašuhttimii.

40 §

Doarjunvuloš ovddidandoaibmabijut

Ovddidanfidnu galgá ollašuhttit uhcimustá ovtta EO:a dálanguovllu ovddidanásahusa 33 artihkkala ulbmiliin.

Ovddidanfitnu ollašuhttin galgá opppalohkái ovddidit fitnodatdoaimma guovllus dahje buoridit ovddidanfidnui oassálasti fitnodatbargiid ja fitnodagaid doaibmavejolašvuodaid, vaikko ovttaskas doarjjaoažžu doaimmašiige nu ahte ii buvttet vuoitut, dahje galgá boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága 18 §:a 1 momeantta 5 čuoggás oaivvilduvvon dáhpusain buoridit báikegotti dahje guovllu birgen- ja eallinvejolašvuodaid.

Ovddidanfitnu galgá leat ollašuhttimin olmmoš, geas lea ovddasvástádus.

Doarjaga ii oaččo juolludit doaibmadoarjjan.

41 §

Dáhkádusgeatnegasvuohta

Eará doarjjaoažžu go almmosvuoigatvuodalaš searvvuš galgá dárbbu mielde addit doarvái buori dáhkádusa das, ahte doarjaga (mii berrojuvvo ruovttoluotta doarjjaoažžus) sáhtta máhcahit EO:ai, jos fidnu ii leat ollašuhttojuvvon, lea boastut ollašuhttojuvvon dahje boazodoalu ja luondduealáhuslágaid ruhtadanlága 43 ja 44 §:s oaivvilduvvon eará siva dihte. Dáhkádusa galgá addit doarjaga juolludan eiseválddi háldui.

42 §

Ovddidanfitnu dohkálaš golut

Ovddidanfitnu doarjundohkálaš gollun sáhtta dohkkehit:

1) čilgen- ja plánenbarggu várás bálkáhuvvon bargi dahje áššedovdi govttolaš bálká- ja máksogoluid;

2) dakkár badjelmearálaš doaibmagoluid, mat leat boahtán servoša geavahan- dahje molsunopmodaga geavaheamis čilgen- ja plánenbarggu dahkamii dahje ovddidanfitnu ollašuhttimii;

3) skuvlema lágideamis dahje ovddidanfitnu ollašuhttimis boahtti materiálagoluid ja latnjalaigguid;

4) skuvlema lágideaddji govttolaš bálká- dahje máksogoluid;

5) áššedovdi govttolaš bálká- dahje máksogoluid; ja

6) ovddidanfitnu ollašuhttima várás bálkáhuvvon bargoveaga govttolaš bálká- dahje máksogoluid.

43 §

Doarjaga alimusmearri

Doarjaga ovddidanfidnui sáhtta juolludit eanemustá 90 proseantta ovddidanfitnu dohkálaš goluin, goittotge eanemustá dan meari, mas lea sohppojuvvon áššáigullelaš prográmmas, dahje prográmma olggobealde ollašuhttit jurddašuvvon ovddidanfidnui eanemustá dan meari, maid EU-kommišuvdna lea dohkkehan addojuvvon EO:a rámain (96/C 45 06) stáhtadoarjagii, mii juolluduvvo dutkan- ja ovddidanbargui, dahje stáhtadoarjagii, mii juolluduvvo áššáigullelaš ulbmiliin, guoski eará váldoprinsihpain.

Ovddidanfidnui guoski ovdačilgehusaid ollašuhttedettiin ja ulbmil 1 -prográmma, guovlluguovdasaš dálanguovloprográmma ja dálanguovllu EO- álggaprográmma ollašuhttedettiin sáhtta teknihkalaš veahkkin doarjaga juolludit eanemustá 100 proseantta dohkálaš goluin.

44 §

Ovddidanfidnui gulli investeremiid dohkálaš golut

Doarjaga sáhtta juolludit dakkár ovddidanfidnui guoski ja dan ollašuhttima várás dárbbaslaš

geavahanopmodatháhkamiidda ja daid muhttin-
ja buoridanbargguide, mat eai guoskka fitnodat-
doibmii, čuovvovaččat:

- 1) visttiid huksen, viiddideapmi ja ordnen; ja
- 2) rusteggiid ja mašiinnaid háhkan ja daid di-
vvunbarggut.

Doarjaga ii sáhte juolludit eanaháhkamii.

Doarjaga gittaopmodaga ja dan oasi háhkamii
sáhtta goittot juolludit, jos háhkkojuvvon eanavii-
dodagas leahkki visti hábme váldooasi gittaopmo-
daga árvvus ja lea dárbbaslaš dán ásahusa
mielddasáš ovddidanfitnu ollašuhhtima várás ja
doarjjaoažžu ovdanbuktá dasa erenoamáš dohká-
laš ákkaid.

45 §

Ovddidanfitnu investerendoarjaga alimusmearri

Ovdalis 44 §:s oaivvilduvvon investeremiidda
sáhtta doarjaga juolludit eanemustá 75 proseantta
dohkálaš goluin.

46 §

Doarjaga juolludaneavttut

Doarjaga juolludaneaktun lea ahte:

- 1) ovddidanfidnu ollašuhthtojuvvo ásahuvvon
meareáiggi sisa dohkkehuvvon plána mielde;
- 2) doarjjaoažžu bargá doarjunvuloš doaimmain
gáržžitkeahhtá dan mearkkašahhti láhkai dan uhci-
musáiggi, mii ásahuvvo doarjjamearrádusas;
- 3) doarjjaoažžu ii luohpat doarjunvuloš geava-
hanopmodaga vida jahkái almmá bargofápmo- ja
ealáhusguovddáža lobi haga.

11 lohku

Loana juolludeapmi ja loatnaeavttut

47 §

Loana juolludeapmi

Ruhtalágádus juolluda sihke stáhtaloana ja loa-
na, mas stáhta máksá ruhtalágádussii reantodoar-
jaga. Loana oažžu juolludit easkka das maŋŋá, go

bargofápmo- ja ealáhusguovddáš lea addán doarj-
jaohcamii mearrádusa.

Bargofápmo- ja ealáhusguovddáša mearrádus
galgá laktojuvvot vealgegirjai ja dan eavttut galget
vealgegirjeeaktun vuhtiiváldojuvvot.

48 §

Nuppástusohcama váikkuhus lotnii

Jos doarjaga mearri dahje doarjjaeavttut mear-
rádusa birra dahkkojuvvon váidaga geažil nuppás-
tuvvet, de galgá loana meari ja eavttuid muhttit
vástidit váidagii addojuvvon mearrádusa eavttuid.
Ruhtalágádus ii goittot leat geatnegahttojuvvon
muhttit loatnameari stuorábun go lea doarjaga oza-
dettiin guottihan.

Reantodoarjjaloana eavttuid ii oaččo dahkkoju-
vvon váidaga geažil muhttit almmá ahte ruh-
talágádus lea miehtan dasa.

49 §

Loatnarudaid lokten

Loana oažžu loktet das maŋŋá go doarjaga juol-
ludan eiseválddi mearrádus lea addojuvvon ja ruh-
talágádus lea juolludan loana. Loatnaoažžu galgá
addit loana loktema várás čilgehusaid, maid Eana-
ja meahccedoalloministeriija lea mearridan ása-
husain.

Eanaoastimii juolluduvvon loatna galgá lokte-
juvvot guovtte jagi sisa doarjjamearrádusa dahka-
mis. Loana oažžu loktet eanemustá guovtte earis.
Loatnarudaid galgá farggamusat geavahit gávpe-
girjjiis sohppojuvvon gávpehatti, loanaid, mat gal-
get eretmáksojuvvot, ja gávppi ruhtadeapmái
ožžojuvvon ruhtalágádusa loana máksimii.

Investerenloana, visteloana ja doarjaga nuorra
ealáhusbargiid dálldoalu álgaheami várás oažžu
loktet ovttá dahje eanet eriin Eana- ja meahccedo-
alloministeriija ásahan vuogi mielde. Loana
mañimuš earri galgá loktejuvvot mañimustá jahke-
beali sisa barggu čadahanáigin mearriduvvon áig-
gi nohkamis dahje luovosopmodaga háhkamis. Jos
fidnu lea gárvvásmuvvan dahje luovosopmodat
háhkkojuvvon ovdalgo doarjjamearrádus lea ad-
dojuvvon, de loana mañimuš earri galgá lokteju-
vvot jahkebeali sisa doarjjamearrádusa addimis.

50 §

Stáhtaloana máksui šaddan ja reanttu máksin

Loatnaoažžu galgá máksit stáhtaloana ruovttoluotta seammasturrosaš oanáduseriiguin jahkebeallásaččat.

Stáhtaloana reanttut ja oanádusat šaddet máksinláhkai guđege jagi cuoŋo- ja golggotmánu maŋimuš beaivve. Loana vuosttas oanádusmáksu šaddá máksinláhkai maŋimustá dan máksinbeaivve, mii jagi geažes vuosttasin boahtá loana dahje dan vuosttas eari loktema maŋŋá. Visteloana dahje huksenbargui juolluduvvon investerenloana vuosttas oanádusmáksu šaddá máksinláhkai maŋimustá dan máksinbeaivve, mii guovtte jagi geažes vuosttasin boahtá loana dahje dan vuosttas oasi loktema maŋŋá.

Loana reantu galgá mákssojvvot guđege loatnaeari loktenbeaivvi rájes, jos 55 §:s ja 68 §:s ii nuppeláhkai daddjojuvvo.

Loatna galgá oktan 55 §:s oaivvilduvvon mákssogeahpádusaiguin mákssojvvot ruovttoluotta stáhtii boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlága 27 §:s mearriduvvon áiggis, jos fitnodaga sanerema birra addojuvvon lága (47/1993) dahje priváhtaolbmo vealgeordnema birra addojuvvon lága (57/1993) mieldásaš mearrádusas dahje eaktodáhtolaš vealgeordnemis ii nuppeláhkai daddjojuvvo.

Loatna dahje stáhta oažžun galgá ollásit mákssojvvot hávil lagamustá čuovvovaš máksinbeaivve, jos oaiveopmodat, mii ii leat vel šaddan máksinláhkai, lea eanemustá 850 euro.

51 §

Reantodoarjjaloana máksinláhkai šaddan ja reantobadji

Loatnaoažžu galgá máksit reantodoarjjaloana ruovttoluotta seammasturrosaš oanáduseriiguin jahkebeallásaččat dahje jahkenjealjádasaide mielde.

Reantodoarjjaloana vuosttas oanádusmáksu šaddá máksinláhkai maŋimustá dan máksinbeaivve, mii jagi geažes vuosttasin boahtá loana dahje dan vuosttas eari loktema maŋŋá. Visteloana dahje huksenbargui juolluduvvon investerenloana vuosttas oanádusmáksu šaddá goittot máksinláhkai maŋimustá dan máksinbeaivve, mii guovtte jagi

geažes vuosttasin boahtá loana dahje dan vuosttas eari loktema maŋŋá. Eana- ja meahccedoalloministeriija sáhttá dohkkehit valuhtamearrásaš loana reantodoarjjaloatnan maiddá dalle, go loana oaiveopmodat šaddá ovttá earis dahje muđui go ovdalis govviduvvon hárvvet erii ruovttoluotta máksinláhkai.

Reantu galgá mákssojvvot 1 momeanttas mearriduvvon máksinbajiid mielde guđege loatnaeari loktenbeaivvi rájes.

52 §

Vealgeordnemiid váikkuhusat stáhtaloana ruovttoluottamáksineavttuide

Jos fitnodaga sanerema birra addojuvvon lága dahje priváhtaolbmo vealgeordnema birra addojuvvon lága mieldásaš duopmostuolu mearrádusas ii nuppeláhkai daddjojuvvo, de stáhtaloatna šaddá máksinláhkai nugo 50 §:s lea daddjojuvvon das maŋŋá, go máinnašuvvon meannudeamis sohppojuvvon geahpádusat leat nohkan.

53 §

Reantodoarjjaloanaide eavttuid nuppástuhttin

Ruhtalágádus ja loatnaoažžu eaba oaččo soahpat reantodoarjjaloana eavttuid nuppástuhttimis almmá bargofápmo- ja ealáhuslágádusa lobi haga, jos lea jáhkkinis ahte nuppástusa geažil stáhta reantodoarjjagolut lassánit loahppaloatnaáigge. Almmá ahte dat mii ovdalis daddjojuvvo dan hehtte, de reantodoarjjaloana eavttuid oažžu nuppástuhttit das maŋŋá, go loitnii ii šat mákssojvvo reantobuhtadus iige dat gula earáge doarjjadoaimmaid vuollai.

54 §

Loatnaáiggi oanedeapmi ja badjelmearálaš oanádus

Loatnaoažžu ja ruhtalágádus sáhttiba soahpat loatnaáiggi oanedeamis ja badjelmearálaš oanádusa máksimis ja daid váikkuhusas máksinláhkai šaddi oanádusaide. Badjelmearálaš oanedeamis beroškeahhtá galget mávssekeahtes oaiveopmodahkii rehkenastojuvvon reantoearit mákssojvvot oanedeami čuovvovaš máksinbeivviid.

55 §

Máksingeahpádusat

Loatnaoázžu gaskaboddosaš ekonomalaš váttisvuodaid geahpedeami várás sáhtta reanto-doarjjaloanaid ja stáhtaloanaid oanádusmávssuide miediit mañideami ja stáhtaloanaide reantofriiddjavuoda guhkimustá golmma jahkái hávil, oktiibuot goittot guhkimustá viđa jahkái. Dalle go orru gávdnomin sierra sivva, de máksinmañideami ja reantofriiddjavuoda sáhtta juolludit mearriduvvon eavttuiguin ja mearriduvvon geahpádusa eretgeassit.

Oanádusaid mañideami sáhtta miediit nu, ahte loatnaáigi guhkiduvvo mañidanjagiid lohku-meriin ja mañiduvvon oanádusearit berrojuvvojit seamma mánnga earis álgoloatnaáiggi nohkama mañjá. Loatna galgá goittot máksjuvvot ruovttoluotta boazodoalu ja luondduealáhúsaid ruhtadanlága 27 §:a 1 momenat mearriduvvon alimusloatnaáiggi sisa. Oanádusaid mañideami sáhtta miediit maiddá nu, ahte oanádusmávssut, mat máksjuvvojit mañidanjagiid mañjá, dárkkistuvvojit almmá muhtekeahttä loatnaáiggi.

Mañideamiid ja reantofriiddjavuoda miediha ohcama vuodul ruhtalágádus. Jos mañideapmi šaddá oktan ovddit mañideamiiguin miediuvvot eanet go guokte jagi dahje jos jearaldagas lea reantofriiddjavuoda miediheapmi, de ohcan galgá addojuvvot áššáigulleaš ruhtalágádusa guovddášruhtalágádusa čoavdinláhka. Ovdalgo ášši čovdojuvvo, de galget Eana- ja meahccedoalloministeriija ovddasteaddjit dárkkistit ohcama ja dohkkehit máksingeahpádusevttohusa. Jos loana dáhádussan lea miediuvvon stáhtadáhádus, de dárkkisteapmi ii čadahuvvo, muhto mañideamiid miedihaneaktun lea bargofápmo- ja ealáhusguovddáža lohpi. Jos mañideami geažil dáhádusmearrádusa eavttuid galggašii nuppastuhtit loana ruovttoluottamáksináiggi ja máksimiid máksinláhka šaddamii guoski eavttuid lassin earáge osiin, de galgá bargofápmo- ja ealáhusguovddáš addit ášši Eana- ja meahccedoalloministeriija čoavdinláhka.

Máksingeahpádusaid eretgeassima birra mearrida bargofápmo- ja ealáhusguovddáš.

56 §

Loana sirdin nuppi velggolažžii ja ovddasvástádusas luoitin

Ruhtalágádus sáhtta ohcama vuodul sirdit ovda-

lis máinnašuvvon loanaid odđa oamasteaddji vástidanláhka, jos odđa boazodoalu ja luondduealáhúsaid ruhtadanlága mielddasaš eanaoastinloatna ii juolluduvvo dahje juolluduvvon loatna lea uhcci ollesgávpehatti ektui. Eará fitnodatdoaimma go boazodoalu dahje luondduealáhusa várás juolluduvvon loana sáhtta ruhtalágádus sirdit fitnodaga odđa oamasteaddjai, jos dat lea boazodoalu ja luondduealáhúsaid ruhtadanlága mielde doarjun-dohkálaš.

Dálu oasi luohpadan velggolačča sáhtta ohcama vuodul luoitit vástideamis loanas dahje vuovdinhaddeoázžumis dainna eavttuin, ahte luohpadeamioázžus lea juo ovddežis leamaš oktasáš ovddasvástádus loanas dahje oázžumis iige ovddasvástádusas luoitin bija vára vuollai loana dahje oázžuma ruovttoluottamáksima.

Ovdalgo loatna sirdjuvvo dahje ovddasvástádusas luittojuvvo, ruhtalágádus galgá bivdit áššis bargofápmo- ja ealáhusguovddáža cealkámuša

57 §

Loana sirdin ruhtalágádusas nubbái

Loana sáhtta sirdit ruhtalágádusas nubbái, jos sirdin ja stáhtaloanain dasa lassin dárbbaslaš stáhta ja ruhtalágádusa gaskasaš vealgegirjeordnemat ollašuohttojuvvojit nugo Eana- ja meahccedoalloministeriija lea dohkkehan. Loana, mas lea ain loatnaáigi uhcit go jahki dahje man loahppaloatnameari lea uhcit go 1 700 euro, ii goittot sáhte sirdit.

Loatnaoázžu lobi haga loana sáhtta sirdit dušše, jos ministeriija sierra geahčča ahte dasa gávdnojit ruhtalágádusa doaimma nuppastuvvama geažil erenoamáš mávssolaš sivat.

58 §

Ruhtalágádusa goluid buhtten

Ruhtalágádusaide máksjuvvo jahkásačcat boazodoalu ja luondduealáhúsaid ruhtadanlága vuodul juolluduvvon stáhtaloanain loatnadikšun- ja eará goluid buhtadus 0,75 proseantta mávsseskeahces loatnaoaveopmodaga mearis.

Boazoeconomiijalága ja luondduealáhuslága ja ovdal daid fápmuiboahtima dálá láhkamearrádusaid vuodul juolluduvvon stáhtaloanain dikšumis máksjuvvo vástideaddji buhtadus 0,60 proseant-

ta, jos loatna lea juolluduvvon ovdal ođđajagimánu 1. beaivvi 1992. Das maŋŋa juolluduvvon loanain dát buhtadus máksojuvvo 0,75 proseantta.

59 §

Stáhtaloanaid gollobuhtadusa ja reantodoarjaga mávssiheapmi

Ruhtalágádusat galget ohcat buhtadusa, mii máksojuvvo stáhtaloanain, boazodoalu ja luondduealáhhusaid ruhtadanlága 29 §:a mielde guovddášruhtalágádusa bokte Eana- ja meahccedoalloministeriija diehtobálvalanguovddázis gudege kaleanddarjahkenjealjádasa hárrái sierra.

Ruhtalágádusat galget ohcat boazodoalu ja luondduealáhhusaid ruhtadanlága 26 §:s oaivvilduvvon reantodoarjaga guovddášruhtalágádusa bokte Eana- ja meahccedoalloministeriija diehtobálvalanguovddázis gudege reantobaji hárrái sierra. Reantodoarjaga oažžu ohcat eanemustá oktii mánotbajis.

Ovdalis 1 momeanttas oaivvilduvvon buhtadus ja 2 momeanttas oaivvilduvvon reantodoarjaga ii máksojuvvo juo máksinláhkai šaddan loatnaoai-veopmodaga hárrái, jos jearldat ii leat fitnodaga saneremii dahje priváhtaolbmo vealgeordnemii guoski meannudeami guorahallojuvvomis.

60 §

Máksinnávccahisvuoda ja loahpalaš massima gávnnahheapmi

Boazodoalu ja luondduealáhhusaid ruhtadanlága 23 §:s oaivvilduvvon loatnaoazžu máksinnávccahisvuodta galgá gávnnahuvvot olggosmihtideamis. Jos dáhkádusopmodat vuvdojuvvo bargofápmo- ja ealáhhusguovddáža dohkkehan vuogi mielde muđui go bággočuorvvasgávppiin, de loahpalaš massin gávnnahuvvo oamastanvuoigatvuoda sirdašuvvama ja gávpehatti máksima maŋŋa. Muđui loahpalaš massin gávnnahuvvo bággočuorvvasgávppis lotnii máksojuvvon juohkoossodaga vuodul. Jos fitnodatsaneremis dahje priváhtaolbmo vealgeordnemis lea mearriduvvon dahje eaktodáhtolaš vealgeordnemis dahje dan vástideaddji eará meannudeamis lea sohppojuvvon ahte dáhkádus ii geavahuvvo dáhkádusvealggi máksimii, de loahpalaš massimin adnojuvvo loana loahppameari ja máksinláhkai šaddan reanttuid ja

sanerenprográmmas, máksinprográmmas dahje daid vástideaddji soahpamušas velggolažžii mearriduvvon máksingeatnegasvuoda erohus. Buhtadus ii máksojuvvo dakkár oasis loanas, mii ii leat vel šaddan máksinláhkai ja man loatnaoazžu ovdalis máinnašuvvon ordnemiid maŋŋa lea geatnegahttojuvvon máksit nannejuvvon dahje sohppojuvvon prográmma mielde nu guhká go loatna dikšojuvvo dan mielde.

Stáhta ovddasvástádussii báheci ossodat boazodoalu ja luondduealáhhusaid ruhtadanlága 21 §:s oaivvilduvvon loanaid massimiin rehkenastojuvvo 1 momeantta mielde gávnnahuvvon massima vuodul.

61 §

Buhtadusa máksináigi

Boazodoalu ja luondduealáhhusaid ruhtadanlága 23 §:s oaivvilduvvon láhkamearrádusaid mieldásaš buhtadusa, mii vuodduuvvá fitnodatsanerema dahje priváhtaolbmo vealgeordnemii, oazžu máksit ruhtalágádussii vuollerievtti nannen saneren- dahje máksinprográmma vuodul dahje dalle, go boazodoalu ja luondduealáhhusaid ruhtadanlága 30 §:s oaivvilduvvon eaktodáhtolaš vealgeordnen boahtá fápmui. Jos saneren- dahje máksinprográmma nuppástusohcama geažil rievdá, de váilu buhtadus máksojuvvo lágafámolaš saneren- ja máksinprográmma vuodul. Liiggas máksojuvvon buhtadus ovddoslágiduvvo Eana- ja meahccedoalloministeriija diehtobálvalanguovddážii dađe mielde go loatnaoazžu máksá prográmma mielde iežas loana ruhtalágádussii. Seammaláhkai meannuduvvo, jos boazodoalu ja luondduealáhhusaid ruhtadanlága 30 §:s oaivvilduvvon eaktodáhtolaš vealgeordnen máheccá.

62 §

Buhtadusa máksin ja ruovttoluotta bearran

Ruhtalágádus galgá sierra ohcat Eana- ja meahccedoalloministeriijas buhtadusa, mii máksojuvvo boazodoalu ja luondduealáhhusaid ruhtadanlága 23 §:a vuodul. Ohcamii galgá laktit čilgehusaid, maid Eana- ja meahccedoalloministeriija lea mearridan ášahusain, stáhta ovddasvástádussii báheci loatnameari gávnnahemi várás ja stáhta ovddasvástádusa fámusleahkináiggi čilgema várás.

Eana- ja meahccedoalloministeriija fuolaha ruhtalágádussii máksojuvvon buhtadusaid bearra- mis ruovttoluotta stáhtii dalle, go buhtadusat berro- juvvojit ruovttoluotta loatnaoážžus.

63 §

Dáhkádusat

Ruhtalágádus lea geatnegahttojuvvon luohpadit stáhtii dahje vurket stáhta lohku dakkár loanaid dáhkádusaid, maid loahppameari stáhta lea mák- sán ruhtalágádussii dahje masa guoski oážžun lea guitejuvvon ja mat leat ainge fámus bággoollaš- uhttimis.

64 §

Vealgegirjeordnen

Eana- ja meahccedoalloministeriija diehtobál- valanguovddáš guite stáhta ja ruhtalágádusa gas- kasaš vealgegirjiide loahpalaš massima dan sturrosažžan go saneren- dahje máksinprográm- mas, eaktodáhtolaš vealgeordnema vuodđun lea- maš soahpamušas dahje eará vástideaddji ordne- mis meroštallojuvvon máksinluoitimat leat ollašuvvan.

Jos saneren- dahje máksinprográmma dahje eaktodáhtolaš vealgeordnen máhccá, de šaddá stáhta ja ruhtalágádusa gaskasaš vealgi fas dáikko bokte dan sturrosažžan go máhccanmearrádušas ruhtalágádusa ja velggolačča gaskasaš vealggi bir- ra lea mearriduvvon.

65 §

Loatnaáigi ja loatnadieđut

Loatnaáigi lea uhcimustá golbma jagi ja guhki- mustá 30 jagi.

Loana loatnaeavttuid mearridettiin galgá váldit vuhtii áššáigullelaš olbmo opmodaga, dietnasiid ja bearašgaskavuodaid, lagamuš áiggi investere- miid ja su ekonomalaš máksinnávccaide váikku- headdji eará sivaidd.

66 §

Stáhtaloana ollesreantu

Stáhtaloana refereansareantu sáhtta leat 6 dah- je 12 mánu euribor-reantu. Refereansarentui lasi-

huvvo guovtte proseantaovttadaga sturrosaš fásta ossodat. Stáhtaloana ollesreantu molsašuddá loat- naáigge refereansareantu rievddadeami mielde.

Eaktu, mii guoská reantu molsašuddamii 1 momeanttas mearriduvvon vuogi mielde, galgá máinnašuvvot bargofápmo- ja ealahusguovddáža mearrádušas.

67 §

Reantu, mii galgá máksojuvvot stáhtaloanas

Loatnaoážžu galgá máksit stáhtaloanas rean- toovddu meriin vuoliduvvon reantu. Das manjá, go reantoođu lea loktojuvvon lohppii, de loanas galgá máksit reantu dan ollesreantu mielde.

Reantoovdduin oaivvildit 66 §:a ja loatnaoážžu máksin reantu erohusa.

68 §

Reantofriddjavuohhta

Buvttadanvistti ja ássanvistti huksemii, ordne- mii dahje viiddideapmái ja eanaoastimii juolludu- vvon stáhtaloanain ii dárbbáš máksit reantu guovtte vuosttas loatnaji áigge. Doarjja, mii juol- luduvvo reantofriddjavuohthan, rehkenastojuvvo 66 §:s oaivvilduvvon ollesreantu vuodul.

69 §

Friddjajagit

Go mearriduvvo stáhtalotnii guoski doarjaga birra, de sáhtta mearridit ahte ovttá, guovtte dahje golmma jagi oanádusat eai berrojuvvo, muhto dat guitejuvvojit máksojuvvon ovdal dan máksinbeai- vve, goas vuosttas oanádus muđui livččii galgan máksojuvvot. Bearakeahhtá báhcán oanádus reh- kenastojuvvo mielde doarjagii, go rehkenastuju- vvo doarjagii guoski ollesdoarjja. Friddjajagiid oanádusearit váldojuvvojit doarjaga rehkenaste- dettiin vuhtii juolluduvvon ollesloatnameari miel- de.

70 §

Doarjaga mearri loanas, mas ii addojuvvo dáhkádus

Boazodoalu ja luondduealahusaid ruhtadanlága 20 §:a mielde loana sáhtta juolludit dáhkádusa

haga. Dáhkádusfriddja loana doarjaga mearri lea 0,45 proseantta loana mearis. Jos loatna dohkkehuvvo juolluduvvot ollásit dáhkádusa haga, de doarjaga árvu lea goittotge 1,0 proseantta loana mearis.

71 §

Reantodoarjjaloana reantu ja reantodoarjja

Dat mii 67 §:s mearriduvvo reanttus ja reantoovddus, mii máksojuvvo stáhtaloanas, guoskaduvvo heivvolaš osiin rentui ja reantodoarjagii, mii máksojuvvo reantodoarjjaloanas.

72 §

Loanaide gulli doarjaga mearri

Bargofápmo- ja ealáhusguovddáš mearrida dan ruhtamearis, maid loatnaáigge sáhtta eanemustá geavahit stáhtaloana reantoovdun, oanádusaid friddjajahkin, reantofriddjavuohtan ja dáhkádusfriddja loana doarjjan dahje reantodoarjjaloana reantodoarjjan.

Doarjaga, mii juolluduvvo reantoovdun, alimusmearri lea viđa proseantta alimusreantoovdu ja reantodoarjja njealje proseantta alimusreantodoarjaga vuodul jahkebeali reantobajiid mielde rehkenastojuvvon nominálaárvodoarjjaeriid oktii-rehkenastojuvvon mearri.

Stáhtalotnii guoski reantofriddjavuohta rehkenastojuvvo ollesreanttu vuodul nu, ahte čuvvojuvvojit heivvolaš osiin 2 momeantta njuolggadusat.

Stáhtaloana friddjajagit rehkenastojuvvojit mielde dohkkehuvvon ollesloatnameari miel-dásaš oanádusaiguin.

73 §

Loatnahápmásaš doarjaga doarjjadássi

Go doarjja juolluduvvo lotnii gulli doarjjan, de oaivvildit doarjjadássiin stáhtaloana reantoovdu, reantofriddjavuođa, oanádusaid friddjajagiid ja loana dáhkádusfriddja árvvu ja reantodoarjjaloana reantodoarjaga ollesmeari ossodaga investere-ma dohkálaš goluin.

Doarjjadási rehkenastedettiin diskonterejuvvojit reantoovdu, reantofriddjavuohta ja friddjajagiid oanádusat ja reantodoarjja, mat máksoju-

vvojit jahkebeallásaččat, doarjaga juolludanjagi árvui. Diskonterenreantun adnojuvvo refereansa- ja diskonterenreantuid nannenvuogi birra addojuvvon EU-kommišuvnna diehtunaddimis (97/C 273/03) oaivvilduvvon refereansareantu.

74 §

Eará loatnaeavttut

Stáhtaloanaid ja reantodoarjjaloanaid eakto-dáhtolaš vealgeordnema ja mearreáiggi fámus le-ahkki doarjagiid birra mearriduvvo boazodoalu ja luondduealáhusaid dihto velggiid ordnema birra addojuvvon ráddehusa ášahusas (769/2000).

12 lohku

Doarjaga ohcan ja juolludeapmi

75 §

Doarjaga ohcan

Eará go 36 §:a mielásaš doarjagii guoski ohcan doaimmahuvvo dan bargofápmo- ja ealáhusguovddášii, man rájiid siste fitnodat lea. Máksingeahpádusohcan guđđojuvvo goittot áššáigulleaš ruhtalágádussii. Eana- ja meahccedoalloministeriija nanne ohcanskovi ja mearrida daid čuvvosiid ja ohcanvuogi birra.

Doarjja galgá ohccojuvvo ovdalgo bargu dahje fidnu álggahuvvo dahje doaibmabidjui álgojuvvo. Barggu čađaheapmái guoski fitnu oažžu álggahit das maŋŋá, go ohcan lea šaddan guorahallojuvvo-mii. Doarjaga juolludettiin álggahuvvon ja álggakeahces fidnu giedahallojuvvo seamma ákkaiguin.

Doarjaga sáhtta ohcat maiddái gávpegirje- ja láigosoahpamušárvalusa vuodul dahje fáladaga vuodul.

Loatna- ja doarjjaohcama birra galgá háhkat maiddái Bálgosiid ovtastusa cealkamuša, jos ohcan vuodđuduvvá muhtumassii dahje ollásit boazodoaluin bargamii.

76 §

Lotnii guoski doarjjaohcan

Dasa lassin mii 75 §:s mearriduvvo, de stáhtalotnii dahje reantodoarjagii guoski doarjjaohcamii

galgá laktit ovdal ohcama guođđima ruhtalágádusa loatnalohpádusa.

Doarjjaohcamis oaivvilduvvon loana ii oaččo juolludit ovdalgo bargofápmo- ja ealáhusguovddáš lea čoavdán ohcama.

77 §

Doarjaga juolludeapmi

Bargofápmo- ja ealáhusguovddáš juolluda doarjaga, jos Eana- ja meahccedoalloministeriija ii mearrit ahte doarjaga juolluda gieldda dálanguovloeláhuseiseváldi. Jos fitnu golut goittot mannet Eana- ja meahccedoalloministeriija ášahusain mearridan alimusmeari badjel, de doarjaga oažžu juolludit dušše dalle, jos Eana- ja meahccedoalloministeriija miehtá dasa.

Doarjaga juolludeaddji galgá ovdalgo juolluda doarjaga bivdit doarjjaohcamis Sámedikki cealkámuša, jos doarjaga juolludeapmái guoski mearrádusa árvalit čuoheht mearkkašahti láhkai árbevirolaš ealáhusaiguin barganvejolašvuodaide.

Doarjaga juolludanmearrádusas galgá máinnašit goittot doarjaga alimusmeari ja dasa lassin sierra vejolaš EO-ossodaga ja váldegottálaš ossodaga sihke proseanttaiguin ja euroiguin ja jagi 2001 loahpa rádjai maiddá márkkiiguin, dohkálaš goluid, dárbbu mielde daid juohkáseami, doarjaga juolludaneavttuid, mávssihañggi, eavttuid ja meannudeami ja doarjaga ruovttoluottabearramii guoski eavttuid. Mearrádusa galgá ákkastallat ja dasa galgá laktit doarjjaohcančuheami.

Mearrádus, mainna doarjja lea juolluduvvon, nohká leahkimis fámus jagi geažes mearrádusa addinbeaivvis, jos doarjaga vuosttas earri ii leat daddjojuvvon ággi sisa máksojuvvon dahje dan máksin dahje loana lokten lea ohccojuvvon. Dutkanruđaide guoski mearreáigi nohká goittot mearrádusa addin jagi golggothmánu manimus beaivve. Mearreáigiid sáhtá ohcama vuodul guhkidit ovdalgo dat nohket, jos guhkideapmái gávdnojit erenoamáš mávssolaš sivat.

13 lohku

Doarjaga máksin

78 §

Ruhtadoarjaga máksin

Ruhtadoarjaga juolludan eiseváldi máksá

ruhtadoarjaga ohcama vuodul luovosopmodaga háhkama, fitnu goluid dahje barggu ja doaibmabiju čađaheami birra ovdanbuktojuvvon dohkálaš čilgehusa vuodul.

Fitnodatdoaimma investerendoarjaga máksi-neaktun lea dasa lassin ahte investeren lea ollašuthttojuvvon maiddá eará eiseváldiid go doarjaga juolludeaddji ášahan ráddjehusaid ja lohpeavttuid mielde ja daid dievvamis lea addojuvvon čilgehus.

79 §

Mávssiheami ohcanáigi

Ruhtadoarjaga máksima galgá ohcat doarjja-mearrádusas ášahuvvon mearreáiggiis.

Ovddidanfidnui juolluduvvon ruhtadoarjaga máksima galgá bivdit manimustá njealje mánu sisa ovddidanfitnu ollašuthtimii ášahuvvon ággi nohkamis. Ruhtadoarjaga sáhtá máksit guhkimustá guokte jagi prográmma fámusleahkinággi nohkamis.

Dat mii ovdalis ovddidanfidnui juolluduvvon ruhtadoarjaga birra mearriduvvo, guoská maiddá ruhtadoarjagii, mii ovddidanfitnu ollašuthtima várás lea juolluduvvon fitnodatdoibmii.

80 §

Luovosopmodaga háhkamii juolluduvvon ruhtadoarjaga máksin

Luovosopmodat gehččojuvvo háhkkojuvvon, go oppa gávpehaddi lea máksojuvvon ja oamastanvuoigatvuohta lea sirdašuvvan. Ruhtadoarjja ii máksojuvvo oassemáksogávppiin dahje eará dñsullasaš vuogi mielde ruhtaduvvon háhkamii. Ruhtadoarjaga sáhtá máksit ovttá dahje eanet eriin nugo Eana- ja meahccedoalloministeriija ášahusain mearriduvvo.

81 §

Nuorra ealáhusbargiid álggahandoarjaga máksin

Nuorra ealáhusbargiid álggahandoarjaga ruhtadoarjjaossodat máksojuvvo virggi beales golmma earis, main vuosttas lea 40 proseantta ja guokte

čuovvovačča 30 proseantta juolluduvvon ruhtadoarjagis. Ruhtadoarjaga vuosttas earri máksojuvvo doarjaga juolludeami čuovvovaš njukčamánu dahje golggotmánu maŋimuš beaivve dainna eavttuin ahte doarjaga juolludan- ja máksineavttut leat earret skuvlengáibádusa ja bargomearregáibádusa dievvan. Ruhtadoarjaga maŋimuš oasi máksima eaktun lea ahte maiddái guoskevaš eavttut ja eavttut dálu háhkamii ja fitnodaga ovddideapmái guoski investeremiid hárrái leat dievvan. Nubbi earri máksojuvvo jagi geažes vuosttas eari máksimis ja goalmát earri jagi geažes nuppi eari máksimis.

82 §

Huksendoarjaga máksin

Hukseninvesteremii juolluduvvon doarjja máksojuvvo eanemustá njealje earis. Doarjjaeari máksineaktun lea ahte vисти gárvvvisvuodadási vástida máksinvuloš eari ja ovdal máksojuvvon eriid ossodaga ruhtadoarjagis. Maŋimuš eari sturrodát lea goittot uhcimustá 20 proseantta ruhtadoarjagis ja dat máksojuvvo easkka dalle, go visti lea ollásit gárvvásmuvvan. Gárvvvisvuodadásis galgá ovdanbuktít duodaštusa. Duodaštusa addá bargofápmo- ja ealáhusguovddáža doarjjamearrádusas daddjojuvvon eiseváldi.

Ruhtadoarjaga máksima ozadettiin galgá dasa lassín ovdanbuktít máksinvuloš doarjjaeari mearis duhtošiid huksengoluin.

83 §

Ovddidanfidnui juolluduvvon doarjaga mávssiheapmi

Ovddidanfidnui juolluduvvon doarjja máksojuvvo čájuhuvvon goluid mielde jahkásaččat eanemustá golmma earis oktan vejolaš ovdamávssuin. Ovdamáksun sáhtta máksit eanemustá 50 proseantta ruhtadoarjagis. Nuppi eari sáhtta máksit easkka, go vuosttas eari vástideaddji ossodát fitnus lea ollašuhthtojuvvon ja čilgehus ruđaid geavaheamis lea doaimmahuvvon bargofápmo- ja ealáhusguovddážii. Maŋimuš earri máksojuvvo das maŋŋá, go doarjjaoažžu lea doaimmahan iežas doaimmas ja ruđaid geavaheamis čilgehusa doarjjamearrádusa eavttuid mielde.

84 §

Ovddidanfidnui gulli huksendoarjaga máksin

Hukseninvesteremii juolluduvvon ruhtadoarjja máksojuvvo oktan vejolaš ovdamávssuin eanemustá njealje earis. Ovdamáksun sáhtta máksit eanemustá 20 proseantta ruhtadoarjagis. Nuppi ja goalmát eari máksima eaktun lea ahte vисти gárvvvisvuodadási vástida máksinvuloš eari ja ovdal máksojuvvon eriid ossodaga doarjagis. Maŋimuš earri máksojuvvo goittot easkka dalle, go visti lea ollásit gárvvásmuvvan. Gárvvvisvuodadásis galgá ovdanbuktít duodaštusa. Duodaštusa addá bargofápmo- ja ealáhusguovddáža doarjjamearrádusas daddjojuvvon eiseváldi.

Doarjaga ii oaččo máksit nu, ahte dat manná badjel prográmmas guoskevaš doaibmalinnjái lágídit sohppojuvvon EO:a doarjjaossodaga prográmmabaji áigge.

14 lohku

Doarjaga eretcealkin ja ruovttoluottabearran

85 §

Loatna- ja ruhtadoarjjaearit, mat máksojuvvojit ruovttoluotta

Loana ja ruhtadoarjaga eretcealkkedettiin ja doarjaga ruovttoluotta bearadettiin galgá seammás mearrídit, galgágo máksinláhkaí mearríduvvon oaiveopmodaga máksit ovttá vai eanet eriin. Seammás galgá maiddái mearrídit ruovttoluottamáksima áigemearis, mii ii oaččo leat ruhtadoarjaga hárrái guhkit go okta jahki ja stáhtaloana hárrái guhkit go guokte jagi.

Go loatna, stáhta vuovdinhaddeoažžun ja ruhtadoarjja dahje doarjja mearríduvvojít ollásit dahje muhtumassii ruovttoluotta máksojuvvot, de galgá seammás mearrídit, galgágo máksinvuloš meari máksit ovttá vai eanet eriin. Loana ii goittot oaččo mearrídit máksinláhkaí badjel golmma jagi máksináiggiin.

86 §

Reantodoarjja, mii máksojuvvo ruovttoluotta

Jos reantodoarjaga máksin loahpahuvo lo-

anain ruhtaduvvon opmodaga oamastanvuoigatvuođa sirdašuvvama dahje doaimma nohkama vuodul dahje danin ahte doaimma gáržžiduvvo mearkkašahhti láhkai, de máksojuvvo reantodoarjja gitta dassái, go oamastanvuoigatvuohta sirdašuvvá dahje doaimma nohká dahje gáržžiduvvo mearkkašahhti láhkai. Máinnašuvvon áigemeari manjá máksojuvvon reantobuhtadusat berrojuvvojit ruovttoluotta loatnaoazžus. Muđui reantodoarjja máksojuvvo loahpahanmearrádusa addinbeaivvi rádjái.

15 lohku

Sierra njuolggadusat

87 §

Barggu čadahanáigi ja dan guhkideapmi

Bargu, man várás lea juolluduvvon boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadanlágas oavvilduvvon loatna dahje ruhtadoarjja, galgá gergejuvot golmma jagi sisa loana dahje ruhtadoarjaga juolludeamis, jos barggu čadahanáigi ii guhkiduvvo. Jos barggu várás lea juolluduvvon sihke ruhtadoarjja ja loatna, de rehkenastujuvvojit ovdalis máinnašuvvon mearreáiggit loana juolludeamis.

Ovdalis 1 momeanttas oavvilduvvon guhkideami galgá ohat ovdalgo mearreáigi lea nohkan. Guhkideami sáhtá juolludit guhkimustá ovtta jahkái.

Barggu čadahanáiggi guhkidanohcama galgá doaimmahit bargofápmo- ja ealahusguovddážii, mii dahká mearrádusa barggu čadahanáiggi guhkideamis.

88 §

Dutkanruđat

Ruđain, maid eanadállodoalu ovddidanfoanda jahkásaččat lágida boazodoalu ja luondduealáhusaid ovddidandoimii guoski dutkamiidda ja čilgehusaide, sáhtá juolludit doarjaga dáid ealahusaid guoski ekonomalaš, sosiálalaš, tehnikkalaš, biras-, hálldahus- ja vuoigatvuođalaš gažaldagaid dutkamii ja čilgemii. Doarjaga sáhtá juolludit maiddáid dárbblaš gilvalan- ja iskkadallanhuksendoimii.

Dutkanruđaid juolludaneaktun lea ahte dutkanbohtosat almmustuhttojuvvojit Eana- ja meahccedoalloministeriija dohkkehan vuogi mielde nugo stáhtadoarjagii, mii juolluduvvo dutkan- ja ovddidanbargui, guoski EO:a rámaid (96/C 45/06), (dakkárin dat lea stáhtadoarjagii, mii juolluduvvo dutkan- ja ovddidanbargui, guoski EO:a rámaid nuppastuhttima birra addojuvvon kommišuvnna diehtunaddimis (98/C 48/02)), 5.14 čuoggá 1 vuollečuoggá 2 logahallančuoggás gaibiduvvo ja ahte dutkan muđuige deavdá daddjuuvvon diehtunaddima 5.14 čuoggás oavvilduvvon eavttuid.

Dutkanfitnu doarjundohkálaš gollun sáhtá dohkkehit dakkár govtolaš goluid, mat bohtet dutkama várás bálkáhuvvon bargoveaga bálkkáin, mávssuin ja mátkkiin, oastinbálvalusain, dárbbášhákamiin ja dakkár badjelmearálaš doaimmagolui, mat leat bohtán dutkamii dárbbášuvvon servoša geavahan- ja lonuhanopmodaga atnimis. Dutkamii juolluduvvon doarjaga ii oáččo atnit vuoddoinvesteremiidda iige dábálaš mášen- ja rusttetháhkamiidda. Doarjundohkálaš goluide lohkkokuuvvojit maiddáid dutkamiid ja čilgehusaid almmustuhttimis ja jorgaleamis boahhti dohkálaš golut, jos dutkamiid almmustuhttin ii muđui leat vejolaš 2 momeanttas máinnašuvvon diehtunaddimis oavvilduvvon vuogi mielde.

89 §

Dutkanruđaid juolludeapmi

Dutkanruđaid juohkin- ja geavahanáššiin doaimmá Eana- ja meahccedoalloministeriija oktavuodas dan veahkkin ráddádallangoddi, masa gullet ságadoalli lassin eanemustá gávccii lahtu, maid Eana- ja meahccedoalloministeriija namma- da ain golmma jahkái hávil ja main galgá leat dárbbášlaš áššedovdamuš.

Eana- ja meahccedoalloministeriija mearrida ráddádallangotti ságadoalli ja várreságadoalli.

Dutkanruđaid juolludeamis mearrida Eana- ja meahccedoalloministeriija das manjá, go lea ožžon áššis ráddádallangotti cealkámuša.

90 §

Dutkanruđaid ohcan

Dutkanruđaid galgá ohat Eana- ja meahccedoalloministeriija nannen skoviin. Ohcamii galgá laktit skovi mieldásaš čuvvosiid.

Dutkanfidnui guoski ohcan galgá doaimmahuvvot Eana- ja meahccedoalloministerijai ruhtadanjagi ovddit golggotmánu loahpa rádjai. Jos gávdno erenoamáš siva, de ohcama sáhtá doaimahit máinnašuvvon mearreáiggi maŋŋá, muhto goittotge ovdal dutkama álggaheami.

91 §

Dutkamii juolluduvvon doarjaga máksin

Dutkamii juolluduvvon doarjagii guoski Eana- ja meahccedoalloministeriija ruđat galget dollojuvvot stáhta máksokonttus, mas barggu čadaheaddji sáhtá ain loktet ruđa dađe mielde go bargu ovdána.

Dutkamii juolluduvvon doarjja máksojuvvon máksojuvvon goluid mielde eanemustá golmma earis oktan ovdamávssuin. Ovdamáksun sáhtá máksit eanemustá 50 proseantta ruhtadoarjagis. Jos ii sierra sivaid dihte nuppeláhkai daddjojuvvo, de ovdamáksun máksojuvvon eanemustá jahkebeale dárbbu vástideaddji mearri. Čuovvovaš ovdamáksoeari sáhtá máksit easkka dalle, go ovddit eari vástideaddji ossodat dutkamis lea čadahuvvon ja čilgehus ruđaid geavaheamis ja barggu ovdáneamis lea doaimmahuvvon Eana- ja meahccedoalloministerijai. Čilgehusas galgá leat mielde ruhtačilgehus, masa galgá laktit kopijaid kontoduhtošiin.

Maŋimus eari máksineaktun lea goittotge ahte doarjjaoažžu doaimmaha mearreáiggis čilgehusa doaimmastis ja ruhtageavaheamis ja das, ahte dutkan lea ollašuhthtojuvvon doarjjamearrádusa eavtuid mielde. Maŋimuš earri lea uhcimustá 15 proseantta doarjagis.

92 §

Bagadallanjoavku

Dutkama bagadallama ja čuovvuma várás sáhtá välljet bagadallanjoavkku, man Eana- ja meahccedoalloministeriija dohkkeha ja masa gullet Eana- ja meahccedoalloministeriija ovddasteaddji lassin dutkama eará ruhtadeaddjiid ovddasteaddjit ja dutkama viidodaga mielde doarvái stuorra mearri áššedovdit. Bagadallanjoavku guđdojuvvo goittot dábálaččat välljeahtá, jos dutkangolut leat eanemustá 17 000 euro.

Bagadallanjoavkkus beroškeahtá ohcci vástida das, ahte fidnu čadahuvvo áššálaččat ja doarjjaruđat adnojuvvojit njuolggadusaid mielde. Eana- ja meahccedoalloministeriija ovddasteaddji ii sáhte bagadallanjoavkkus addit lobi dakkár dutkama sisdollui, ollašuhthtimii ja ruhtadeapmái guoski nuppástusaide, maid birra mearrideapmi njuolggadusaid dahje doarjjamearrádusa mielde gullá Eana- ja meahccedoalloministerijai.

Golut, mat bohtet bagadallanjovkui gulli eiseválddiid oassálastimis joavkku doibmii, eai lohkojuvvo dutkangoluide, jos oassálastá dasa virggi beales.

93 §

Bearráigeahčču

Eana- ja meahccedoalloministeriija vällje jahkásaččat daid doarjjaoažžuid, geaid luhtte bearráigeahčču čadahuvvo. Válljen dahkkojuvvo dábálaččat riskaanalysii vuoddudivvi deivvolašválljemiin.

Eana- ja meahccedoalloministeriija sáhtá dárbbu mielde eará siva vuodul čadahit dahje mearridit čadahuvvot lassedárkkistemiid. Bargofápmoja ealáhusguovddáš sáhtá maiddá iežas álgaga vuodul dárbbu mielde čadahit dárkkistemiid lassebearráigeahččun. Dasa lassin čadahuvvojit dat lassedárkkisteamit, maid dahkama EO:a doaimmaorgánat geatnegahttet.

94 §

Bearráigeahčči

Bearráigeahču ii oaččo čadahit olmmoš, gii lea leamaš mearrideamen doarjaga juolludeamis dahje dohkkeheamen máksima dahje muđui mearkkašahtti láhkai váikkuhan dárkkistanvuloš goluid dohkkeheapmái.

Das, gii čadaha bearráigeahču, galgá leat juogo Eana- ja meahccedoalloministeriija addin bearráigeahččolohpi oktan fápmudusain dahje boazodoalu ja luonduealáhusaid ruhtadanlága 40 §:a 1 momellantas oaivvilduvvon eiseválddi dahje doaimmaorgána addin váldegirji. Bearráigeahččolobi dahje váldegirjii galgá čájehit doarjjaoažžui dahje dán ovddasteaddjai, jos dát bivdiha, ovdalgo dárkkisteapmi álggahuvvo.

Bearráigeahčus sáhtá dárbbu mielde geavahit veahkkinn áššedovdiid. Áššedovdi galgá leat ožžon fápmudusa 2 momeanttas oaivvilduvvon eiseváldis dahje doaibmaorgánas.

95 §

Dárkkisteami almmuheapmi

Váldegottálaččat ruhtaduvvon doarjagiid bearráigeahččoválljema vuodul bearráigeahčadedettiin galgá almmuhit govttolaš áiggi sisa doarjjaoažžui, goas bearráigeahču čadahuvvo. Lassebarráigeahču sáhtá čadahit das ovddalgihtii almmukeahhtá.

Oassáiruhtadan doarjagiid bearráigeahčadedettiin čuvvojuvvo, mii 1 momeanttas mearriduvvo, jos EO:a láhkamearrádusain ii nuppeláhkai daddjojuvvo.

96 §

Dárkkisteapmi

Dárkkisteami galgá dábálaččat čadahit nu, ahte doarjjaoažžui dahje su ovddasteaddjái várrejuvvo dilálašvuohta leat mielde dárkkisteami čadahettiin.

Dárkkisteami galgá čadahit nu, ahte dárkkisteami vuodul sáhtá gávnnaht, leatgo doarjaga juolludan- ja máksineavttut leamaš leahkimin ja leatgo doarjjamearrádusa eavttut čuvvojuvvon.

Dárkkisteapmi galgá dasa lassin gokčat sihke doarjjaoažžu ruhtadoalu, eará áššegirjiid ja dárbbu mielde doarjjaoažžu diehtovuogádagaidda dárkkisteami dainna lágiin ja dan viidodagas, go doarjaga áššáigullelaš geavaheami sihkarastin gáibida.

Oassáiruhtadan doarjaga bearráigeahčadedettiin galgá dárkkistit daid áššiid, mat EO:a láhkamearrádusain ja bearráigeahčcomearrádusain gáibiduvvot EO-dorjaga hárrái dárkkistanláhka. Váldegottálaš doarjaga bearráigeahčadedettiin galgá čuovvut heivvolaš osiin seamma prinsihpaid.

97 §

Bearráigeahččobeavdegirji

Dárkkisteami čadaheami birra galgá farggamusat dahkat beavdegirji.

Bearráigeahččobeavdegirjii galgá doarvái čielgasit spesifiseret dárkkisteami, dan mii lea dárkkistuvvon, mo lea dárkkistuvvon ja guovddáš fuopmášumiid dárkkisteami birra.

Dárkkisteami čadaheadji galgá vuolláičállit bearráigeahččobeavdegirji. Doarjjaoažžui dahje su ovddasteaddjái galgá várrat vejolašvuođa addit iežas oaivila dárkkisteami birra ja oažžut dan merkejuvot beavdegirji dahje laktojuvot dasa. Doarjjaoažžui galgá addit kopiija beavdegirjii, man oažžu sáddet poastta mielde dábalaš reiven.

98 §

Doaibmabijut bearráigeahču geažil

Bearráigeahččobeavdegirji galgá farggamusat doaimmahuvvot doarjjavuogádagas vástideaddji eiseváldái dahje áššáigullelaš doarjaga juolludeamis ja máksimis vástidan eiseváldái dahje doaibmaorgánii.

Áššáigullelaš eiseváldi dahje doaibmaorgána galgá dárkkistit, leago dárbu álgit bearráigeahččobeavdegirjii ovdanbuktojuvvon fuopmášumiid geažil joatkkadoaibmabijuide, ja dárbbu mielde álgit ášši gáibidan doaibmabijuide.

99 §

Sirdašuvvannjuolggadusat

Ovdalgo dát ásašus boahtá fápmui, de sáhtá álgit ásašusa ollašuttima gáibidan doaibmabijui.

16 lohku

Fápmuiboahdin

100 §

Fápmuiboahdin

Dát ásašus boahtá fápmui njukčamánu 1. beaivve 2001.

Ovdal dán áhahusa fápmuiboahtima addojuvvon loanaid ja ruhtadoarjagiid ja šaddan vuoigatvuodagaskavuodaid hárrái čuvvojuvvojit eará go meannudanvugiid hárrái dán áhahusa fápmui boadedettiin fámus leamaš áhahusa njuolggudusat ja soahpamuševttut.

Helssegis guovvamánu 22. beaivve 2001.

Eana- ja meahccedoalloministtar *Kalevi Hemilä*

Hálddahusráđđi Timo Tolvi

N:o 176

**Maa- ja metsätalousministeriön asetus
porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoitustuen kohdentamisesta**

Annettu Helsingissä 21 päivänä helmikuuta 2001

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 21 päivänä tammikuuta 2000 annetun porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain (45/2000) 7 §:n nojalla:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

1 §

Soveltamisala

Tällä asetuksella säädetään lakia ja valtioneuvoston asetusta tarkemmin valtion myöntämisvaltuuden ja määrärahan sekä maatalouden kehittämisrahaston käyttösuunnitelmassa osoitettavien varojen käyttämisestä myönnettäessä ja maksettaessa tukea 2 momentin mukaisiin tarkoituksiin.

Tätä asetusta sovelletaan myönnettäessä tukea porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain (45/2000), jäljempänä rahoituslain, 2, 3 ja 4 luvun mukaisiin tarkoituksiin sekä lain 65 §:n mukaisiin tutkimushankkeisiin.

2 §

Rahoitus

Ellei jäljempänä tässä asetuksessa toisin säädetä, sovelletaan tätä asetusta sekä kansalliseen tukeen että Euroopan unionin osarahoittaman tuen osarahoitusosuuteen ja kansalliseen osuuteen.

Osarahoitettavaan tukeen sovelletaan lisäk-

si, mitä EY:n maaseudun kehittämisasetuksessa ja komission soveltamisasetuksessa sekä niiden nojalla ja niitä täydentäen EY:n lainsäädännössä säädetään tai sen nojalla määrätään. Tukea myönnettäessä otetaan lisäksi huomioon, mitä tavoite 1 -ohjelmissä tuen kohdentamisesta kyseisellä alueella on sovittu.

2 luku

Porotalous- ja luontaiselinkeinoyritysten investoinnit

3 §

Porotalous- ja luontaiselinkeinoyritysten maanostorahoitus

Porotalous- ja luontaiselinkeinotilan, sen määräosan tai lisäalueen ja muuhun rahoituslain 12 §:n mukaiseen maan hankintaan voidaan myöntää tukea enintään 45 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

Tuki myönnetään valtionlainana.

4 §

Porotalous- ja luontaiselinkeinoyritysten asuntorahoitus

Asuinrakennuksen rakentamiseen, laajen-

tamiseen tai peruskorjaukseen sekä asuinym-
päristön parantamiseen myönnettävän rahoit-
ustuen määrä voi olla enintään 50 prosenttia
hyväksyttävistä kustannuksista.

Tuki myönnetään valtionlainana ja luon-
taiselinkeinoalueella myös avustuksena. Luon-
taiselinkeinoalueella avustuksen osuus
voi olla enintään 10 prosenttia hyväksyttä-
vistä kustannuksista. Avustuksen osuus voi
olla kuitenkin enintään 20 prosenttia, jos
henkilö on vuosina 1994—1995 hakenut
luontaiselinkeinolain (610/1984) mukaista tu-
kea asumiseen.

5 §

Porotalous- ja luontaiselinkeinoyritysten talousrakennukset

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen har-
joittamisen kannalta tarpeellisten talousraken-
nusten rakentamiseen, laajentamiseen ja pe-
ruskorjaukseen voidaan myöntää tukea enin-
tään 20 prosenttia hyväksyttävistä kustannuk-
sista. Tuki myönnetään valtionlainana.

6 §

Porotalous- ja luontaiselinkeinoyritysten irtaimistohankinnat

Luontaiselinkeinoalueella voidaan sisä-
vesikalastuksessa käytettävän kalastusveneen
hankintaan myöntää tukea enintään 40 pro-
senttia hyväksyttävistä kustannuksista. Tuki
myönnetään valtionlainana.

Kokonaisen porokarjan hankintaan voidaan
myöntää tukea enintään 30 prosenttia hyväk-
sytävistä kustannuksista. Tuki myönnetään
valtionlainana. Myönnettäessä tukea porokar-
jan hankintaan hyväksyttävänä kustannukse-
na pidetään enintään 340 euroa/eloporo.

Moottorikelkan ja maastomoottoripyörän
hankinnasta aiheutuviin kustannuksiin voi-
daan myöntää tukea enintään 20 prosenttia
hyväksyttävistä kustannuksista. Tuki myön-
netään avustuksena.

Muihin irtaimistohankintoihin voidaan
myöntää tukea enintään 20 prosenttia hyväk-
sytävistä kustannuksista. Tuki myönnetään
valtionlainana.

7 §

Porotalous- ja luontaiselinkeinoyritysten muiden investointien tukeminen

Tie-, vesihuolto- ja sähköistämisinvestoin-
teihin voidaan myöntää tukea enintään 20
prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.
Tuki myönnetään valtionlainana.

3 luku

Paliskuntien investoinnit

8 §

Paliskuntien EU-osarahoitteiset investoinnit

Paliskunnille voidaan myöntää EU-osara-
hoitteista tukea enintään 70 prosenttia palis-
kuntien laidunkiertoaikojen ja enintään 50
prosenttia työmaa-asuntojen rakentamisesta
aiheutuneista hyväksytyistä kustannuksista

Tuki myönnetään avustuksena.

9 §

Paliskuntien kansalliset investointituet

Teurastamoiden rakentamisesta ja peruspa-
rantamisesta aiheutuviin kustannuksiin voi-
daan myöntää tukea enintään 60 prosenttia
hyväksytyistä kustannuksista samoin kuin
näihin liittyvien sähkö- ja vesihuoltoyksiköi-
den hankinnasta aiheutuviin kustannuksiin.

Paliskuntien työmaa-asuntojen rakentami-
sesta ja perusparantamisesta aiheutuviin kus-
tannuksiin voidaan myöntää tukea enintään
50 prosenttia hyväksytyistä kustannuksista.

Erotusaidoille ja teurastamoille johtavien
teiden rakentamisesta ja peruskorjauksesta
sekä este- laidun-, merkintä-, erotus-, syöttö-
ja suoja-aitojen rakentamisesta aiheutuviin
kustannuksiin voidaan myöntää tukea enin-
tään 60 prosenttia hyväksyttävistä kustannuk-
sista.

Poronhoidossa tarpeellisten koneiden ja
laitteiden sekä viestintä- ja atk-laitteiden
hankinnasta aiheutuviin kustannuksiin voi-
daan myöntää tukea enintään 40 prosenttia
hyväksyttävistä kustannuksista.

Tämän pykälän mukainen tuki myönnetään
avustuksena.

4 luku

Yritysten kehittämis- ja käynnistystuki sekä porotalouden ja luontaiselinkeinojen kehittämishankkeet

10 §

Yritysten kehittämistuki

Tukea porotalous- ja luontaiselinkeinoyritysten kehittämiseen voidaan myöntää siten kuin porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoitustuesta annetun valtioneuvoston asetuksen (175/2001) 23 §:ssä säädetään.

11 §

Yritystoiminnan käynnistystuki

Tukea porotalous- ja luontaiselinkeinoyritysten rahoituslain 3 §:ssä tarkoitetun muun yritystoiminnan käynnistämiseen ja laajentamiseen voidaan myöntää siten kuin porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoitustuesta annetun valtioneuvoston asetuksen 24 §:ssä säädetään.

Tukea voidaan myöntää vain osarahoitteisena.

12 §

Tuki kehittämishankkeisiin

Tukea porotalouden ja luontaiselinkeinojen kehittämishankkeisiin voidaan myöntää siten kuin porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoitustuesta annetun valtioneuvoston asetuksen 10 luvussa säädetään.

5 luku

Nuorten elinkeinonharjoittajien aloitustuki

13 §

Aloitustuen määrä

Nuorten elinkeinonharjoittajien aloitustuen avustusosuutena voidaan myöntää enintään 22 000 euroa. Valtionlainaan liittyvänä korkoetuutena aloitustukea voidaan myöntää enintään 22 000 euroa.

14 §

Aloittamisesta aiheutuvat hyväksyttävät kustannukset

Valtionlainaa ei saa myöntää, jos tilan hinta ylittää paikkakunnan käyvän hinnan.

Tilanpidon aloittamisesta aiheutuvina hyväksyttävänä irtaimiston hankintakustannuksina pidetään

1) tilan hankinnan yhteydessä tai tilanpidon aloittamista seuranneen vuoden aikana hankittujen tuotantoeläinten hyväksyttäviä hankintakustannuksia sekä

2) tilan hankinnan yhteydessä tai tilanpidon aloittamista seuranneen vuoden aikana hankittujen tilan tuotannossa tarpeellisten koneiden, laitteiden ja tuotantovälineiden hankintakustannuksia.

6 luku

Eräät tukikelpoisuuden rajoitukset

15 §

Yhteisön päätökset ja määräykset tukikelpoisista kustannuksista

Edellä tarkoitettua kansallista tukea myönnettäessä on noudatettava, mitä maatalousalan valtiontuesta annetuissa yhteisön suuntaviivoissa (2000/C28/02) tuen myöntämisen edellytyksistä määrätään. Kansalliseen samoin kuin EMOTR:n ohjausosastosta rahoitettavaan 12 ja 13 §:ssä tarkoitettuun tukeen on vastaavasti noudatettava, mitä pienten ja keski suurten yritysten valtiontukia koskeissa yhteisön suuntaviivoissa (96/C213/04) tuen myöntämisen edellytyksistä määrätään.

Jos kysymys on muuhun tuotantoon kuin porotalouteen tai luontaiselinkeinoihin liittyvästä toiminnasta ja tuki myönnetään vähämerkityksisen tuen ehdoin, tuen määrä voi tuen myöntämistä edeltäneenä kolmen vuoden aikana vähämerkityksisen tuen ehdoin myönnetty tuki mukaan lukien olla enintään 100 000 euroa. Tukea myönnettäessä on noudatettava, mitä komission tiedonannossa vähämerkityksisestä tuesta (96/C68/03) (de minimis -tuki) määrätään tai sen korvaavassa komission asetuksessa säädetään.

Jos kysymys on osarahoitettavasta tuesta,

tukea myönnettäessä on kuitenkin edellä sanottujen komission suuntaviivojen sijasta noudatettava, mitä EY:n maaseudun kehittämisasetuksessa ja komission soveltamisasetuksessa maataloustuotteiden jalostuksen ja markkinoinnin osalta määrätään.

16 §

Välikiraha

Hankittaessa kone tai laite siten, että osa kauppahintaa kuitataan antamalla vastineeksi käytetty kone tai laite, tukikelpoiseksi kustannukseksi katsotaan vain hankitun koneen tai laitteen hankintahinnan ja luovutetun koneen tai laitteen hinnan välinen erotus.

17 §

Tuen ulkopuolelle jäävät kustannukset

Tukea ei myönnetä seuraaviin kustannuksiin tai kustannusosiin:

1) arvonlisäveron osuuteen muuten hyväksyttävistä kustannuksista, ellei tuen hakija esitä verottajan antamaa hyväksyttävää selvitystä siitä, ettei kyseiseen toimintaan liittyvistä kustannuksista ole mahdollista saada arvonlisäveron palautusta

2) kestitsemisestä aiheutuviin kustannuksiin yrityksen harjoittaessa suhdetoimintaa

3) muihin toimintakustannuksiin, jotka johtuvat yrityksen tavanomaisen liiketoiminnan harjoittamisesta.

18 §

Oman työn osuus rakennus- ja muussa työssä

Maksettaessa ja valvottaessa myönnettyä investointitukea pidetään oman työn arvona 8,50 euroa tunnilta tavanomaisessa työssä ja 13,50 euroa tunnilta, jos tuen saajalla on koulutus tai pitkäaikainen työkokemus kyseistä työtä koskevalta alalta. Oman työn osuus otetaan huomioon, jos siitä on hyväksyttävä tuntikirjanpito.

19 §

Omien tuotantopanosten käyttö

Omaa puutavaraa käytettäessä otetaan puu-

tavaran raakapuuarvona huomioon kyseisellä alueella yleisesti sovelletut puun kantohinnat. Puutavaran arvo voidaan ottaa huomioon vain, jos ulkopuolinen riittävän ammattitaidon omaava henkilö on antanut todistuksen sen määrästä. Jos tuen saaja itse on työstänyt omasta metsästä peräisin olevaa raakapuuta sahaamalla tai höyläämällä, kyseisen puun arvona pidetään vastaavan puutavaran hankintahintaa, jolla puutavara tavanomaisin ehdoin alueella on yleisesti saatavissa. Sahatun tai höylätyn puutavaran määrästä on oltava vastaava todistus kuin raakapuun määrästä.

Tukikelpoisissa kustannuksissa ei oteta huomioon muiden omien tuotantopanosten käyttöä.

7 luku

Erinäiset säännökset

20 §

Tuen enimmäismäärä ja tukimuoto

Tukea 2 ja 3 luvun mukaisiin investointeihin ja maanhankintaan voidaan myöntää ottaen huomioon tämän asetuksen liitteen 1 mukaiset tuen enimmäismäärät ja tukimuodot.

21 §

Avustuksena myönnettävä tuki

Lainaa ei voida myöntää, jos hyväksyttävä kokonaiskustannus on alle 5000 euroa. Avustusta ei saa myöntää, jos sen määräksi tulisi vähemmän kuin 500 euroa.

22 §

Teurastamohankkeet

Tuen uuden teurastamon rakentamiseen saa myöntää vain maa- ja metsätalousministeriön suostumuksella.

23 §

Maksuvalmiuslaskelma

Jos tukea haetaan 16 600 euron tai sitä

suurempaan investointiin, hakijan tulee esittää maksuvalmiudestaan selvitys erillisellä maksuvalmiuslaskelmalla.

24 §

Rakennusinvestointien kustannukset

Tuettavissa rakennusinvestoinneissa hyväksyttävien yksikkökustannusten osalta noudatetaan soveltuvin osin mitä niistä on säädetty tuettavissa rakennusinvestoinneissa hyväksyttävistä yksikkökustannuksista annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (1015/2000).

25 §

Tutkimushankkeet

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoi-

Helsingissä 21 päivänä helmikuuta 2001

Maa- ja metsätalousministeri *Kalevi Hemilä*

tuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 88 §:ssä tarkoitettuihin tutkimushankkeisiin voidaan myöntää tukea enintään 100 prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista. Tuki myönnetään avustuksena.

26 §

Voimaantulo

Tätä asetusta voidaan soveltaa myös sellaisiin hakemuksiin, jotka ovat tulleet vireille ennen rahoituslain ja tämän asetuksen voimaantuloa.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2001.

Hallitussihteeri Outi Kostama

Liite 1

Asetuksen 20 §: ssä tarkoitetut tukimuodot ja tuen enimmäismäärät:

YKSITYISET ELINKEINONHARJOITTAJAT

Tukikohde	Lainamuoto, enimmäis- lainamäärä, prosenttia (L= luontaiselinkeinoalue)	Enimmäis- avustus- määrä	Enimmäis- tukitaso, prosenttia (avustus ja lainaan liittyvä tuki yhteensä)	Osarahoitetaan tavoite 1-alueella
Tilan tai lisä- alueen hankinta	80	0	45	ei
Asuinrakennukset	80	10/20 (L)	50	ei
Tie, vesihuolto, sähköistys	60	0	20	ei
Luontaistalouden tukikohdat	0	0	0	kyllä
Talousrakennukset	60	0	20	ei
Majoitustilat	60	0	20	ei
Tuotantovälineet ja muu irtaimisto	60	0	20	ei
Lisäporojen hankinta	60	0	30	ei
Moottorikelkka	0	20	20	ei
Maastomoottori- pyörä	0	20	20	ei
Kalastusveneet (L)	60	0	40	ei

PALISKUNTIEN INVESTOINNIT

Tukikohde	Lainamuoto, enimmäis- lainamäärä, prosenttia	Enimmäis- avustus- määrä	Enimmäis- tukitaso, prosenttia (avustus ja lainaan liittyvä tuki yhteensä)	Osarahoitetaan tavoite 1-alueella
Poroteurastamot, niihin liittyvät tiet, vedenhankinta ja sähköistys	0	60	60	ei
Laidunkiertoaidot	0	70	70	kyllä
Este-, laidun-, erotus-, merkintä-, syöttö- ja suoja-aidat	0	60	60	ei
Erotusaidoille johtavat tiet ja erotusaitojen säh- köistys	0	60	60	ei
Paliskuntien työmaa- asunnot	0	50	50	kyllä
ATK-valmiuksien ja viestintäyhteyksien parantaminen	0	40	40	ei
Muu poronhoidossa tarpeellinen irtaimisto	0	40	40	ei

Nr 176

Eana- ja meahccedoalloministeriija ásahus boazodoalu ja luondduealáhuseid ruhtadandoarjaga čuoziheamis

Addojuvvon Helssegis guovvamánu 21. beaivve 2001

Eana- ja meahccedoalloministeriija mearrádusa mielde mearriduvvo odđajagimánu 21. beaivve 2000 addojuvvon boazodoalu ja luondduealáhuseid ruhtadanlága (45/2000) 7 §:a vuodul:

1 lohku

Almmolaš njuolggadusat

1 §

Guoskadansuorgi

Dáinna ásahusain mearriduvvo lága ja ráddehusa ásahusa dárkileappot stáhta juolludan-fápmudusa ja mearreruđa ja ruđaid, mat lágiduvvojit eanadállodoalu ovddidanfoandda geava-hanpláns, geavaheamis, go juolluduvvo ja mák-sojuvvo doarjja 2 momeantta mieldásaš ulbmiliid-da.

Dát ásahus guoskaduvvo juolludettiin doarjaga boazodoalu ja luondduealáhuseid ruhtadanlága (45/2000) (maŋgelis ruhtadanláhka) 2, 3 ja 4 logu mieldásaš ulbmiliidda ja lága 65 §:a mieldásaš dutkanfitnuide.

2 §

Ruhtadeapmi

Jos maŋgelis dán ásahusas ii nuppeláhkai mear-riduvvo, de guoskaduvvo dát ásahus sihke válde-gottálaš doarjagii ja Eurohpa Uniovnna oassái-ruhtadan doarjaga oassáiruhtadanossodahkii ja váldegottálaš ossodahkii.

Oassáiruhtadan doarjagii guoskaduvvo dasa lassín, mii EO:a dálonguovllu ovddidanásahusas ja kommišuvnna guoskadanásahusas ja daid vuodul

ja daid dievasmahttimiin EO:a láhkamearrádus-ain ásahuvvo dahje daid vuodul mearriduvvo. Doarjaga juolludettiin váldojuvvo dasa lassín vuh-tii, mii ulbmil 1 -prográmmain doarjaga čuozihea-mi birra guoskevaš guovllus lea sohppojuvvon.

2 lohku

Boazodoallo- ja luondduealáhusefitnodagaid investeremat

3 §

Boazodoallo- ja luondduealáhusefitnodagaid eanaoastinruhtadeapmi

Boazodálu ja luondduealáhusedálu, dan mear-reoasi dahje lasseeatnama ja ruhtadanlága 12 §:a mieldásaš eará eanaháhkamii sáhtta juolludit doarjaga eanemustá 45 proseantta dohkálaš go-luin.

Doarjja juolluduvvo stáhtaloatnan.

4 §

Boazodoallo- ja luondduealáhusefitnodagaid visteruhtadeapmi

Ruhtadandoarjaga mearri, mii juolluduvvo ás-sanvistti huksemii, viiddideapmái dahje ordnemii ja ássanbirrasa buorideapmái, sáhtta leat eane-mustá 50 proseantta dohkálaš goluin.

Doarjja juolluduvvo stáhtaloatnan ja luondduealáhusguovllus maiddá ruhtadoarjjan. Luondduealáhusguovllus ruhtadoarjaga ossodat sáhtá leat eanemustá 10 proseantta dohkálaš goluin. Ruhtadoarjaga ossodat sáhtá leat goittot eanemustá 20 proseantta, jos olmmoš lea jagiid 1994—1995 ohcan luondduealáhuslága (610/1984) mieldásaš doarjaga ássamii.

5 §

Boazodoallo- ja luondduealáhusfitnodagaid olgovistit

Boazodoaluin ja luondduealáhusaiguin bargama dáfus dárbašlaš olgovistiid huksemii, viidideapmái ja ordnemii sáhtá juolludit doarjaga eanemustá 20 proseantta dohkálaš goluin. Doarjja juolluduvvo stáhtaloatnan.

6 §

Boazodoallo- ja luondduealáhusfitnodagaid luovosopmodatháhkamat

Luondduealáhusguovllus sáhtá guolástusfatnasa, mii geavahuvvo sáivachcebivddus, háhkamii juolludit doarjaga eanemustá 40 proseantta dohkálaš goluin. Doarjja juolluduvvo stáhtaloatnan.

Olles boazoealu háhkamii sáhtá juolludit doarjaga eanemustá 30 proseantta dohkálaš goluin. Doarjja juolluduvvo stáhtaloatnan. Juolludettiin doarjaga boazoealu háhkamii dohkálaš gollun adnojuvvo eanemustá 340 euro heakkas.

Mohtorgielkká ja meahccemohtorsihkkeliid háhkangoluide sáhtá juolludit doarjaga eanemustá 20 proseantta dohkálaš goluin. Doarjja juolluduvvo ruhtadoarjjan.

Eará luovosopmodatháhkamiidda sáhtá juolludit doarjaga eanemustá 20 proseantta dohkálaš goluin. Doarjja juolluduvvo stáhtaloatnan.

7 §

Boazodoallo- ja luondduealáhusfitnodagaid eará investeremiid doarjun

Geaidno-, čáhcefuolahus- ja elerávdnjegeassininvesteremiidda sáhtá juolludit doarjaga eanemustá 20 proseantta dohkálaš goluin. Doarjja juolluduvvo stáhtaloatnan.

3 lohku

Bálgosiid investeremat

8 §

Bálgosiid EU-oassáiruhtadan investeremat

Bálgosiidda sáhtá juolludit EU-oassáiruhtadan doarjaga eanemustá 70 proseantta bálgosiid guodohanáiddiid ja eanemustá 50 proseantta bargosadjevistiid huksemis boahhti dohkálaš goluin. Doarjja juolluduvvo ruhtadoarjjan.

9 §

Bálgosiid váldegottálaš investerendoarjagat

Njuovahagaid huksen- ja ordnengoluide sáhtá juolludit doarjaga eanemustá 60 proseantta dohkálaš goluin seammá go dáidda guoski elerávdnje- ja čáhcefuolahusovttadagaid háhkangoluide.

Bálgosiid bargosadjevistiid huksen- ja ordnengoluide sáhtá juolludit doarjaga eanemustá 50 proseantta dohkálaš goluin.

Rátkingárddiide ja njuovahagaide manni geainnuid huksen- ja ordnengoluide ja caggan-, guohtun-, mearkun-, rátkin-, biebman- ja suodjeáiddiid huksengoluide sáhtá juolludit doarjaga eanemustá 60 proseantta dohkálaš goluin.

Boazodoalus dárbašlaš mášinnaid ja rusttegiid ja kommuniseren- ja adg-rusttegiid háhkangoluide sáhtá juolludit doarjaga eanemustá 40 proseantta dohkálaš goluin.

Dán paragrafa mieldásaš doarjja juolluduvvo ruhtadoarjjan.

4 lohku

Fitnodagaid ovddidan- ja álggahandoarjja ja boazodoalu ja luondduealáhusaid ovddidanfitnut

10 §

Fitnodagaid ovddidandoarjja

Doarjaga boazodoallo- ja luondduealáhusfitnodagaid ovddideapmái sáhtá juolludit nugo boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadandoarjaga birra addojuvvon ráđdehusa ásahusa (175/2001) 23 §:s mearriduvvo.

11 §

Fitnodatdoaimma álggahandoarjja

Doarjaga boazodoallo- ja luondduealáhusfitnodagaid ruhtadanlága 3 §:s oaivvilduvvon eará fitnodatdoaimma álggaheapmái ja viiddideapmái sáhtta juolludit nugo boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadandoarjaga birra addojuvvon ráddehusa ásahusa 24 §:s mearriduvvo.

Doarjaga sáhtta juolludit dušše oassáiruhtadan-doarjjan.

12 §

Doarjja ovddidanfitnuide

Doarjaga boazodoalu ja luondduealáhusaid ovddidanfitnuide sáhtta juolludit nugo boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadandoarjaga birra addojuvvon ráddehusa ásahusa 10 logus mearriduvvo.

5 lohku

Nuorra ealáhusbargiid álggahandoarjja

13 §

Álggahandoarjaga mearri

Nuorra ealáhusbargiid álggahandoarjaga ruhtadoarjjaossodahkan sáhtta juolludit eanemustá 22 000 euro. Stáhtalotnii guoski reantoovdun álggahandoarjaga sáhtta juolludit eanemustá 22 000 euro.

14 §

Álggaheamis boahtti dohkálaš golut

Stáhtaloana ii oaččo juolludit, jos dálu haddi manná badjel báikegottis geavahuvvon govttolazžan gehččojuvvon hatti.

Dállodoalu álggaheamis boahtti dohkálaš golun luovosopmodaga háhkama várás adnojuvvojit

1) dálu háhkama oktavuodas dahje jagi sisa dállodoalu álggaheami maŋŋá háhkkojuvvon buvttadanealliid dohkálaš háhkangolut; ja

2) dálu háhkama oktavuodas dahje jagi sisa dállodoalu álggaheami maŋŋá háhkkojuvvon dálu buvttadusas dárbblaš mášiinnaid, rusttegiid ja buvttadanbiERGasiid háhkangolut.

6 lohku

Doarjundohkálašvuoda dihto ráddjehusat

15 §

Eurohpa Ovtastumi mearrádušat doarjundohkálaš goluid birra

Ovdalis oaivvilduvvon váldegottálaš doarjaga juolludettiin galgá čuovvut, mii eanadoallosuorggi stáhtadoarjaga birra addojuvvon EO:a váldoprinsihpain (2000/C28/02) doarjaga juolludaneavttuid birra mearriduvvo. Váldegottálaš doarjaga hárrái seammá go 12 ja 13 §:s oaivilduvvon doarjaga hárrái, mii ruhtaduvvo EMOTR:a stivrenossodaga ruđaiguin, galgá seamma vuogi mielde čuovvut, mii stuorra ja gaskastuorra fitnodagaid stáhtadoarjagii guoski EO:a váldoprinsihpain (96/C213/04) doarjaga juolludaneavttuid birra mearriduvvo.

Jos jearaldat lea eará buvttadussii go boazodolui dahje luondduealáhusaide guoski doaimmas ja doarjja juolluduvvo uhccán mearkkašeaddji doarjaga eavttuiguin, de doarjaga mearri sáhtta golmma ovddit jagi áigge doarjaga juolludeamis uhccán mearkkašeaddji doarjaga eavttuiguin oktan juolluduvvon doarjagiin leat eanemustá 100 000 euro. Doarjaga juolludettiin galgá čuovvut, mii kommišuvnna diehtunaddimis uhccán mearkkašeaddji doarjaga birra (96/C68/03) (de minimis -doarjja) mearriduvvo dahje dan duddejeaddji kommišuvnna ásašusas mearriduvvo.

Jos jearaldat lea oassáiruhtadan doarjagis, de doarjaga juolludettiin galgá goittot ovdalis daddjojuvvon kommišuvnna váldoprinsihpaid sajis čuovvut, mii EO:a dálanguovllu ovddidanásahas ja kommišuvnna guoskadanásahas eanadoallobuktagiid ovddosdikšuma ja márkanastima hárrái mearriduvvo.

16 §

Bealaš(tanruhta)

Go háhká mášiinna dahje rusttega nu, ahte oassi gávpehattis máksojuvvo nu, ahte addojuvvo sadjai

adnon mašiidna dahje rusttet, de doarjundohkálaš gollun gehččojuvvo dušše háhkkojuvvon mašiinna dahje rusttega háhkanhatti ja luohpaduvvon mašiinna dahje rusttega hatti gaskasaš earru.

17 §

Doarjaga olggobeallai báhcci golut

Doarjja ii juolluduvvo čuovvovaš goluide dahje golloosiide:

- 1) árvolassevearu ossodahkii muđui dohkálaš goluin, jos doarjjaohcci ii ovdanbuvtte vearuheaddji addin dohkálaš čilgehusa das, ahte guoskevaš doibmii guoski goluin ii leat vejolaš oažžut árvolassevearu máhcaheami
- 2) guossohangoluide fitnodaga PR-doaimmas
- 3) eará doaibmagoluide, mat bohtet fitnodaga dábálaš fitnodatdoaimma jodiheamis.

18 §

Iežas barggu ossodat huksen- ja eará barggus

Mávssedettiin ja bearráigeahčadettiin juolluduvvon investerendoarjaga adnojuvvo iežas barggu árvun 8,50 euro diimmus dábálaš barggus ja 13,50 euro diimmus, jos doarjjaoažžus lea skuvlejupmi dahje guhkesáigásaš bargohárjánupmi guoskevaš bargosuorggis. Iežas barggu ossodat váldojuvvo vuhtii, jos das lea dohkálaš diibmorehketdoallu.

19 §

Iežas buvttadanbidjosiid atnu

Iežas muora geavahettiin váldojuvvojit muora materiálamuorraárvun vuhtii guoskevaš guovllus dábálaččat adnojuvvon ceakkomuorrahattit. Muora árvvu sáhtta váldit vuhtii dušše, jos olggobealeolmmoš, geas lea doarvái buorre ámmátdáidu, lea addán duodaštusa dan mearis. Jos doarjjaoažžu lea ieš ávnnastan iežas vuovddis váldojuvvon muorramateriála sahámiin dahje heavalastimiin, de guoskevaš muora árvun adnojuvvo vástideaddji muora háhkanhaddi, mainna muora dábálaš eavtuiguin oažžu guovllus. Sahájuvvon dahje heavvalastojuvvon muora mearis galgá leat vástideaddji duodaštus go materiálamuora mearis.

Doarjundohkálaš goluin eai váldojuvvo vuhtii earáid go iežas buvttadanbidjosiid geavahus.

7 lohku

Sierra njuolggadusat

20 §

Doarjaga alimusmearri ja doarjjahápmi

Doarjaga 2 ja 3 logu mieldásaš investeremiidda ja eanaháhkamii sáhtta juolludit nu, ahte váldá vuhtii dán ásahusa čuvvosa 1 mieldásaš doarjaga alimusmeriid ja doarjjahámiid.

21 §

Doarjja, mii juolluduvvo ruhtadoarjjan

Loana ii sáhte juolludit, jos dohkálaš ollesgolut leat vuollel 5 000 euro. Ruhtadoarjaga ii oaččo juolludit, jos dan mearrin šattašii uhcit go 500 euro.

22 §

Njuovahatfitnut

Doarjaga odđa njuovahaga huksemii oažžu juolludit dušše Eana- ja meahccedoalloministeriija lobiin.

23 §

Máksinnákcaárvvoštallan

Jos doarjja ohccojuvvo 16 600 euro dahje dan stuorát investeremii, de ohcci galgá ovdanbuktit iežas máksinnávccain čilgehusa sierra máksinnákcaárvvoštallamiin.

24 §

Hukseninvesteremiid golut

Doarjunvuloš hukseninvesteremiin dohkálaš ovttatgoluid hárrái čuvvojuvvo heivvolaš osiin, mii das lea mearriduvvon doarjunvuloš hukseninvesteremiin dohkálaš ovttatgoluid birra addojuvvon Eana- ja meahccedoalloministeriija ásahasas (1015/2000).

25 §

Dutkanfitnut

Boazodoalu ja luondduealáhusaid ruhtadan-
doarjaga birra addojuvvon ráđđehusa ása-
husa 88 §:s oaiuvilduvvon dutkanfitnuide sáht-
tá juollu-
dit doarjaga eanemustá 100 proseantta fitnu doh-
kálaš goluin. Doarjja juolluduvvo ruhtadoarjjan.

Helssegis guovvamánu 21. beaivve 2001.

Eana- ja meahccedoalloministeriija *Kalevi Hemilä*

26 §

*Fápmuiboah-
tin*

Dán ása-
husa sáht-
tá guoska-
dit maiddái dakkár
ohcamiidda, mat leat šaddan guorahallojuvvomii
ovdal ruhtadanlága ja dán ása-
husa fápmuiboah-
ti-
ma.

Dát ása-
husa boah-
tá fápmui njukčamánu 1. beai-
vve 2001.

Hálddahasčáli Outi Kostama

Ásahusa 20 §:s oaivvilduvvon doarjjahámit ja doarjaga alimusmearit:

PRIVÁHTA EALÁHUSBARGIT

Doarjjačuozáhat	Loatnahápmi, alimus loatnemeari, proseantta	Alimus- ruhta- doarjja- mearri	Alimus- doarjjadássi, proseantta (ruhtadoarjja ja lotnii guoski doarjja okt.b.)	Oassái- ruhtaduvvo ulbmil 1-guovllus
(L = luondduealáhusguovlu)				
Dálu dahje lasseeatnama háhkan	80	0	45	ii
Ássanvisttit	80	10—20 (L)	50	ii
Geaidnu, čáhcefuolahus, elerávdnjegeassin	60	0	20	ii
Luonddudállodoalu doarjjabáikkat	0	0	0	juo
Olgovisttit	60	0	20	ii
Idjadanlanjat	60	0	20	ii
Buvttadanbiergasat ja eallit	60	0	20	ii
Lassebohccuid háhkan	60	0	30	ii
Mohtorgielká	0	20	20	ii
Meahccemohtorsiikkelat	0	20	20	ii
Guolástanfatnasat (L)	60	0	40	ii

BÁLGOSIID INVESTEREMAT

Doarjjačuozáhat	Loatnahápmi, alimus loatnamearri, proseantta	Alimus- ruhta- doarjja- mearri	Alimus- doarjjadássi, proseantta (ruhtadoarjja ja lotnii guoski doarjja okt.b.)	Oassái- ruhtaduvvo ulbmil l-guovllus
Boazonjuovahagat, daidda manni geainnut, čáhcehahkan ja elerávdnjegeassin	0	60	60	ii
Guođohanáiddit	0	70	70	juo
Caggan-, guohtun-, rátkin-, mearkun-, biebman-, bargo- ja suodjeáiddit	0	60	60	ii
Rátkingárddiid lusa manni geainnut ja rátkingárddiid elerávdnjegeassin	0	60	60	ii
Bálgosiid bargosadjevisttit	0	50	50	juo
ADG-gárvvisvuodaid ja kommuniserenoktavuodaid buorideapmi	0	40	40	ii
Boazodoalus dárbbaslaš eará luovosopmodat	0	40	40	ii

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

N:o 175—176, 8 arkkia

OY EDITA AB, HELSINKI 2001

PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA

ISSN 1455-8904